

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ
Ν.Π.Δ.Δ.

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2018

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	4
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ	5
ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	6
ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ	9
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)	9
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	9
ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	11
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	12
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ	12
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ	15
ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ	15
ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	15
Η ελληνική οικονομία	15
Η διεθνής οικονομία	18
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	22
Διεθνείς κεφαλαιαγορές	22
Ελληνική κεφαλαιαγορά	26
Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο	30
ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	40
Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων	40
Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος	49
Αγορά παραγώγων προϊόντων	50
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ	53
Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου	53
Εκδόσεις εταιρικών τίτλων	54
ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ	61
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	61
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)	61
Συναλλακτική δραστηριότητα	61
Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ	61
ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	62
Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)	62

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)	67
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ	68
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	68
ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ	68
Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)	68
Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)	68
Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός	68
Επιμέρους Αρμοδιότητες	68
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ	69
Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)	69
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)	69
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)	69
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου	70
Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)	70
Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)	70
Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ	70
Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού	70
Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.	71
ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑ	72
Ανάκληση άδειας λειτουργίας	72
Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών	72
Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών	75
Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών	76
Επιβολή χρηματικών ποινών	76
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	81
Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας	81
Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς	83
Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών	84
Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών	85
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	86
ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	87
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα	87
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα	91
Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα	91
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	94
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	95
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)	95
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς	106

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)	107
Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς	107
Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας	108
ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	108
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	115
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ	117
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ	124

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2016- 2018.....	17
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2016-2018	21
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2018.....	41
ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2009-2018	41
ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2008-2018.....	42
ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2017-2018	43
ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2018.....	44
ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2018	44
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2018.....	45
ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μεριδίων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2016-2018	46
ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 31.12.2018 .	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2010-2018	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2016-2018	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2016-2018.....	52
ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2018 ..	53
ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2018.....	55
ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2012-2018	55
ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2016 – 2018	57
ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2018.....	58
ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2018.....	59
ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2018.....	59
ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2014-2018	61
ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2018	62
ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2016-2018.....	63
ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2018	63
ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2018.....	65
ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2018	66
ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2018	75
ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2018	81
ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2016-2018.....	94
ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2016-2018	108

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2016-2018	110
ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2016-2018	111
ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2016-2018	112
ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2016-2018	113
ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2016-2018	113

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)	12
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2016-2018	42
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2016-2018	46
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2016-2018	50
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2018 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2017)	51
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2012-2018	56
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2011-2017	57
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2009–2018	60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2009–2018	60
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2016-2018	65
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2016-2018	66

Το 2018 αποτέλεσε έτος ορόσημο για την ελληνική οικονομία και την κεφαλαιαγορά, αφού στις 20 Αυγούστου ολοκληρώθηκε με επιτυχία ο κύκλος των προγραμμάτων προσαρμογής. Το γεγονός αυτό σηματοδότησε την ικανότητα και τη βούληση των φορέων της οικονομικής πολιτικής να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που αναλαμβάνει η χώρα μας, κάτι που αντανακλάται στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος και ενισχύει τις αισιόδοξες εκτιμήσεις για τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Η χώρα επιστρέφει σταδιακά σε ρυθμούς κανονικότητας, αποκτώντας μεγαλύτερο εύρος άσκησης αυτόνομης οικονομικής πολιτικής, αξιοποιώντας δε τις θετικές αξιολογήσεις των διεθνών οίκων αξιολόγησης για την πορεία και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας, απευθύνεται στις διεθνείς αγορές κρατικών ομολόγων αντλώντας κεφάλαια για τη χρηματοδότηση των αναγκών της με σχετικά ικανοποιητικό κόστος.

Σύμφωνα με τα προσωρινά διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, η ανάκαμψη του ΑΕΠ συνεχίστηκε και το 2018, καταγράφοντας καλύτερες επιδόσεις 1,9% έναντι του 1,5% του 2017, αποκλίνοντας όμως, λόγω ενός ασθενέστερου 4^{ου} τριμήνου από τις προβλέψεις για ένα ευνοϊκότερο αποτέλεσμα άνω του 2%. Η βελτίωση της οικονομικής δραστηριότητας στηρίχτηκε κυρίως στην καλή εξέλιξη των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών (+8,8%), αποτέλεσμα της προσαρμογής των ελληνικών επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της ζήτησης για εμπορεύσιμα εξαγωγικά προϊόντα και υπηρεσίες καθώς και στην ιδιωτική κατανάλωση (+1%), η οποία ενισχύθηκε από τη αύξηση της απασχόλησης και του ακαθάριστου διαθέσιμου εισοδήματος. Αρνητική επίδραση στο σχηματισμό του ΑΕΠ, εξάλλου, είχαν οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου με πτώση (-12%), η δημόσια κατανάλωση (-2,5%) καθώς και η αύξηση των εισαγωγών (+3%). Η ανεργία συνέχισε την καθοδική της πορεία και κατέληξε το Δεκέμβριο στο 18%. Ας σημειωθεί, ότι οι επιδόσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν στη βάση μιας συνετής δημοσιονομικής διαχείρισης, η οποία παρήγαγε για τέταρτη συνεχή χρονιά πρωτογενές πλεόνασμα ύψους (3,2 δις ευρώ). Το γεγονός αυτό συμβάλλει στην επανάκτηση της αξιοπιστίας της χώρας μας και ενισχύει την προσπάθεια για μια μόνιμη αποδοχή των ελληνικών κρατικών τίτλων από τις αγορές.

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, παρά τους αυξημένους κινδύνους από το εξωτερικό περιβάλλον καθώς και την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης των χωρών της Ευρωζώνης, προβλέπεται να συνεχιστεί. Η εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις «Χειμερινές Προβλέψεις» για την πορεία του ρυθμού μεγέθυνσης στη χώρα μας για μεν το 2019 βρίσκεται στο 2,2% ενώ για το 2020 αναμένεται να κινηθεί στο 2,3%.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά στους εξωτερικούς κινδύνους και προκλήσεις, οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την πορεία των εξαγωγών μας, αξίζει να αναφερθούν, η προβλεπόμενη επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας, ως αποτέλεσμα της επανεμφάνισης του εμπορικού προστατευτισμού, ενδεχόμενες έντονες διακυμάνσεις των χρηματοπιστωτικών αγορών, όπως της πρόσφατης στην Ιταλία, η αναμενόμενη αποχώρηση της Μεγάλης Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και η εμφάνιση νέων αρνητικών εξελίξεων όπως είναι η ύφεση στην Τουρκία.

Στο εσωτερικό περιβάλλον σημαντικές είναι οι προκλήσεις που σχετίζονται με μια ενδεχόμενη παρέκκλιση ή μεγάλη καθυστέρηση στον τομέα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες συνδέονται και με την προσέλκυση κεφαλαίων για επενδύσεις, καθώς και την επίτευξη του στόχου της διατηρήσιμης ανάπτυξης.

Ακόμη, σημαντικό κίνδυνο απόκλισης από τη δημοσιονομική ισορροπία, είναι δυνατό να προκαλέσουν και δικαστικές αποφάσεις που αφορούν στις περικοπές συντάξεων με υψηλό δημοσιονομικό κόστος.

Επίσης, μια σημαντική πρόκληση για την πορεία της ελληνικής οικονομίας είναι η συσσώρευση στα χρόνια της κρίσης μεγάλου όγκου Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (ΜΕΔ) στο ενεργητικό των τραπεζών. Παρά τις σημαντικές θετικές εξελίξεις που πιστώνονται οι τράπεζες, εξαφάνιση του ELA, αύξηση των καταθέσεων κατά 15 δις Ευρώ μετά την καθιέρωση των κεφαλαιακών ελέγχων καθώς και τη μείωση των ΜΕΔ κατά 25 δις περίπου από το Μάρτη του 2016 όπου καταγράφηκε και το ιστορικό υψηλό, εξακολουθούν να είναι εγκλωβισμένες στο δίδυμο υψηλά επίπεδα ΜΕΔ και ισχνή κερδοφορία. Αυτά αποτελούν τροχοπέδη στη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και επιδρούν ανασταλτικά στη βελτίωση των δεικτών του Ελληνικού Χρηματιστηρίου. Για το τρέχον έτος, εκτιμάται από τις διοικήσεις των τεσσάρων συστημικών τραπεζών, ότι θα επιστρέψουν σε θετική πιστωτική επέκταση, λόγω και της διαφαινόμενης αποδοχής ενός εκ των δύο ή και των δύο συνδυαστικά σχεδίων μείωσης των ΜΕΔ, με αποτέλεσμα να ελευθερωθεί ρευστότητα για χρηματοδοτήσεις σε παραγωγικούς τομείς, που θα επιφέρουν και έσοδα για τις τράπεζες.

Σημαντική συμβολή στην χρηματοδότηση υγιών επιχειρήσεων εξάλλου έχει και η αγορά εταιρικών ομολόγων που δημιούργησε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε συνεργασία με το Χρηματιστήριο Αθηνών. Καταγράφονται ήδη έντεκα εκδόσεις σημαντικών ελληνικών επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν αντλήσει σημαντικά κεφάλαια, το δε ενδιαφέρον των επενδυτών συχνά είναι πολλαπλάσιο των ζητούμενων κεφαλαίων. Η αγορά αυτή αποτελεί πλέον μια εναλλακτική των τραπεζών πηγή άντλησης κεφαλαίων με δυναμική παρουσία, στέλνει δε ένα μήνυμα στις αγορές του εξωτερικού, ότι οι Έλληνες εμπιστεύονται τις επιχειρήσεις τους και επενδύουν στην προοπτική τους, κάτι που λειτουργεί ενθαρρυντικά στην ανάληψη εκ μέρους των επενδυτικών πρωτοβουλιών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και κατά το έτος 2018 είχε σημαντική ενεργό συμμετοχή σε όλες τις διαρκείς επιτροπές της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών (ESMA), συμβάλλοντας στην κοινή διαμόρφωση ευρωπαϊκού πλαισίου εποπτείας, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τις ενίοτε ιδιαιτερότητες της Ελληνικής Αγοράς.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η αναφορά στην έναρξη εφαρμογής του βασικού νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των ευρωπαϊκών αγορών την οδηγία MiFID II και τον κανονισμό MiFIR. Τα νομοθετήματα αυτά επηρεάζουν κάθε οντότητα που έχει ανάμειξη σε επενδυτικές δραστηριότητες, όπως τα χρηματιστήρια ως οργανωμένοι τόποι διαπραγμάτευσης, τις επενδυτικές τράπεζες, τους χρηματιστές, τους διαχειριστές επενδύσεων και τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους. Κατά το πρώτο έτος η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας σε όλη την Ευρώπη αλλά και στη χώρα μας εξελίσσεται ομαλά χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα ή καθυστερήσεις.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στο πλαίσιο άσκησης των εποπτικών αρμοδιοτήτων της, εφαρμόζοντας τη σχετική νομοθεσία για την Κεφαλαιαγορά, μερίμνησε για ένα ακόμα έτος για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, αξιοποιώντας όλα τα εποπτικά εργαλεία που έχει στη διάθεσή της. Παραβατικές συμπεριφορές που εμφανίσθηκαν και σε αυτή την περίοδο αντιμετωπίστηκαν με τη δέουσα προσοχή σε ό,τι αφορά την επίδρασή τους στις τρέχουσες εξελίξεις στην αγορά, τηρώντας όλες τις κείμενες διατάξεις, κατά περίπτωση και επιβάλλοντας αυστηρά πρόστιμα και σε περιπτώσεις ενδείξεων ποινικής συμπεριφοράς, αποστέλλοντας τις υποθέσεις είτε με μηνυτήρια αναφορά, είτε με διαβίβαση για τα περαιτέρω στη Δικαιοσύνη.

Οι κυρώσεις που επιβάλλει κάθε φορά η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αποσκοπούν όχι μόνο στην επαναφορά της εύρυθμης λειτουργίας των εταιριών, όπως και στην επιβολή προστίμων στα εμπλεκόμενα πρόσωπα, αλλά επιπλέον και στην αποστολή μηνύματος στην Αγορά, ότι παρόμοιες περιπτώσεις η Εποπτική Αρχή θα τις αντιμετωπίσει με την ίδια αυστηρότητα. Άλλωστε, η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς σε διεθνές επίπεδο επιτυγχάνεται και από την ορθότητα και εφαρμογή των αποφάσεων που λαμβάνονται όταν διερευνώνται περιπτώσεις σημαντικής παραβατικότητας.

Το σύνολο των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2018 σε περίπου 250 φυσικά και νομικά πρόσωπα, προσέγγισε τα 8,5 εκατ. ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι και το 2018 ήταν ένα έτος υψηλών υπηρεσιακών απαιτήσεων για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Τόσο η Διοίκηση όσο και το προσωπικό ανταπεξήλθε με πληρότητα και αποτελεσματικότητα σε σοβαρές υποθέσεις, εφαρμόζοντας πάντα τη σχετική νομοθεσία. Αν και οι ανάγκες επαύξησης του αριθμού των εργαζομένων είναι πασιφανείς, ο επαγγελματισμός και η αμεσότητα με την οποία ασκούνται τα εποπτικά καθήκοντα είναι αποτέλεσμα σκληρής προσπάθειας, ώστε παρά τις ελλείψεις σε προσωπικό, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ως Ανεξάρτητη Αρχή, να είναι συνεπής στην εκπλήρωση των εποπτικών και ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων της.

Για το προσφερόμενο έργο στην αγορά και την κοινωνία οφείλω να εκφράσω την ευαρέσκειά μου αλλά και ένα μεγάλο ευχαριστώ στο πραγματικά πολύ αξιόλογο προσωπικό της Επιτροπής.

Χαράλαμπος Γκότσης

Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (ΝΠΔΔ)

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΓΚΟΤΣΗΣ
Πρόεδρος, Καθηγητής Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΟΥΛΛΙΝΟΣ
Α' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

ΞΕΝΟΦΩΝ ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ
Β' Αντιπρόεδρος, Οικονομολόγος

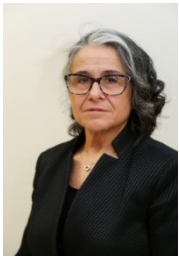

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ
Μέλος, Οικονομολόγος, Διευθύνων Σύμβουλος Χρηματιστηρίου Αθηνών

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ

Μέλος, Καθηγητής Νομικής Σχολής

ΙΩΑΝΝΑ ΣΕΛΗΝΙΩΤΑΚΗ

Μέλος, εκπρόσωπος Τράπεζας της Ελλάδος

ΑΔΑΜ ΚΑΡΑΓΛΑΝΗΣ

Μέλος, Νομικός

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, δύο Αντιπροέδρους και τέσσερα μέλη. Ο Πρόεδρος διορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής της Ελληνικής Βουλής. Οι δύο Αντιπρόεδροι καθώς και τα τέσσερα μέλη διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους και διαθέτουν ειδικές γνώσεις και εμπειρία σε θέματα κεφαλαιαγοράς. Απολαύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, δεσμευόμενα μόνον από το νόμο και τη συνείδησή τους. Ο Πρόεδρος και οι δύο Αντιπρόεδροι είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι επιφορτισμένο μεταξύ άλλων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες: τη χάραξη της γενικής πολιτικής, τη θέσπιση κανονιστικών πράξεων, την παροχή και ανάκληση αδειών εποπτευόμενων προσώπων, την επιβολή κυρώσεων, τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται τουλάχιστον δύο φορές το μήνα από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως τέσσερα (4) τουλάχιστον μέλη.

ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συστάθηκε με το ν. 1969/1991 και το ν. 2324/1995 με σκοπό την προστασία των επενδυτών και την εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η οποία αποτελεί σημαντικό μοχλό ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας. Η Διοίκηση και το προσωπικό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διαθέτουν, εκ του ευρωπαϊκού και ελληνικού νομοθετικού πλαισίου, εχέγγυα λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Σύμφωνα με το νόμο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει αποκλειστικά δικούς της πόρους και δεν χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο και εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υποβάλλει έκθεση πεπραγμένων στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καλείται από την αρμόδια Επιτροπή της Βουλής, προκειμένου να την ενημερώνει για θέματα της κεφαλαιαγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority- ESMA). Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι μέλος του ανώτατου διοικητικού οργάνου της ESMA, του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι επίσης μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (International Organization of Securities Commissions - IOSCO). Συνάπτει επίσης συμφωνίες με άλλες εποπτικές αρχές για την ανταλλαγή εμπιστευτικών πληροφοριών και τη συνεργασία σε θέματα της αρμοδιότητάς της.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρμόδια για την εποπτεία της εφαρμογής των διατάξεων της νομοθεσίας για την κεφαλαιαγορά. Συμμετέχει επίσης καθοριστικά στη διαμόρφωση του θεσμικού πλαισίου που άπτεται του αντικειμένου της σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο συμβάλλοντας ενεργά στις εργασίες του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της ESMA και της IOSCO. Μεταξύ άλλων, εποπτεύει τους ημεδαπούς και αλλοδαπούς φορείς που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, τους οργανισμούς συλλογικών και εναλλακτικών επενδύσεων, τους διαχειριστές τους, τα νέα επενδυτικά σχήματα, τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης, τις εισηγμένες εταιρίες ως προς τις υποχρεώσεις διαφάνειας, περιλαμβανομένων των οικονομικών τους καταστάσεων τους και τους μετόχους εισηγμένων εταιριών ως προς την υποχρέωσή τους για δήλωση σημαντικών συμμετοχών, εγκρίνει τις δημόσιες προτάσεις, και τα ενημερωτικά δελτία αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, και παρακολουθεί και ελέγχει τις συναλλαγές ως προς τη χειραγώγηση αγοράς καθώς και τις πράξεις προσώπων που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες. Εποπτεύει παράλληλα τη συμμόρφωση των εποπτευόμενων προσώπων ως προς το πλαίσιο της αντιμετώπισης της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Στους εποπτευόμενους από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς φορείς περιλαμβάνονται επίσης οι τόποι διαπραγμάτευσης, οι φορείς εκκαθάρισης και διακανονισμού συναλλαγών, το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετήριο Τίτλων καθώς και τα συστήματα αποζημίωσης επενδυτών και διασφάλισης συναλλαγών, όπως το Συνεγγυητικό Κεφάλαιο. Επίσης, παρακολουθεί τις εγχώριες και διεθνείς εξελίξεις και την ερευνητική δραστηριότητα στα θέματα κεφαλαιαγορών, εκπονεί μελέτες όπου κρίνεται σκόπιμο και πιστοποιεί στελέχη της κεφαλαιαγοράς ως προς την επαγγελματική τους επάρκεια. Εξυπηρετεί τους πολίτες και παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και παράπονα επενδυτών.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει την αρμοδιότητα να επιβάλλει διοικητικές κυρώσεις και μέτρα (επίπληξη, χρηματικό πρόστιμο, αναστολή λειτουργίας, αφαίρεση άδειας, αναστολή διαπραγμάτευσης εισηγμένων κινητών αξιών, κλπ) σε εποπτευόμενα νομικά και φυσικά πρόσωπα που παραβαίνουν τη νομοθεσία για την κεφαλαιαγορά, καθώς και να υποβάλλει μηνυτήριες αναφορές σε περίπτωση σοβαρών ενδείξεων διάπραξης ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με την κεφαλαιαγορά.

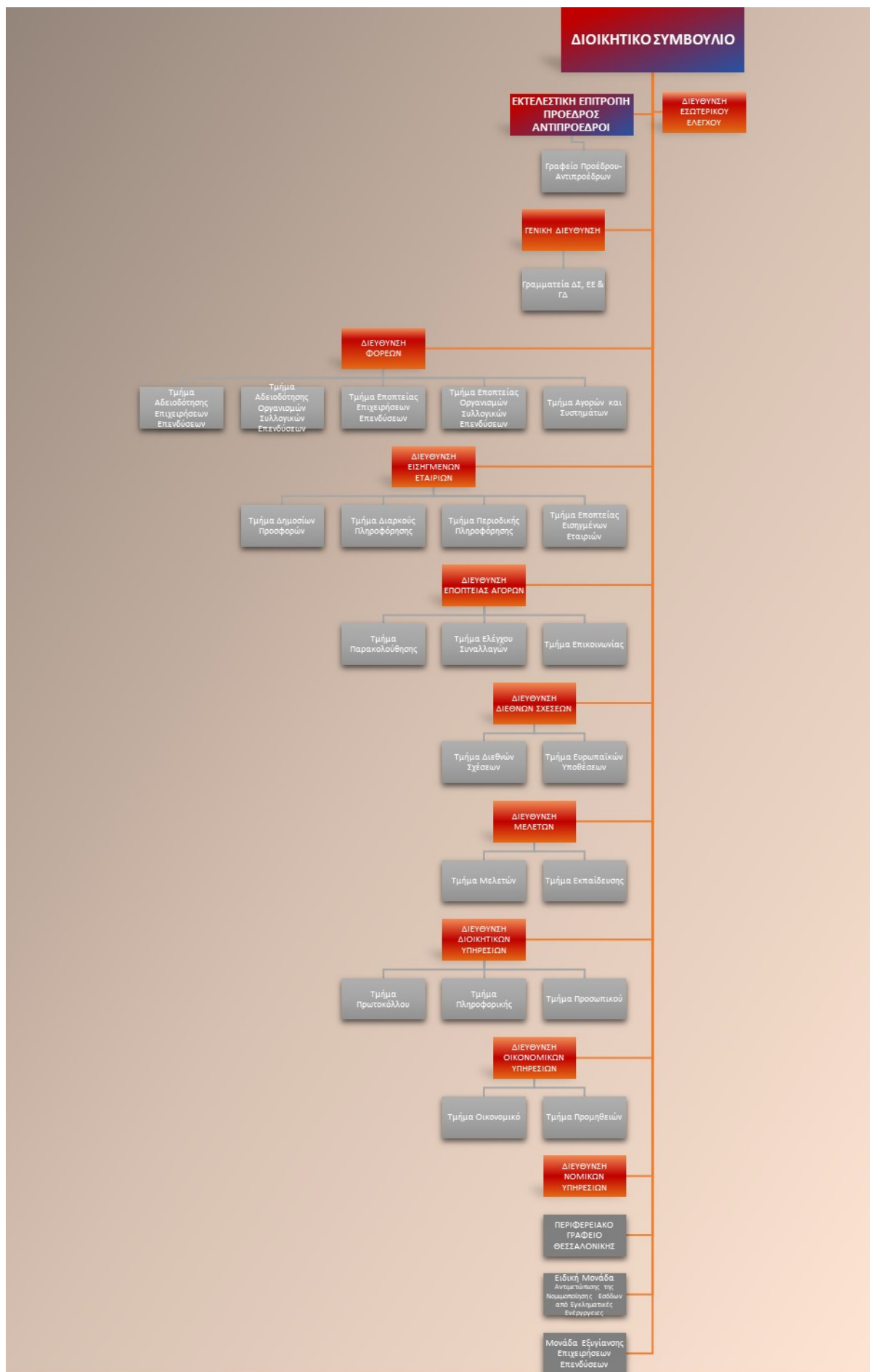
ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Η Εκτελεστική Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τους δύο Αντιπροέδρους και είναι επιφορτισμένη με την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Η Εκτελεστική Επιτροπή συγκαλείται από τον Πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστον άπαξ εβδομαδιαίως, εφόσον παρίστανται αυτοπροσώπως δύο τουλάχιστον από τα μέλη της. Έχει την ευθύνη για σειρά θεμάτων για τα οποία της έχει εκχωρηθεί αρμοδιότητα από το Διοικητικό Συμβούλιο, για την καθημερινή διοίκηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και για την επίβλεψη της λειτουργίας των υπηρεσιών της. Επίσης η Εκτελεστική Επιτροπή εκπροσωπεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαστικά ενώπιον των Ελληνικών και των αλλοδαπών δικαστηρίων.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ

Η οργανωτική δομή (Διάγραμμα 1) και οι αρμοδιότητες υπηρεσιακών μονάδων της Επιτροπής ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα 65/2009 (ΦΕΚ 88/9.6.2009).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1. Οργανόγραμμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΠΔ 65/2009)

Βάσει του άρθρου 78^Α του ν. 1969/1991, έχει επίσης συσταθεί οκταμελής Συμβουλευτική Επιτροπή, έργο της οποίας είναι η διατύπωση απόψεων προς το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με προτάσεις για νέες κανονιστικές ρυθμίσεις. Η Συμβουλευτική Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις για τη βελτίωση της λειτουργίας των αγορών και διατυπώνει γνώμη κάθε φορά που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εισηγείται προτάσεις προς το αρμόδιο Υπουργείο για την υιοθέτηση νομοθετικών ρυθμίσεων.

Τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομικών και σήμερα εκπροσωπούν την Ένωση Εισηγμένων Εταιριών (ΕΝΕΙΣΕΤ), τον Σύνδεσμο Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΣΜΕΧΑ), την Ένωση Ελληνικών Τραπεζών (ΕΕΤ), την Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (ΕΘΕ), τον Σύνδεσμο Εταιριών Διαμεσολαβητικών Υπηρεσιών Κινητών Αξιών (ΣΕΔΥΚΑ), τον Σύνδεσμο Επενδυτών και Διαδικτύου (ΣΕΔ) και την Ένωση Ελληνικών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων. Πρόεδρος της Επιτροπής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Η θητεία των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής είναι τριετής.

Τέλος, από το 2015 έχει συσταθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης, η οποία είναι αρμόδια για την εφαρμογή μέτρων εξυγίανσης και την άσκηση εξουσιών που προβλέπονται στο ν. 4335/2015 όσον αφορά στις επιχειρήσεις επενδύσεων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ

ΕΞΕΛΙΞΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Η ελληνική οικονομία

Η ελληνική οικονομία το 2018 αναπτύχθηκε σε ένα ολοένα παγκόσμιο δυσμενέστερο οικονομικό περιβάλλον με επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας, αύξηση της αβεβαιότητας και εν μέσω σημαντικών αναταράξεων διεθνώς σε όρους κυρίως των σχέσεων εμπορίου και αύξησης του γεωπολιτικού κινδύνου. Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, ο οποίος καταρτίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σημείωσε μείωση μετά τον Αύγουστο του 2018 διαμορφούμενος το Δεκέμβριο του 2018 στις 100,9 μονάδες κατά πολύ υψηλότερα από το ελάχιστο σημείο του των τελευταίων ετών (75,3 μονάδες τον Αύγουστο 2015). Οι αντίστοιχοι δείκτες για τη ζώνη του ευρώ και για τις χώρες της ΕΕ κατά το 2018 είχαν έντονη πτωτική πορεία το 2018 σε αντίθεση με την ανοδική πορεία που είχαν σημειώσει το 2017.

Αναφορικά με τους ρυθμούς μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας, με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) με βάση τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία σε όρους όγκου, το 2019 παρουσίασε αύξηση 1,9%. Αναλυτικότερα, με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία των εκτιμήσεων της ΕΛΣΤΑΤ, το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν σε όρους όγκου μεταβλήθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,4%, 0,3%, 1% και -0,1% το α', β', γ' και δ' τρίμηνο αντίστοιχα του 2018 και σε ετήσια βάση κατά 2,5%, 1,5%, 2,1% και 1,6% για το α', β', γ' και δ' τρίμηνο του 2018 αντίστοιχα. Αναφορικά με τις ποσοστιαίες μεταβολές σε ετήσια βάση για τις συνιστώσες του ΑΕΠ το 2018, σημαντική μείωση σημειώθηκε στις ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου (-12% έναντι σημειωθείσας αύξησης 9,4% το 2017) ενώ η ιδιωτική κατανάλωση είχε εκ νέου οριακή αύξηση (1%). Η δαπάνη της γενικής κυβέρνησης σημείωσε μείωση κατά 2,5% μεγαλύτερη από εκείνες του 2017 και 2016. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 3% (έναντι 7,5% το 2017) και 8,8% (έναντι 7% το 2017) αντίστοιχα.

Το 2018 η ανεργία συνέχισε την καθοδική της πορεία παραμένοντας ωστόσο στο υψηλότερο επίπεδο των χωρών της ΕΕ. Με βάση τα εποχικά προσαρμοσμένα αποτελέσματα, το Δεκέμβριο του 2018 ανήλθε στο 18% έναντι 20,8% στο τέλος του 2017 και κατά μέσο όρο για το δωδεκάμηνο του 2018 διαμορφώθηκε στο 19,27 ενώ στο τέλος του 2017 είχε διαμορφωθεί στο 21,5%. Ειδικότερα, ο συνολικός αριθμός των απασχολούμενων (περιλαμβανομένων και των μισθωτών) αυξήθηκε κατά 2,8% το 2018 έναντι 3% αντίστοιχα, το προηγούμενο έτος. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για το Δεκέμβριο 2018, ο όγκος της μισθωτής εργασίας στον ιδιωτικό τομέα εμφάνισε συνολική σωρευτική αύξηση καθ' όλο το 2018 κατά 141.003 άτομα (έναντι 143.545 άτομα 2017).

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή το Δεκέμβριο του 2019 εμφάνισε θετική μέση δωδεκάμηνη μεταβολή 0,8% έναντι αντίστοιχης αύξησης 1,1% στο τέλος του 2017 και μηδενικής στο τέλος του 2016.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους για την εκτέλεση του κρατικού προϋπολογισμού, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για όλο το 2018, παρουσιάζεται έλλειμμα στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού ύψους 2.316 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για έλλειμμα 1.911 εκατ. ευρώ που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του Προϋπολογισμού 2019, για το αντίστοιχο διάστημα του 2018 και ελλείμματος 4.268 εκατ. ευρώ το αντίστοιχο διάστημα του 2017. Το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε πλεόνασμα ύψους 3.237 εκατ. ευρώ, έναντι στόχου για πρωτογενές πλεόνασμα 3.604 εκατ. ευρώ και πρωτογενούς πλεονάσματος 1.940 εκατ. ευρώ για την ίδια περίοδο το 2017. Το ύψος των καθαρών εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού ανήλθε σε 53.682 εκατ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1.483 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου που έχει περιληφθεί για το 2018 στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2019. Στον Τακτικό Προϋπολογισμό τα καθαρά έσοδα ανήλθαν σε 51.042 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 0,5% έναντι του στόχου. Τα έσοδα του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) το 2018 ανήλθαν σε 2.639 εκατ. ευρώ, μειωμένα κατά 1.216 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την περίοδο Ιανουαρίου - Δεκεμβρίου 2018 ανήλθαν στα 55.998 εκατ. ευρώ και παρουσιάζονται μειωμένες κατά 1.077 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου (57.075 εκατ. ευρώ) και αυξημένες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 κατά 308 εκατ. ευρώ. Οι δαπάνες του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν σε 49.761 εκατ. ευρώ και είναι μειωμένες κατά 564 εκατ. ευρώ έναντι του στόχου. Οι δαπάνες του ΠΔΕ διαμορφώθηκαν σε 6.237 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας μείωση έναντι του στόχου κατά 513 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα μηνιαία στοιχεία για τη Γενική Κυβέρνηση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την περίοδο Ιανουαρίου έως Δεκέμβριο του 2018 εμφανίζεται ενοποιημένο πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 5.629 εκατ. ευρώ, ήτοι 3,03% του ΑΕΠ το 2018, έναντι 6.222 εκ. ευρώ το 2017 (3,45% του ΑΕΠ).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού του 2019, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης του 2018 ανήλθε στα 335.000 εκατ. ευρώ, έναντι 317.414 εκατ. ευρώ το 2017, σημειώνοντας αύξηση κατά 5,5%. Σε σχετικούς, ως προς το εθνικό προϊόν όρους, διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 στο 180,4% έναντι 176,1% στο τέλος του 2017. Αύξηση (7,1%) εμφάνισε και το χρέος της Κεντρικής Κυβέρνησης κατά ESA (από 328.237 εκατ. ευρώ το 2017 σε εκτιμώμενο 351.600 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018), μέγεθος που ως ποσοστό επί του ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο 189,4% το 2018 έναντι και 182,13% το 2017. Οι παραπάνω υπολογισμοί έχουν γίνει με το ονομαστικό ΑΕΠ για το 2018 στα 185.658 εκατ. ευρώ, για το 2017 στα 180.218 εκατ. ευρώ και για το 2016 στα 176.488 εκατ. ευρώ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τραπέζης Ελλάδος το 2018 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εμφάνισε έλλειμμα 5,3 δισεκ. Ευρώ (μεγαλύτερο κατά 2,1 δισεκ. ευρώ από εκείνο του του προηγούμενου έτους). Το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών αυξήθηκε κατά 2,7 δισεκ. ευρώ ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 1,3 δισεκ. ευρώ. Το έλλειμμα του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων υπερδιπλασιάστηκε σε σχέση με το 2017, κυρίως λόγω της αύξησης των καθαρών πληρωμών για τόκους, μερίσματα και κέρδη, ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου δευτερογενών εισοδημάτων περιορίστηκε λόγω της βελτίωσης του ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης. Το 2018 σημειώθηκε συρρίκνωση του πλεονάσματος στο ισοζύγιο κεφαλαίων σε σχέση με το 2017, λόγω της ταυτόχρονης μείωσης των καθαρών εισπράξεων της γενικής κυβέρνησης και της αύξησης των καθαρών πληρωμών των λοιπών τομέων. Το συνολικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαίων για το 2018, παρουσίασε έλλειμμα 4,9 δισεκ. ευρώ, έναντι ελλείμματος 2,2 δισεκ. ευρώ το 2017. Το 2018, το ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών (απαιτήσεις και υποχρεώσεις για άμεσες επενδύσεις, επενδύσεις χαρτοφυλακίου και λοιπές επενδύσεις) διαμορφώθηκε σε -3.950,5 εκατ. ευρώ και στο τέλος του έτους τα

συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας σημείωσαν μικρή αύξηση σε σχέση με το επίπεδο που είχαν διαμορφωθεί στο τέλος του 2017 (6,6 δισεκ. ευρώ, έναντι 6,5 δισεκ. ευρώ).

Κατά το 2018, όπως και κατά το προηγούμενο έτος οι καταθέσεις στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα αυξήθηκαν συνολικά κατά 10,4% (4,5% το 2017). Για τον ιδιωτικό τομέα συνολικά, σημειώθηκε άνοδος σε δωδεκάμηνη βάση κατά 6,3% το 2018 έναντι ανόδου 12,6% το 2017. Τα νοικοκυριά αύξησαν σε ετήσια μεταβολή τις καταθέσεις τους κατά 5,6% (+3,6% στο τέλος του 2017).

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής της συνολικής χρηματοδότησης της οικονομίας διαμορφώθηκε στο -1,2 % στο τέλος του 2018 έναντι -1,6% στο τέλος του προηγούμενου έτους. Η χρηματοδότηση του εγχώριου ιδιωτικού τομέα από τις ελληνικές τράπεζες στο τέλος του 2018 σημείωσε ετήσια μείωση κατά 1,1% έναντι ετήσιας μείωσης κατά 0,8% στο τέλος του 2017. Η ετήσια μεταβολή της τραπεζικής χρηματοδότησης των (μη χρηματοπιστωτικών) επιχειρήσεων στο τέλος του 2018 διαμορφώθηκε σε +0,3% έναντι +0,4% στο τέλος του προηγούμενου έτους ενώ η τραπεζική χρηματοδότηση των ιδιωτών μειώθηκε ετησίως κατά 2,2% όπως και κατά το προηγούμενο έτος (-2,3%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, 2016- 2018

Μέγεθος - Δείκτες	2018	2017	2016
ΑΕΠ και συνιστώσες (ESA 2010, Δ%)(ετήσιες μεταβολές,%) (σε τιμές αγοράς, εποχ. διορθ.στοιχεία, μεταβολές όγκου)			
ΑΕΠ	1,92	1,45	-0,26
Ιδιωτική κατανάλωση	1	0,9	0,1
Δημόσια κατανάλωση	-2,5	-0,5	-0,7
Ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου	-12	9,4	4,6
Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	8,8	7	-1,9
Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	3	7,5	1,2
Απασχόληση και ανεργία			
Απασχολούμενοι (συνολικός αριθμός, Δ% κατά μέσο όρο προηγ. έτους)	2,8	3	2,1
Ποσοστό ανεργίας (Μέσοι Ετήσιοι όροι,%)	19,27	21,5	23,5
Τιμές και μισθοί			
Εν. Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (Harmonized Index of Cons. Prices- μέση μεταβολή έτους (%))	0,8	1,1	0,0
Κατώτατος Μισθός Υπαλλήλων (ευρώ)	586,08	586,08	586,08
Δημόσια Οικονομικά			
Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης (κατά ESA, % του ΑΕΠ)	0,6	0,8	0,5
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Γεν. Κυβέρνησης (% του ΑΕΠ)	3,03	3,45	2,8
Πρωτογενές Αποτέλεσμα. Κρ. Προϋπ. (πραγμ. εκατ. ευρώ) [(-) έλλειμμα]	3.237	1.940	2.778
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού, (ταμειακό, πραγμ. εκατ. ευρώ), [(-) έλλειμμα]	-2.316	-4.267	-2.810
Δημόσιο Χρέος Κεντρικής Διοίκησης κατά ESA(εκατ. ευρώ)	351.600	328.237	326.965
(ως %ΑΕΠ)	(189,4)	(182,1)	(185,3)
Δημόσιο Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (εκατ. ευρώ)	335.000	317.414	315.011
(ως %ΑΕΠ)	(180,4)	(176,1)	(178,5)

Μέγεθος - Δείκτες	2018	2017	2016
Ισοζύγιο Πληρωμών (εκατ. ευρώ, Ιαν- Δεκ)			
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών	-5.275,7	-3.159,3	-3.050
Ισοζύγιο κεφαλαίων	353,2	914,5	1.035,7
Ισοζύγιο χρημ/κων συναλλαγών	-3.950,5	-1.702,3	-873,6
Νομισματικές συνθήκες			
Καταθέσεις ιδιωτ. τομέα στα εγχώρια χρ/π. ιδρ. (ετ. Δ%, τέλος περιόδου)	6,3	4,7	3,4
Χρηματοδότηση εγχώριου ιδιωτικού τομέα (ετήσια Δ%, τέλος περιόδου)	-1,1	-0,8	-1,5
ΑΕΠ σε τρέχουσες αγορ. τιμές (εκ.ευρώ)	185.658	180.218	176.488

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Υπουργείο Οικονομικών, Τράπεζα Ελλάδος.

Σημειώσεις

Τα στοιχεία για το Αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης και για το Δημόσιο Χρέος του 2018 και 2017 αφορούν την εκτίμηση στην Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2019 και το πραγματοποιηθέν μέγεθος, αντίστοιχα.

Η διεθνής οικονομία

Σύμφωνα με τις σχετικές εκθέσεις του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου (IMF, *World Economic Outlook*, Ιανουάριος 2019), της Παγκόσμιας Τράπεζας (World Bank, *Global Economic Prospects*, Ιανουάριος 2019), του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD, *Economic Outlook*, Νοέμβριος 2018) και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (European Economic Forecast, Winter 2018), η παγκόσμια οικονομία, πλην εκείνης των ΗΠΑ, εμφανίζεται εν γένει υποτονική το 2018 με ιδιαίτερες πιέσεις σε συγκεκριμένες περιοχές και με γενικότερη αύξηση της αβεβαιότητας και της συνακόλουθης ανάληψης κινδύνων. Αρνητική επίδραση είχαν οι γεωπολιτικές εντάσεις και οι εξελίξεις στις διεθνείς σχέσεις εμπορίου, η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα ως προς το Brexit, η ανησυχία ως προς τη συνέχιση της ανάκαμψης σε χώρες όπως η Κίνα και τα ασθενέστερα σημάδια στη χρηματοοικονομική δραστηριότητα γενικότερα.

Για το 2018, ο ρυθμός της παγκόσμιας ανάπτυξης σε ετήσια βάση με βάση τις πιο πρόσφατες εκτιμήσεις του ΔΝΤ, κυμαίνεται γύρω στο 3,7%.

Στην έκδοση «*Global Economic Prospects*» η Παγκόσμια Τράπεζα τονίζει ότι η τρέχουσα οικονομική συγκυρία χαρακτηρίζεται ως επισφαλής. Η ανάπτυξη εμφανίζεται αδύναμη, οι εντάσεις στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές παραμένουν υψηλές, η βιομηχανική παραγωγή βαίνει μειούμενη και πλήθος αναπτυσσόμενων οικονομιών έχουν γνωρίσει χρηματοοικονομικές πιέσεις ενώ γενικότερα οι κίνδυνοι εμφανίζονται αυξημένοι. Σε ένα τέτοιο περιβάλλον επισκιάζονται οι προοπτικές της οικονομίας παγκοσμίως.

Η ανάπτυξη στις ΗΠΑ (εκτιμώμενος ρυθμός ανάπτυξης 2,9% έναντι 2,2% το 2017 και 1,6% το 2016) παρέμεινε εύρωστη και ενδυναμωμένη από τη θετική επιρροή της δημοσιονομικής πολιτικής, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Θετικά επίσης επέδρασε η εγχώρια ζήτηση λόγω των αυξήσεων στους μισθούς και την αύξηση της απασχόλησης, με το ποσοστό ανεργίας στο τέλος του 2018 στο 3,9% έναντι 4,1% στο τέλος του προηγούμενου έτους. Οι αυξήσεις στα πετρελαιοειδή και οι αλλαγές στο φορολογικό σύστημα υποστήριξαν τις επενδύσεις αλλά και τις εισαγωγές. Η εξέλιξη της παραγωγικότητας ακολούθησε τη γενικότερη αποδυναμωμένη τάση των υπόλοιπων ανεπτυγμένων χωρών. Η νομισματική πολιτική κατέστη σταδιακά αυστηρότερη βάσει του στόχου για τον έλεγχο του πληθωρισμού στο 2%.

Στο Ηνωμένο Βασίλειο συνεχίστηκε και κατά το 2018 η αβεβαιότητα σε σχέση με την απόφαση εξόδου της χώρας από την ΕΕ η οποία σε οικονομικούς όρους μεταφράστηκε σε επιβράδυνση της εγχώριας ζήτησης και των επενδύσεων με περιορισμό στη δραστηριότητα των ακινήτων και μειώσεις στις εξαγωγές. Ο ρυθμός ανάπτυξης για το 2018 έχει εκτιμηθεί στο 1,4% χαμηλότερος από το ρυθμό 1,8% που είχε σημειωθεί κατά την προηγούμενη διετία. Ο πληθωρισμός παρέμεινε σε επίπεδα άνω του νομισματικού στόχου (2,5%) και το ποσοστό ανεργίας στο τέλος του έτους εκτιμήθηκε στο 4,1% βελτιωμένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος (4,4% το 2017).

Η Ιαπωνία εμφάνισε μειωμένο ρυθμό ανάπτυξης εκτιμώμενο στο 0,8% το 2018 έναντι 1,9% το προηγούμενο έτος επηρεαζόμενος κυρίως από τις συνέπειες των φυσικών καταστροφών. Εύρωστα παρέμειναν τα επίπεδα απασχόλησης, με το ποσοστό ανεργίας στο χαμηλότερο των τελευταίων 24 ετών (στο 2,4% στα τέλη του 2018), με υποστηρικτική δημοσιονομική και νομισματική πολιτική.

Οι αναδυόμενες και υπό ανάπτυξη οικονομίες γνώρισαν μετριασμό στην οικονομική δραστηριότητα αυξημένους κινδύνους και επιβράδυνση στο διεθνές εμπόριο και στις επενδύσεις. Σε συνδυασμό με τις υψηλές εντάσεις στο χρηματοοικονομικό χώρο, οι χώρες αυτές παρέμειναν αναπτυξιακά στάσιμες με αισθητά χαμηλότερη των προσδοκιών ανάκαμψη για τις χώρες εξαγωγείς εμπορευμάτων και παράλληλη επιβράδυνση στις χώρες-εισαγωγείς. Για το 2018 ο εκτιμώμενος ρυθμός ανάπτυξής τους είναι γύρω στο 4,2%, σε χαμηλότερα επίπεδα από τα μεγέθη που είχαν εκτιμηθεί.

Στην Κίνα η δραστηριότητα παραμένει δυνατή σε οικονομικούς όρους (στα επίπεδα ανάπτυξης του 6,6%) ευνοούμενη από την εγχώρια ζήτηση με ταυτόχρονα όμως αντίξοες τάσεις λόγω ιδίως των εμπορικών εντάσεων και της σχετικής επιβράδυνσης της βιομηχανικής παραγωγής, των κερδών και των εισοδημάτων. Η εγχώρια πιστωτική επέκταση αναχαιτίστηκε λόγω της υιοθέτησης αυστηρότερου πλαισίου για τη σκιώδη τραπεζική και τις συναφείς χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Παράλληλα ωστόσο ενισχύθηκε από το δεύτερο μισό του έτους η τάση χαλαρότερης οικονομικής πολιτικής με σκοπό την αντιστάθμιση των πιθανών αρνητικών επιδράσεων από τις συνθήκες στο εμπόριο με τις ΗΠΑ. Ανέκαμψαν επίσης οι τιμές των ακινήτων που επί έτη σημείωναν διόρθωση. Αυξημένος εμφανίζεται και ο πληθωρισμός, μετά τα μέσα του έτους, αντανakλώντας εν μέρει τις τάσεις υποτίμησης του νομίσματος αλλά και τις υψηλότερες τιμές στην ενέργεια και στη διατροφή.

Στη Ρωσία εμφανίζονται σημάδια ανάκαμψης (1,6% το 2018, έναντι 1,5% του 2017 και -0,2% του 2016) υποστηριζόμενα από την εσωτερική ζήτηση συνδυαζόμενη με τη βελτίωση στο πραγματικό εισόδημα μετά από σειρά ετών συμπίεσης αλλά και με τις αυξήσεις στην καταναλωτική πίστη. Οι υψηλότερες τιμές πετρελαίου αύξησαν τα έσοδα εξαγωγών ενώ πιέσεις εμφανίζονται στις επενδύσεις λόγω και του υψηλότερου κόστους χρηματοδότησης από τις αγορές. Οι τελευταίες συνέτειναν και στη μεταφορά κεφαλαίων προς το εξωτερικό σε συνδυασμό και με την υποτίμηση του ρωσικού νομίσματος τον Απρίλιο και τον Αύγουστο του 2018. Εντός του 2018 παρατηρήθηκε τάση αύξησης του πληθωρισμού με χαμηλά επίπεδα ανεργίας (στο 5% στα τέλη του 2018).

Στην Ευρώπη σημειώθηκε τάση οικονομικής επιβράδυνσης οδηγούμενη από εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες που όμως δεν επηρέασαν σε βάθος τα βασικά θεμελιώδη μεγέθη της. Επιμέρους εξελίξεις επέδρασαν αρνητικά όπως η εισαγωγή νέων προτύπων στις εκπομπές ρύπων οχημάτων στη Γερμανία, η αύξηση των χρηματοοικονομικών κινδύνων στην Ιταλία ή η αβεβαιότητα γύρω από το Brexit. Ο ρυθμός

ανάπτυξης αναθεωρήθηκε προς τα κάτω στο 1,9 % για τη ζώνη του ευρώ (από 2,4% το 2017). Ομοίως, οι εκτιμήσεις του ρυθμού ανάπτυξης αναθεωρήθηκαν προς τα κάτω και για τις χώρες της ΕΕ27 στο 2,1% (έναντι 2,6% το προηγούμενο έτος). Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όλα τα κράτη- μέλη της ΕΕ παρουσίασαν θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης, με υψηλότερους εκείνους της Ιρλανδίας και Μάλτας (εκτιμώμενους στο 6,8% και 6,2% αντίστοιχα) και χαμηλότερους εκείνους της Δανίας και της Ιταλίας (εκτιμώμενους στο 0,8% και 1% αντίστοιχα). Οι κίνδυνοι παρέμειναν ωστόσο σημαντικοί και το 2018 κυρίως λόγω των γεωπολιτικών παραγόντων αλλά και μετά από τις αναταραχές στις συνθήκες του διεθνούς εμπορίου που κλυδωνίζουν γενικότερα τις οικονομικές σχέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ μειώθηκε στο τέλος του 2018, κυρίως λόγω της έντονης πτώσης των τιμών στην ενέργεια. Στην ευρωζώνη ο εναρμονισμένος ΔΤΚ στο τέλος του 2018 ήταν στο 1,7% έναντι 1,5% κατά το 2017. Αντίστοιχα στην ΕΕ27 ανήλθε στο 1,8% από 1,6% το προηγούμενο έτος. Η συνολική εικόνα της ανεργίας σημείωσε και το 2018 πτωτική πορεία αγγίζοντας σε ορισμένες χώρες επίπεδα χαμηλότερα από εκείνα προ κρίσης. Το ποσοστό ανεργίας (διορθωμένο ως προς τις εποχικές διακυμάνσεις) στην ευρωζώνη και την ΕΕ στο τέλος του 2018, μειώθηκε στο 7,9% και 6,6% αντίστοιχα, έναντι 8,6% και 7,2% αντίστοιχα το Δεκέμβριο του 2017. Τα επίπεδα αυτά έχουν εξελιχθεί σταθερά μειούμενα από τα μέσα του 2013 και είναι τα χαμηλότερα από εκείνα στην εποχή της παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης του 2008. Το Δεκέμβριο του 2018 σε σχέση με το τέλος του 2017, το πλήθος ανέργων μειώθηκε κατά 1.533 εκατ. συνολικά στην Ευρώπη των 28 κρατών μελών. Σε χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιταλία και η Ισπανία η ανεργία παρέμεινε και το 2018 σε διψήφια επίπεδα.

Αναφορικά με τις δημοσιονομικές εξελίξεις στην ΕΕ, σημειώθηκαν πρώτες ενδείξεις υιοθέτησης στοιχείων μη περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής. Ο λόγος του χρέους της Γενικής Κυβέρνησης προς ΑΕΠ παρέμεινε υψηλός για χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιταλία, το Βέλγιο και η Πορτογαλία.

Στο δείκτη οικονομικού κλίματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Economic Sentiment Indicator) για τη ζώνη του ευρώ και για τις χώρες της ΕΕ κατά το 2018 εμφανίζεται αναστροφή της ανοδικής τάσης που καταγράφηκε το προηγούμενο έτος. Οι δείκτες αυτοί κινήθηκαν έντονα πτωτικά με αποτέλεσμα να διαμορφωθούν στο τέλος του 2018 στα επίπεδα που είχε ξεκινήσει η ανοδική τους πορεία το 2017. Στο τέλος του 2018 ο δείκτης στη ζώνη του ευρώ ήταν 107,4 και 107,5 στις χώρες της ΕΕ παραμένοντας ωστόσο πάντα σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τον μέσο όρο εικοσαετίας.

Το Δεκέμβριο του 2018 η ΕΚΤ αποφάσισε τη διακοπή του διευρυμένου προγράμματος αγοράς τίτλων διατηρώντας παράλληλα στα ίδια επίπεδα τα βασικά επιτόκια αναχρηματοδότησης πολιτική που θα υιοθετήσει έως και τα μέσα του 2019, σηματοδοτώντας τη βούλησή της για μία υποστηρικτική νομισματική πολιτική προς την επίτευξη του στόχου για τον πληθωρισμό της ευρωζώνης.

Αναφορικά με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, η αξία του ευρώ σε ετήσιους μέσους όρους το 2018 σε σχέση με το προηγούμενο έτος, αυξήθηκε κατά 4,5% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ (μέση ετήσια ισοτιμία 1,18), κατά 0,9% έναντι της Λίρας Αγγλίας (μέση ετήσια ισοτιμία 0,9) και κατά 2,9% έναντι του Ιαπωνικού γιέν (μέση ετήσια ισοτιμία 130,4).

Επί μέρους βασικά μακροοικονομικά μεγέθη όσον αφορά στις χώρες της ΕΕ για την τελευταία τριετία παρατίθενται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Βασικά μακροοικονομικά μεγέθη της ΕΕ, 2016-2018

Χώρα	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ετήσια μεταβολή,%)			Ανεργία (Τέλος έτους, %)			Πληθωρισμός (Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταν. - HICP, μέση ετήσια μεταβολή)			Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Αυστρία	2,7	2,6	2	4,7	5,4	5,7	2,1	2,2	1	74,5	78,3	83
Βέλγιο	1,4	1,7	1,5	5,5	6,2	7,3	2,3	2,2	1,8	101,4	103,4	106,1
Γαλλία	1,5	2,2	1,2	9,1	9,1	9,9	2,1	1,2	0,3	98,7	98,5	98,2
Γερμανία	1,5	2,2	2,2	3,3	3,6	4,1	1,9	1,7	0,4	60,1	63,9	67,9
Ελλάδα	2	1,5	-0,3	18	20,8	23,4	0,8	1,1	0	180,4	176,1	178,5
Εσθονία	3,5	4,9	3,5	4,2	5,5	6,3	3,4	3,7	0,8	8	8,7	9,2
Ιρλανδία	6,8	7,2	5	5,3	6,2	7,5	0,7	0,3	-0,2	63,9	68,4	73,4
Ισπανία	2,5	3	3,2	14,3	16,5	18,5	1,7	2	-0,3	96,9	98,1	99
Ιταλία	1	1,6	1,1	10,3	10,9	11,7	1,2	1,3	-0,1	131,1	131,2	131,4
Κύπρος	3,8	4,2	4,8	8,8	10,3	12,8	0,8	0,7	-1,2	105	96,1	105,5
Λετονία	4,7	4,6	2,1	7,1	8,1	9,4	2,6	2,9	0,1	37,1	40	40,3
Λουξεμβούργο	3	1,5	2,4	4,9	5,5	6,2	2	2,1	0	21,4	23	20,7
Μάλτα	6,2	6,6	5,7	3,8	4,1	4,2	1,7	1,3	0,9	47,9	50,9	56,3
Ολλανδία	2,5	2,9	2,2	3,6	4,4	5,4	1,6	1,3	0,1	53,2	57	61,9
Πορτογαλία	2,1	2,8	1,9	6,7	7,9	10,1	1,2	1,6	0,6	121,5	124,8	129,2
Σλοβακία	4,2	3,2	3,1	6,1	7,4	8,9	2,5	1,4	-0,5	48,8	50,9	51,8
Σλοβενία	4,4	4,9	3,1	5,2	5,6	8	1,9	1,6	-0,2	70,2	74,1	78,7
Φινλανδία	2,5	2,8	2,5	6,8	8,3	8,7	1,2	0,8	0,4	59,8	61,3	63
Η.Β.	1,4	1,8	1,8	4	4,2	4,6	2,5	2,7	0,7	86	87,4	87,9
Βουλγαρία	3,2	3,8	3,9	5,2	5,7	6,7	2,6	1,2	-1,3	23,3	25,6	29,6
Τσεχία	2,9	4,4	2,5	2,1	2,4	3,5	2	2,4	0,6	33,2	34,7	36,8
Κροατία	2,8	2,9	3,5	7,7	9,7	12,5	1,6	1,3	-0,6	73,5	77,5	80,2
Λιθουανία	3,6	4,1	2,4	6,3	6,8	7,7	2,5	3,7	0,7	34,8	39,4	39,9
Ουγγαρία	4,8	4,1	2,3	3,6	3,9	4,3	2,9	2,4	0,4	72,9	73,3	75,9
Πολωνία	5,1	4,8	3,1	3,5	4,3	5,4	1,2	1,6	-0,2	49,2	50,6	54,2
Ρουμανία	4	7	4,8	3,8	4,6	5,4	4,1	1,1	-1,1	35,1	35,1	37,3
Σουηδία	2,2	2,1	2,7	6,2	6,4	6,9	2	1,9	1,1	37,8	40,8	42,4
Δανία	0,8	2,3	2,4	5,1	5,3	6,1	0,7	1,1	0	33,3	36,1	37,9

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ.

Σημειώσεις: Τα στοιχεία 2018 για το ΑΕΠ και τον Εν ΔΤΚ αφορούν τα εκτιμώμενα μεγέθη της ΕΕ (European Economy, Winter 2019). Τα ποσοστά ανεργίας αφορούν τα πιο πρόσφατα στοιχεία της EUROSTAT για το 2018 (δημοσίευση 31/1/2019). Τα στοιχεία δημοσίου χρέους είναι οι εκτιμήσεις για το 2018 στην έκδοση Φθινοπώρου 2018, «European Economic Forecast».

Διεθνείς κεφαλαιαγορές

Το 2018 οι χρηματιστηριακές αγορές διεθνώς και ειδικά οι αγορές μετοχών έκλεισαν με σημαντικές κεφαλαιακές απώλειες. Οι χρηματιστηριακές αγορές σε όλο τον κόσμο έχουν πληγεί σημαντικά από τις αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις και την σταδιακή άνοδο των επιτοκίων. Ειδικότερα, εντάθηκε η ανησυχία για αύξηση επιτοκίων, σε συνέχεια της παρατεταμένης περιόδου ποσοτικής χαλάρωσης που ακολούθησε την διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση. Οι κεντρικές τράπεζες διεθνώς άρχισαν να λαμβάνουν μέτρα περιορισμού της επεκτατικής νομισματικής πολιτικής των προηγούμενων ετών. Η Ομοσπονδιακή Κεντρική Τράπεζα των ΗΠΑ εισήγαγε περιοριστική πολιτική, με αποτέλεσμα την άνοδο των αποδόσεων ακόμη και των βραχυχρονίων τίτλων, όπως το τρίμηνο έντοκο γραμμάτιο του αμερικανικού δημοσίου, του οποίου η απόδοση ανήλθε σε 2,37% στο τέλος του έτους 2018, αποτελώντας την υψηλότερη απόδοση της δεκαετίας. Επιπροσθέτως, συνεχίστηκε η ένταση στις σχέσεις μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών και της Κίνας επί θεμάτων εμπορίου και τεχνολογίας, και εντάθηκαν τα γεωπολιτικά αδιέξοδα που οφείλονται στο ενδεχόμενο άναρχο Brexit και τις κατά τόπους συνεχιζόμενες συρράξεις. Τα ζητήματα αυτά δεν έχουν διευθετηθεί και η αβεβαιότητα αναφορικά με τη διευθέτησή τους εντός του 2019 παραμένει. Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης FTSE All-World, ο οποίος παρακολουθεί χιλιάδες μετοχές σε όλον τον κόσμο, σημείωσε ετήσια μείωση κατά 12% το 2018. Αυτή ήταν η χειρότερη επίδοση του δείκτη αυτού από την εποχή της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2007 και συνιστά μια απότομη αντιστροφή του σε σχέση με την άνοδο κατά περίπου 25% που σημείωσε το 2017.

Η πτώση της κεφαλαιαγοράς το 2018 ήταν ιδιαίτερα σημαντική στην Κίνα. Η δεύτερη μεγαλύτερη οικονομία παγκοσμίως αισθάνεται τις επιπτώσεις μιας δυσμενέστερης προοπτικής των εμπορικών της σχέσεων και η κυβέρνησή της επιχειρεί να αντισταθεί στο ριψοκίνδυνο δανεισμό μετά από μια ταχεία αύξηση των επιπέδων ιδιωτικού χρέους τα τελευταία έτη. Ο σύνθετος δείκτης του χρηματιστηρίου της Σαγκάης εισήλθε σε πτωτική πορεία τον Ιούνιο και μειώθηκε περισσότερο από 28% από την αρχή του έτους. Ο σύνθετος δείκτης του χρηματιστηρίου της Σενζέν, ο οποίος περιλαμβάνει πολλές από τις εταιρείες υψηλής τεχνολογίας της χώρας, μειώθηκε κατά περισσότερο από 33% την ίδια περίοδο. Στο Χονγκ Κονγκ, ο δείκτης Hang Seng υποχώρησε κατά 14%. Το αρνητικό κλίμα στις sino-αμερικανικές σχέσεις επηρέασε τα περισσότερα ασιατικά χρηματιστήρια. Ο δείκτης KOSPI της Νοτίου Κορέας υποχώρησε κατά 17% εφέτος, ο δείκτης Nikkei της Ιαπωνίας μειώθηκε κατά 12%, και οι απώλειες του ευρύτερου δείκτη Torix έφτασαν το 18%.

Η πτώση των αγορών ήταν επίσης εμφανής στις ΗΠΑ. Ο δείκτης Dow Jones μειώθηκε κατά 6,7% το 2018, ο δείκτης S&P500 μειώθηκε κατά 7% και ο δείκτης Nasdaq έχασε 4,6% την ίδια περίοδο. Αν και οι ετήσιες απώλειες δεν είναι πολύ απότομες όσο σε κάποιες άλλες αγορές, η Wall Street βρίσκεται σε μια ιστορική περίοδο παρατεταμένης αστάθειας. Ο δείκτης S&P500 διακυμάνθηκε περισσότερο από μια ποσοστιαία μονάδα (1%) εννέα φορές εντός του Δεκεμβρίου και εξήντα τέσσερις φορές σε όλο το 2018. Διακύμανση του μεγέθους αυτού συνέβη μόνο οκτώ φορές κατά το 2017.

Οι ευρωπαϊκές αγορές επηρεάστηκαν, επίσης, σημαντικά. Ο δείκτης DAX της Φρανκφούρτης μειώθηκε περισσότερο από 18%. Οι γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες έχουν πληγεί ιδιαίτερα από τον φόβο του διεθνούς εμπορικού πολέμου και τις νέες δοκιμές εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Το Brexit ήταν και παραμένει σημαντικός κίνδυνος για την χρηματοπιστωτική σταθερότητα του Ηνωμένου Βασιλείου και της

Ευρώπης. Οι βρετανικές μετοχές ενδέχεται να καταγράψουν σημαντικές απώλειες εάν το Ηνωμένο Βασίλειο εγκαταλείψει την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία, επηρεάζοντας σημαντικά την κερδοφορία των ξένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη χώρα. Η αγορά μετοχών του χρηματιστηρίου του Μιλάνου μειώθηκε κατά 16%, εν μέσω ανησυχιών για τα σχέδια δαπανών που προτείνει η κυβέρνηση της Ιταλίας. Ο δείκτης IBEX της Ισπανίας μειώθηκε κατά 15%, ενώ ο δείκτης CAC40 της Γαλλίας μειώθηκε κατά 11% αποτυπώνοντας σημαντικά πολιτικά προβλήματα της χώρας.

Ωστόσο, κατά τη διάρκεια του έτους, υπήρξαν αξιοσημείωτες εξαιρέσεις από το γενικό κλίμα απαισιοδοξίας του περασμένου έτους. Ο δείκτης της κεφαλαιαγοράς της Ουκρανίας (PFTS) αυξήθηκε κατά 80,39% το 2018 σε εγχώριο νόμισμα, αλλά με μικρό επίπεδο συναλλαγών. Το χρηματιστήριο του Κατάρ σημείωσε άνοδο κατά 20,875 σε όρους δολαρίου ΗΠΑ το 2018. Το μικρό κράτος του Περσικού Κόλπου σχετικά πρόσφατα διέρρηξε την σχέση του με τον ΟΠΕΚ, καταργώντας την ιδιότητα του μέλους που διατηρούσε περισσότερο από μισό αιώνα, σύμφωνα με ανακοίνωσή του το Δεκέμβριο του 2018.

Από την άλλη πλευρά, οι δείκτες μετοχών με τις χειρότερες επιδόσεις διεθνώς κατά τη διάρκεια του 2018 περιλαμβάνουν κυρίως τις αναδυόμενες αγορές. Η χειρότερη επίδοση χρηματιστηριακής αγοράς σε όρους δολαρίου ΗΠΑ το 2018 ήταν αυτή της Βενεζουέλας. Η χώρα που επλήγη από συνεχείς κρίσεις, είδε την κατάρρευση του χρηματιστηριακού δείκτη IBVC κατά 94,89%. Η Αργεντινή προσπάθησε να αντιμετωπίσει μια ακόμη οικονομική κρίση χρέους και συναλλάγματος, με το δείκτη της χρηματιστηριακής αγοράς της χώρας να σημειώνει μείωση κατά 50,2% το 2018. Γενικότερα, οι αναδυόμενες αγορές έχουν πληγεί από τις αυξήσεις των επιτοκίων των κρατικών ομολόγων των ΗΠΑ, οι οποίες ενίσχυσαν την αξία του δολαρίου σε σχέση με άλλα νομίσματα, καθιστώντας πιο δαπανηρή την αποπληρωμή του ιδιωτικού και δημοσίου χρέους σε δολάρια. Οι γεωπολιτικές εξελίξεις και εμπορικοί πόλεμοι αποτελούν έναν επιπλέον αρνητικό παράγοντα και πλήττουν τις τιμές των βασικών προϊόντων που αποτελούν σημαντική πηγή εσόδων για τις αναδυόμενες αγορές. Η μεγάλη πτώση της αξίας του νομίσματος της Αργεντινής ακολουθήθηκε από σημαντική πτώση στην αξία των νομισμάτων άλλων αναδυόμενων αγορών, με σημαντικότερη την πτώση της Τουρκικής λίρας. Η χρηματιστηριακή αγορά της Τουρκίας σημείωσε μεγάλη πτώση κατά 43,35% σε όρους δολαρίου ΗΠΑ το 2018. Στην Ασία, ο σύνθετος δείκτης της Σαγκάης της Κίνας έχασε 28,64% το 2018, καθώς ενισχύθηκε η ένταση των εμπορικών σχέσεων Κίνας - ΗΠΑ. Ο δείκτης Karachi100 του Πακιστάν μειώθηκε κατά 28,07% σε όρους δολαρίου ΗΠΑ το 2018, σημειώνοντας την πέμπτη χειρότερη επίδοση κεφαλαιαγοράς διεθνώς. Το ΔΝΤ δεν κατάφερε να συμφωνήσει τους όρους του πακέτου διάσωσης του Πακιστάν το Νοέμβριο του 2018.

Κατά το 2018 το μέγεθος της αγοράς μετοχών συρρικνώθηκε διεθνώς. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων (World Federation of Exchanges), η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων μετοχικών τίτλων διεθνώς ήταν 73.684.312,9 εκατ. δολάρια, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 13,59%. Σε όρους κεφαλαιοποίησης, τα μεγαλύτερα χρηματιστήρια μετοχών διεθνώς ήταν αυτά της Νέας Υόρκης με κεφαλαιοποίηση 20.679.476,9 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (και ετήσια μείωση κατά 6,35% έναντι του 2018), του Nasdaq με κεφαλαιοποίηση 9.756.836,1 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (και ετήσια μείωση κατά 2,81%), του Τόκυο με κεφαλαιοποίηση 5.296.811,1 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (και ετήσια μείωση κατά 14,99%), της Σανγκάης με κεφαλαιοποίηση 3.919.420,3 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (και ετήσια μείωση κατά 22,99%) και του Χονγκ Κονγκ με κεφαλαιοποίηση 3.819.215,4 εκατ. δολάρια ΗΠΑ (και ετήσια μείωση κατά 12,21%).

Το 2018 χαρακτηρίστηκε από έξοδο εταιριών από το χρηματιστήριο και εταιρικές αναδιαρθρώσεις. Ο συνολικός αριθμός των εισηγμένων στο χρηματιστήριο μετοχών διεθνώς περιέλαβε 51.433 τίτλους, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 1,67%. Τα χρηματιστήρια με τον μεγαλύτερο αριθμό μετοχών ήταν αυτά της Ινδίας (5.066 μετοχές και ετήσια μείωση κατά 9,79%), του Τόκυο (3.657 και ετήσια αύξηση κατά 1,47%) και του Καναδικού Χρηματιστηριακού Ομίλου TMX (3.383 και ετήσια αύξηση κατά 1,65%). Επιπροσθέτως, το Χρηματιστήριο της Βιέννης περιέλαβε το μεγαλύτερο ποσοστό αλλοδαπών μετοχών στο σύνολο των διακινούμενων μετοχών (90,10%) ακολουθούμενο από το χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου (83,33%).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων, το 2018 η συναλλακτική δραστηριότητα επί μετοχών διεθνώς αυξήθηκε κυρίως λόγω των σημαντικών ρευστοποιήσεων τίτλων. Η συνολική αξία συναλλαγών επί μετοχών, όπως αποτυπώθηκαν στο ηλεκτρονικό βιβλίο εντολών, στα διεθνή χρηματιστήρια ήταν 97.348.510,3 εκατ. Δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 17,65%. Τα χρηματιστήρια με τη μεγαλύτερη ετήσια αξία συναλλαγών ήταν αυτά της Νέας Υόρκης (19.340.917,9 εκατ. Δολάρια ΗΠΑ, και ετήσια αύξηση κατά 33,06%), του Nasdaq (16.789.814,7 εκατ. δολάρια και ετήσια αύξηση κατά 48,11%), του BATS Global Markets (16.036.009,8 εκατ. δολάρια ΗΠΑ και με ετήσια αύξηση 30,36%), της Σενζέν (6.296.851,2 εκατ. δολάρια ΗΠΑ και ετήσια μείωση κατά 17,00%) και του Τόκυο (7.562.568,9 εκατ. δολάρια ΗΠΑ με ετήσια αύξηση 8,33%). Η αυξημένη συναλλακτική δραστηριότητα συνοδεύτηκε από σημαντικές διακυμάνσεις ρευστότητας στα διεθνή χρηματιστήρια. Το 2018 η μέση ετήσια ρευστότητα διεθνώς, όπως αποτυπώνεται στον δείκτη κυκλοφοριακής ταχύτητας συναλλαγών, ήταν 90,78%. Το χρηματιστήριο της Ινδίας σημείωσε την μεγαλύτερη μέση ετήσια ταχύτητα συναλλαγών (4.212,77%) ακολουθούμενο από τα χρηματιστήρια της Σενζέν (244,20%), της Κωνσταντινούπολης (241,74%) και της Ταϊπέι (240,08%), ενώ τα χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου, της Ουκρανίας και των νήσων Μπαρμπέντος χαρακτηρίστηκαν από δείκτες ταχύτητας συναλλαγών μικρότερους του 1%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων, το 2018 συνεχίστηκε η άντληση εταιρικών επενδυτικών κεφαλαίων διεθνώς μέσω έκδοσης νέων μετοχικών τίτλων από 2.459 εταιρίες. Από αυτές, οι μετοχές 1.663 εταιριών εισήχθησαν στο χρηματιστήριο μέσω αρχικής δημόσιας προσφοράς, ενώ 796 εταιρίες άντλησαν κεφάλαια μέσω άλλων μηχανισμών της κεφαλαιαγοράς. Η γεωγραφική κατανομή τους νεο-εισηγμένων εταιριών περιλαμβάνει 454 εταιρίες στην αμερικανική ήπειρο, εκ των οποίων οι 350 με αρχική δημόσια προσφορά, 1475 εταιρίες στην ασιατική ήπειρο εκ των οποίων οι 976 με αρχική δημόσια προσφορά και 530 εταιρίες στην Ευρώπη, Αφρική και Μέση Ανατολή, εκ των οποίων οι 337 με αρχική δημόσια προσφορά. Το Χρηματιστήριο της Σανγκάης σημείωσε την μεγαλύτερη εισαγωγή νέων εταιριών με 467 μετοχικούς τίτλους εκ των οποίων μόνο 57 με αρχική δημόσια προσφορά, και ακολούθησε το Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ με 217 νέες εταιρίες εκ των οποίων οι 205 με αρχική δημόσια προσφορά, και το Καναδικό Χρηματιστήριο TMX Group με 183 νέες εταιρίες εκ των οποίων οι 127 με αρχική δημόσια προσφορά. Το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης αποτέλεσε, επίσης, την αγορά με την μεγαλύτερη διεθνή ελκυστικότητα, στο οποίο 38 αλλοδαπές εταιρίες εισήγαγαν τις μετοχές τους, ακολουθούμενο από τα Χρηματιστήρια του Λονδίνου με 30 αλλοδαπές εταιρίες και του Χονγκ Κονγκ με 28 αλλοδαπές εταιρίες.

Το 2018 η διαδικασία τιτλοποίησης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων συνεχίστηκε. Ο αριθμός των δομημένων παραγώγων διεθνώς περιέλαβε 2.250.683 χρηματοπιστωτικά μέσα. Η συντριπτική πλειονότητα των δομημένων παραγώγων διακινήθηκαν στο Χρηματιστήριο της Γερμανίας (2.108.331 τίτλοι) ακολουθούμενο από τα Χρηματιστήρια του Euronext (77.369 τίτλοι), της Ελβετίας (35.436 τίτλοι) και της

Ταϊβάν (16.590 τίτλοι). Η αξία συναλλαγών επί των δομημένων παραγώγων διεθνώς ήταν 918.194,4 δις δολάρια ΗΠΑ. Το χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ σημείωσε τη μεγαλύτερη συναλλακτική δραστηριότητα σε δομημένα παράγωγα (727.784,4 δις δολάρια ΗΠΑ), ακολουθούμενο από τα Χρηματιστήρια της Ταϊλάνδης (30.671,6 δις δολάρια), του Τελ-Αβίβ (27.367,5 δις δολάρια) και της Νοτίου Κορέας (26.588,0 δις δολάρια).

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων, το 2018 η επενδυτική δραστηριότητα μέσω της συμμετοχής σε συλλογικά επενδυτικά κεφάλαια αυξήθηκε. Το έτος αυτό, ο αριθμός των συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων διεθνώς ήταν 21.618, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 3,35%. Η μεγαλύτερη συγκέντρωση συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων σημειώθηκε στην Ιρλανδία (4.813 συλλογικά επενδυτικά κεφάλαια), στο Λουξεμβούργο (3.960) και στην Ινδία (3.362), ενώ η Σανγκάη, η Αίγυπτος και η Βιέννη είχαν μόνο ένα συλλογικό επενδυτικό κεφάλαιο.

Το 2018 η αγορά των δικαιωμάτων προαίρεσης και των ΣΜΕ επί Διαπραγματεύσιμων Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ETFs) σημείωσε άνοδο με 11.939 αμοιβαία κεφάλαια να είναι εισηγμένα στις διεθνείς αγορές. Το Χρηματιστήριο του Λονδίνου είναι η μεγαλύτερη αγορά διεθνώς με 2.953 διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια να διακινούνται στις αγορές του, ακολουθούμενο από τα χρηματιστήρια της Νέας Υόρκης (1561), της Γερμανίας (1.344) και της Ελβετίας (1.340). Η αξία συναλλαγών επί των διαπραγματευόμενων αμοιβαίων κεφαλαίων διεθνώς ήταν 15.420.177,1 δις δολάρια. Το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης σημείωσε τη μεγαλύτερη συναλλακτική δραστηριότητα σε διακινούμενα αμοιβαία κεφάλαια (4.948.255,4 δις δολάρια), ακολουθούμενο από τα Χρηματιστήρια BATS Global Markets (4.443.827,1 δις δολάρια) και Nasdaq (3.664.763,5 δις δολάρια).

Κατά το 2018 η διεθνής αγορά διαπραγματεύσιμων ομολόγων χαρακτηρίστηκε από σημαντική δυναμική που περιέλαβε αύξηση της αξίας των νέων εκδόσεων αλλά μείωση της αξίας συναλλαγών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Διεθνούς Ομοσπονδίας Χρηματιστηρίων κατά το έτος αυτό ο συνολικός αριθμός ομολόγων που ήταν εισηγμένα προς διαπραγμάτευση διεθνώς περιλάμβανε 195.387 τίτλους, σημειώνοντας ετήσια αύξηση κατά 3,3%. Η μεγαλύτερη αύξηση στον αριθμό ομολόγων σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια της Ελβετίας (149,9%) και της Σαουδικής Αραβίας (1140,0%), ενώ η μεγαλύτερη μείωση του αριθμού ομολόγων σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια της Κόστα Ρίκας (-64,31%), της Μάλτας (-37,40%) και της Ταϊλάνδης (-19,69%).

Το ίδιο έτος, η συνολική αξία συναλλαγών επί ομολόγων διεθνώς ήταν 18.146.736,4 εκατ. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 22,2%. Η μεγαλύτερη αύξηση της αξίας συναλλαγών σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια της Βουδαπέστης (13.557,6%), της Σαουδικής Αραβίας (1.917,52%) και των νήσων Μπαρμπαίντος (601,88%), ενώ η μεγαλύτερη μείωση στην αξία συναλλαγών σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια της Ταϊλάνδης (-100,0%), του Λονδίνου (-96,77%) και του Μπαχρέιν (-93,47%).

Το 2018 η άντληση κεφαλαίων διεθνώς μέσω της έκδοσης τίτλων σταθερού εισοδήματος αυξήθηκε. Η συνολική αξία των νέων ομολογιακών εκδόσεων διεθνώς ανήλθε σε 8.464.181,1 δις δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας σημαντική ετήσια αύξηση κατά 95,98%. Η μεγαλύτερη αύξηση της εκδοτικής δραστηριότητας σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια της Κορέας (496.378,2 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), του Λουξεμβούργου (1.764.228,1 εκατ. δολάρια ΗΠΑ) και της Κόστα Ρίκας (3.248.306,1 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), ενώ η μικρότερη αύξηση της αξίας των νέων εκδόσεων σημειώθηκε στα Χρηματιστήρια του Μπαχρέιν (0,8 εκατ. δολάρια), του Ομάν (2,2 εκατ. δολάρια) και της Ουκρανίας (62,8 εκατ. δολάρια).

Η πορεία της ελληνικής κεφαλαιαγοράς το 2018 χαρακτηρίστηκε από α) τη μείωση της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας των μετοχών, με τις αποδόσεις των περισσότερων βασικών και κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών να κινούνται πτωτικά, β) τη συρρίκνωση της συναλλακτικής δραστηριότητας τόσο στην αγορά αξιών, με εξαίρεση τα εταιρικά ομόλογα όσο και στην αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών, γ) τον περιορισμό της εκδοτικής δραστηριότητας στους μακροπρόθεσμους ομολογιακούς τίτλους του Ελληνικού Δημοσίου, δ) τη σημαντική μείωση του επιτοκίου για τις εκδόσεις έντοκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου, ε) την ενίσχυση των αντληθέντων κεφαλαίων από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων και τη διατήρηση της εκδοτικής δραστηριότητας σε εταιρικούς ομολογιακούς τίτλους, αν και με μειωμένα αντληθέντα κεφάλαια, στ) τη συνέχιση των εκροών για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, η οποία σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στις εκροές που καταγράφηκαν στα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς, και ζ) την καταγραφή αρνητικών αποδόσεων στις περισσότερες επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων.

Αναφορικά με την αγορά ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, οι αποδόσεις στις περισσότερες διάρκειες διαμορφώθηκαν στο τέλος του 2018 σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με το τέλος του 2017, με τη (μέση μηνιαία) απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς, να διαμορφώνεται τον Δεκέμβριο του 2018 στο 4,28% έναντι 4,44% τον Δεκέμβριο του 2017. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος, η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου παρουσίασε σημαντική μείωση σε ετήσια βάση (82%) και διαμορφώθηκε στα 275,96 δισ. ευρώ, έναντι 1.532,78 δισ. ευρώ το 2017. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 23 δισ. ευρώ, με τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών να καταγράφεται τον Ιανουάριο (34,06 δισ. ευρώ) και τη μικρότερη τον Απρίλιο (13,96 δισ. ευρώ). Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, παρουσίασε σημαντική αύξηση σε ετήσια βάση φθάνοντας τα 5 δισ. ευρώ έναντι 555 εκατ. ευρώ το 2017. Η δραστηριότητα στην πρωτογενή αγορά μακροπρόθεσμων τίτλων συρρικνώθηκε σε ετήσια βάση καθώς έλαβε χώρα μία ειδική έκδοση επταετούς ομολόγου τον Φεβρουάριο του 2018 συνολικής αξίας 3 δισ. ευρώ με σταθερό επιτόκιο 3,375% έναντι έξι ειδικών εκδόσεων μακροπρόθεσμων τίτλων το 2017 συνολικής αξίας 28,82 δισ. ευρώ. Όσον αφορά στην έκδοση εντόκων γραμματίων, το 2018 αντλήθηκαν συνολικά 35 δισ. ευρώ έναντι 41,14 δισ. ευρώ το 2017, με το μέσο κόστος δανεισμού σε ετήσια βάση να μειώνεται στο 0,93% από 2,5% το 2017.

Το 2018, η συνολική χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών μετοχών παρουσίασε σημαντική μείωση κατά 16,97% σε ετήσια βάση, φθάνοντας τον Δεκέμβριο τα 44.884,04 εκατ. ευρώ έναντι 54.055,32 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017. Η υψηλότερη τιμή της (μηνιαία στοιχεία) καταγράφηκε στο τέλος Ιανουαρίου (58.545,48 εκατ. ευρώ) και η χαμηλότερη στο τέλος Δεκεμβρίου (44.884,04 εκατ. ευρώ). Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 σε 24,18% έναντι 30,27% το 2017 και 25,6% το 2016. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών έφθασε στο τέλος του 2018 τις 613,30 μονάδες, σημειώνοντας πτώση κατά 23,56% σε ετήσια βάση. Κατά τη διάρκεια του έτους, σε μηνιαία βάση, κινήθηκε έντονα ανοδικά τους μήνες Ιανουάριο και Απρίλιο, οριακά θετικά τους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο και πτωτικά τους υπόλοιπους μήνες, με τις πιο έντονες μεταβολές να σημειώνονται κατά τους μήνες Μάιο (-11,93%), Απρίλιο (+9,96%) και Ιανουάριο (+9,53%).

Καθοδικά σε ετήσια βάση κινήθηκαν οι περισσότεροι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες, με εξαίρεση το Δείκτη Τιμών Μεσαίας & Μικρής Κεφαλαιοποίησης Χ.Α. (+14,44%) και το δείκτη FTSE/XA Mid & Small Cap θεμελιωδών μεγεθών (+13,39%). Τη μεγαλύτερη ετήσια αρνητική απόδοση κατέγραψε ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (-23,56%), ακολουθούμενος από το δείκτη FTSE/XA Large Cap (-22,79%) και τον FTSE/XA Δείκτη Αγοράς (-22,48%). Κατά τη διάρκεια του έτους, οι χαμηλότερες τιμές στο τέλος του μήνα για τους περισσότερους βασικούς δείκτες καταγράφηκαν τους μήνες Δεκέμβριο και Νοέμβριο και οι υψηλότερες τους μήνες Ιανουάριο και Απρίλιο. Οι μεγαλύτερες ανοδικές κινήσεις των βασικών δεικτών σημειώθηκαν τους μήνες Ιανουάριο και Απρίλιο ενώ οι μεγαλύτερες καθοδικές τους μήνες Μάιο και Οκτώβριο. Από τους κλαδικούς δείκτες, τη μεγαλύτερη μείωση σημείωσε ο δείκτης FTSE/XA Εμπόριο (-97,85%, επηρεαζόμενος από την πτώση της τιμής και τη διαγραφή της μετοχής της Folli-Follie), ακολουθούμενος από τον FTSE/XA Τράπεζες (-49,82%), τον FTSE/XA Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (-30,67%) και τον FTSE/XA Χημικά (-28,73%), ενώ άνοδο παρουσίασαν μόνο ο δείκτης FTSE/XA Υγεία (+96,79%, με τιμές στις 21/12/2018, όπου και σταμάτησε ο υπολογισμός του από το Χρηματιστήριο Αθηνών) και ο δείκτης FTSE/XA Πετρέλαιο & Αέριο (+7,30%). Τέλος η χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών μετοχών διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 στα 107,73 εκατ. ευρώ, καταγράφοντας ετήσια αύξηση κατά 7,02%.

Η μηνιαία μεταβλητότητα των τιμών για τις μετοχές της κύριας αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο το 2018 στο 11,30% έναντι 12,09% το 2017. Οι υψηλότερες τιμές της για το έτος καταγράφηκαν τον Ιανουάριο (12,58%) και το Μάιο (12,38%) ενώ οι χαμηλότερες το Δεκέμβριο (9,66%) και το Σεπτέμβριο (10,86%).

Μείωση παρουσίασε το 2018 η συναλλακτική δραστηριότητα στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Πιο συγκεκριμένα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους τίτλους διαμορφώθηκε στα 13,86 δισ. ευρώ καταγράφοντας ετήσια μείωση 6,11%. Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών σε όλους τους μετοχικούς τίτλους για το έτος ανήλθε σε 13,70 δισ. ευρώ, έναντι 14,62 δισ. ευρώ το 2017, σημειώνοντας ετήσια υποχώρηση κατά 6,32% ενώ η αξία συναλλαγών στους ομολογιακούς τίτλους κατέγραψε άνοδο (17,0%), διαμορφούμενη στα 158,21 εκατ. ευρώ έναντι 135,22 εκατ. ευρώ το 2017. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών στους μετοχικούς τίτλους διαμορφώθηκε στα 1,14 δισ. ευρώ έναντι 1,22 δισ. ευρώ το 2017, με την υψηλότερη τιμή της να καταγράφεται το Μάιο (1,68 δισ. ευρώ) και τη χαμηλότερη τον Ιούλιο (540,22 εκατ. ευρώ). Ειδικότερα, η αξία συναλλαγών επί μετοχών σε όλες τις κατηγορίες διαπραγμάτευσης ήταν 13,69 δισ. ευρώ, χαμηλότερη κατά 6,34% σε σχέση με το 2017. Σημαντική αύξηση (28,03%) κατέγραψε η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων, διαμορφούμενη στα 11,83 εκατ. ευρώ έναντι 9,24 εκατ. ευρώ το 2017. Τέλος, η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ενισχύθηκε κατά 27,06% σε ετήσια βάση και ανήλθε στα 1,80 εκατ. ευρώ έναντι 1,42 εκατ. ευρώ το 2017.

Αναφορικά με το επίπεδο ρευστότητας και σύμφωνα με τους σχετικούς δείκτες του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η εικόνα για το 2018, όπως και για το 2017, ήταν μεικτή. Πιο συγκεκριμένα, η (σταθμισμένη με την αξία) μέση μηνιαία απόκλιση (spread) τιμών των συναλλαγών κινήθηκε πτωτικά, επηρεαζόμενη σημαντικά από τις χαμηλές τιμές που καταγράφηκαν το πρώτο τρίμηνο του έτους, και διαμορφώθηκε το 2018 στο 4,19% έναντι 4,56% το 2017 και 4,57% το 2016. Αντίθετα, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα για τις μετοχές της Κύριας Αγοράς παρουσίασε περαιτέρω μείωση και διαμορφώθηκε κατά μέσο μηνιαίο όρο στο 0,085% το 2018 έναντι 0,106%

το 2017 και 0,136% το 2016. Οι τιμές της κατά τη διάρκεια του έτους παρουσίασαν διακυμάνσεις με την υψηλότερη να καταγράφεται τον Ιανουάριο (0,117%) και την χαμηλότερη τον Ιούλιο (0,040%).

Με βάση τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου Αθηνών, η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση της αγοράς αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών δεν παρουσίασε αξιόλογη μεταβολή το 2018 και διαμορφώθηκε στο 63,26% έναντι 63,55% το 2017. Από τις κατηγορίες αλλοδαπών επενδυτών με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής, σημαντική αύξηση παρουσίασε η συμμετοχή των Μη Χρηματοπιστωτικών Επιχειρήσεων (19,73% το 2018 έναντι 15,81% το 2017) και μείωση η συμμετοχή των Πιστωτικών και Λοιπών Χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (11,34% το 2018 έναντι 13,03% το 2017). Το 2018, οι αλλοδαποί επενδυτές ήταν αγοραστές με εισροές που έφθασαν τα 252,52 εκατ. ευρώ έναντι εισροών 286,03 εκατ. ευρώ το 2017. Η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) διαμορφώθηκε στο 36,70% έναντι 36,40% το 2017. Από τις κατηγορίες ημεδαπών επενδυτών με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής, αύξηση παρουσίασε η συμμετοχή των Ιδιωτών/Ελεύθερων επαγγελματιών/Αγροτών/Ατομικών επιχειρήσεων (17,45% το 2018 έναντι 15,59% το 2017) και μείωση η συμμετοχή του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ) (2,04% το 2018 έναντι 4,32% το 2017). Οι ημεδαποί επενδυτές εμφανίστηκαν πωλητές το 2018 με εκροές ύψους 252,84 εκατ. ευρώ έναντι εκροών 286,26 εκατ. ευρώ το 2017. Αξιοσημείωτη είναι η μείωση του μέσου μηνιαίου αριθμού ενεργών μερίδων, ο οποίος ανήλθε το 2018 στις 17.106 μερίδες έναντι 18.331 μερίδων το 2017.

Κατά το 2018, η εκδοτική δραστηριότητα μετοχικών τίτλων στην Ελλάδα παρότι κινήθηκε ανοδικά σε σχέση με το 2017 παρέμεινε για άλλο ένα έτος υποτονική, ιδιαίτερα αν συγκριθεί με αυτή των ετών 2013-2015 όπου κυριάρχησαν οι ανακεφαλαιοποιήσεις των τραπεζών. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκαν έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες έναντι επτά το 2017, μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά έναντι καμίας το 2017 και τέλος μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης, όπως και το προηγούμενο έτος. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προαναφερθείσες αυξήσεις ανήλθε σε 298,88 εκατ. ευρώ, ποσά ενισχυμένα τόσο σε σχέση με τα 135,58 εκατ. ευρώ του 2017 και τα 216,05 εκατ. ευρώ του 2016 αλλά σημαντικά χαμηλότερα από τα 10,19 δισ. ευρώ που συγκεντρώθηκαν από τις προσφορές μετοχικών τίτλων, με ή χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση το 2015. Τέλος, το 2018 έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων έναντι τεσσάρων το 2017. Όλες οι εκδόσεις αφορούσαν κοινά ομολογιακά δάνεια, τα οποία εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Το συνολικό ποσό άντλησης κεφαλαίων από τις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων έφθασε τα 235 εκατ. ευρώ, έναντι 610 εκατ. ευρώ το 2017 και 115,46 εκατ. ευρώ το 2016.

Το 2018, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών υποχώρησε σημαντικά. Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 56.008 συμβόλαια το 2018 έναντι 77.479 συμβολαίων το 2017 και 62.131 συμβολαίων το 2016, παρουσιάζοντας ετήσια μείωση κατά 27,71% έναντι αύξησης 24,70% το 2017. Κατά τη διάρκεια του έτους, ο όγκος συναλλαγών παρουσίασε διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του το Σεπτέμβριο (100.036 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Ιούλιο (16.782 συμβόλαια). Ειδικότερα, η ανοδική πορεία που ακολούθησε η συναλλακτική δραστηριότητα στα ΣΜΕ επί μετοχών τα τελευταία χρόνια διακόπηκε το 2018, με το μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών να

διαμορφώνεται στα 53.063 συμβόλαια έναντι 74.494 συμβολαίων το 2017, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 28,77%. Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παράγωγων προϊόντων μειώθηκε στο 94,74% από 96,15% το 2017. Αντίθετα αύξηση κατά 2,59% σημείωσε ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap, φθάνοντας τα 2.573 συμβόλαια έναντι 2.508 συμβολαίων το 2017. Ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποιήσαν συναλλαγές το 2018 αυξήθηκε στους 1.925 κωδικούς έναντι 1.861 κωδικών το 2017, με το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή να αυξάνεται στο 5,34% έναντι 4,90% το 2017. Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων μειώθηκε, ύστερα από τρία έτη ανοδικής πορείας και διαμορφώθηκε περίπου στο 51:49 το 2018 έναντι 54:46 το 2017 και 52:48 το 2016. Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών δεν παρουσίασε αξιόλογη μεταβολή σε μέση ετήσια βάση, καταγράφοντας όμως έντονες διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση κατά τη διάρκεια του έτους. Η υψηλότερη τιμή του λόγου συνολικής αξίας παραγώγων προϊόντων προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών καταγράφηκε τον Ιούνιο (49%) και η χαμηλότερη τιμή του τον Νοέμβριο (16%), ενώ η μέση τιμή του διαμορφώθηκε στο 34% το 2018 έναντι 33% το 2017. Τέλος, ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap διαμορφώθηκε υπέρ των δικαιωμάτων πώλησης, για πρώτη φορά μετά το 2009, με την τιμή του να φθάνει το 0,94 έναντι 1,81 το 2017 και 3,60 το 2016.

Το 2018, στην ελληνική κεφαλαιαγορά δραστηριοποιήθηκαν πενήντα πέντε (55) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ) έναντι εξήντα μίας (61) το 2017. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 62,52% το 2018 έναντι 59,48% το προηγούμενο έτος.

Η πορεία της ελληνικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων ήταν σε γενικές γραμμές καθοδική σε μια δύσκολη χρονιά, κυρίως λόγω των εξελίξεων στο τελευταίο τρίμηνο του 2018, για τις συλλογικές επενδύσεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων μειώθηκε κατά 8,97% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 στα 6,06 δισ. ευρώ, έναντι 6,66 δισ. ευρώ το 2017 και 6,42 δισ. ευρώ το 2016. Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, μείωση κατέγραψε το ενεργητικό των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (-33,40%), των σύνθετων (-22,02%), των μετοχικών (-18,20%) και των μικτών (-2,86%) ενώ αύξηση το ενεργητικό των funds of funds (4,57%) και των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων (2,07%). Ως αποτέλεσμα, στο τέλος του έτους, ενισχύθηκε το μερίδιο αγοράς των funds of funds (16,44% έναντι 14,31% το 2017), των ομολογιακών (31,27% έναντι 27,89% το 2017 και των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων (21,81% έναντι 20,44% το 2017). Σημαντική μείωση κατέγραψε το μερίδιο αγοράς των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (12,93% έναντι 17,67% το 2017), ενώ μικρότερη πτώση σημείωσε το μερίδιο αγοράς των σύνθετων (2,89% έναντι 3,37% το 2017) και των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων (14,67% έναντι 16,32% το 2017).

Καθαρές εκροές καταγράφηκαν σε ετήσια βάση για το σύνολο των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι οποίες έφθασαν τα 256,51 εκατ. ευρώ έναντι εκροών 474,81 εκατ. ευρώ το 2017. Τη μεγαλύτερη επίδραση είχαν οι εκροές 400,01 εκατ. ευρώ που σημείωσαν τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς ενώ χρήζουν αναφοράς οι εισροές που καταγράφηκαν στα funds of funds (97,12 εκατ. ευρώ), στα μικτά (66,79 εκατ. ευρώ) και στα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (44,4 εκατ. ευρώ).

Με εξαίρεση τα διαχείρισης διαθεσίμων και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, όλες οι κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων παρουσίασαν αρνητικές αποδόσεις σε ετήσια βάση. Ειδικότερα οι αποδόσεις ανά κατηγορία είχαν ως ακολούθως: τα διαχείρισης διαθεσίμων 1,20%, τα ομολογιακά 0,15%, τα ομολογιακά funds of funds -0,07%, τα διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας -0,26%, τα σύνθετα -0,85%, τα μικτά funds of funds -4,14%, τα μικτά -7,84%, τα μετοχικά funds of funds μετοχικά -8,71% και τέλος τα μετοχικά -13,23%.

Το 2018, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 15 εταιρίες, εκ των οποίων οι 14 είχαν υπό τη διαχείριση τους αμοιβαία κεφάλαια στο τέλος του έτους. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά, φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 316 έναντι 286 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2017 και 268 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2016. Τέλος, η συγκέντρωση στην ελληνική αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα, με τις πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ να έχουν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 5,30 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 87,41% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 87,96% το 2017.

Ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο

Ο πρώτος χρόνος από την εφαρμογή της MiFID II

Η Οδηγία MiFID II και ο Κανονισμός MiFIR είναι Ευρωπαϊκά Νομοθετήματα που ρυθμίζουν θέματα για τις εταιρείες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, για το πώς αυτές αντιμετωπίζουν τους πελάτες τους και την λειτουργία των τόπων διαπραγμάτευσης (αγορών, πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ), μηχανισμών οργανωμένης διαπραγμάτευσης για μη-μετοχικούς τίτλους (ΜΟΔ).

Τα νομοθετήματα αυτά επηρεάζουν κάθε εταιρία που ενέχεται σε επενδυτικές δραστηριότητες: οι οργανωμένοι τόποι διαπραγμάτευσης, μεταξύ των οποίων τα χρηματιστήρια, οι επενδυτικές τράπεζες, οι χρηματιστές, οι διαχειριστές επενδύσεων, οι χρηματοοικονομικοί σύμβουλοι, οι ερευνητικοί οίκοι και οι εταιρείες που παρέχουν υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων εμπίπτουν στο εύρος ρύθμισης αυτών των νέων νομοθετημάτων. Σημειωτέον ότι σε όλη την Ευρώπη έχουν τεθεί σε εφαρμογή προγράμματα εφαρμογής της MiFID II/MiFIR.

Η πρώτη Οδηγία MiFID I ήταν σε ισχύ από το 2007 και πάντοτε υπήρχε η πρόθεση να μελετηθεί προσεκτικά και πιθανά να αναθεωρηθεί. Μετά την χρηματοπιστωτική κρίση και, ιδιαιτέρως, μετά από κάποιες σοβαρές δεσμεύσεις για αλλαγές στην παγκόσμια ρύθμιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος από τους ηγέτες του G20, το εύρος της αναθεώρησης της MiFID I υπήρξε τελικά ακόμη μεγαλύτερο.

Οι αδυναμίες που στοχεύουν να θεραπεύσουν τα νέα νομοθετήματα είναι:

1. Εξασφάλιση ότι οι συναλλαγές λαμβάνουν χώρα σε ρυθμισμένες πλατφόρμες διαπραγμάτευσης,
2. Εισαγωγή κανόνων για αλγοριθμικές συναλλαγές ή αλγοριθμικές συναλλαγές υψηλής συχνότητας,

3. Βελτίωση της διαφάνειας και της εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών- περιλαμβανομένων των αγορών παραγώγων – και αντιμετώπιση της μεταβλητότητας τιμών στις αγορές παραγώγων επί εμπορευμάτων,
4. Βελτίωση των όρων ανταγωνισμού κατά τις συναλλαγές και την εκκαθάριση χρηματοπιστωτικών μέσων,
5. Ενδυνάμωση της προστασίας των επενδυτών με την εισαγωγή οργανωτικών προϋποθέσεων και προϋποθέσεων συμπεριφοράς.

Απώτερος στόχος είναι οι αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων να γίνουν αποτελεσματικές, ανθεκτικές και διαφανείς και η δημιουργία περισσότερο σταθερού περιβάλλοντος για τις αγορές κεφαλαίου, τους διαμεσολαβητές και τους τόπους διαπραγμάτευσης στην ΕΕ.

Η αναθεωρημένη Οδηγία MiFID II επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ από τον Ιανουάριο του 2017 αλλά λόγω έκτακτων δυσκολιών στην τεχνική εφαρμογή των διατάξεων της από τις εποπτικές αρχές και την αγορά, δόθηκε ένας επιπλέον χρόνος για κανονιστική συμμόρφωση, οπότε ως νέα καταληκτική ημερομηνία ορίστηκε για τις 3 Ιανουαρίου 2018.

Όπως προαναφέρθηκε τα νομοθετήματα επιπέδου 1 (Η Οδηγία MiFID II και ο Κανονισμός MiFIR) συμφωνήθηκαν το 2014. Πράλληλα στις 31 Μαρτίου 2017 δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής ένωσης 29 νέα εφαρμοστικά νομοθετήματα, γνωστά ως επίπεδου 2 νομοθετήματα, (28 Κανονισμοί κατ'έξουσιοδότηση και 1 Οδηγία κατ'έξουσιοδότηση) που συμπληρώνουν το θεσμικό πλαίσιο βάσει της MiFID II/MiFIR.

Σημειώνεται ότι οι κατ'έξουσιοδότηση πράξεις προετοιμάζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει τεχνικών εισηγήσεων της ESMA, και τα ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα ή εφαρμοστικά τεχνικά πρότυπα προετοιμάζονται από την ESMA και εγκρίνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ESMA εκ παραλλήλου συνέλεξε στοιχεία από περίπου 300 τόπους διαπραγμάτευσης για περίπου 15 εκατομύρια χρηματοπιστωτικά μέσα, μέσω στενής συνεργασίας με τις εθνικές εποπτικές αρχές και τους τόπους διαπραγμάτευσης.

Ο κ. Steven Maijoor, Πρόεδρος της ESMA, απηύθυνε ομιλία προς την ετήσια σύνοδο της FESE (21 Ιουνίου 2018) με θέμα «MiFID Implementation – Achievements and Current Priorities». Το πλήρες κείμενο της ομιλίας μπορεί να αναζητηθεί στον ακόλουθο σύνδεσμο

<https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/steven-maijoor-addresses-fese-convention-2018-mifid-ii-implementation>

Ακολουθούν τα κυριότερα σημεία της ομιλίας.

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

- Μέχρι στιγμής δεν διαπιστώνεται διατάραξη της λειτουργίας των χρηματοοικονομικών αγορών και μείωση της ρευστότητας, παρά τις αρχικές ανησυχίες ορισμένων. Αυτό καταδεικνύει τη, σε γενικές

γραμμές, σωστή προσαρμογή του πλαισίου συναλλακτικής διαφάνειας στα χαρακτηριστικά των αγορών.

- Ο μηχανισμός μέγιστου ορίου συναλλαγών, μετά από μικρή καθυστέρηση, έχει τεθεί σε εφαρμογή με αποτέλεσμα, μέχρι στιγμής, την αναστολή χρήσης των χορηγημένων απαλλαγών από υποχρεώσεις προσυναλλακτικής διαφάνειας για περισσότερα από 900 χρηματοπιστωτικά μέσα. Ο αριθμός και ο όγκος των συναλλαγών με χρήση απαλλαγών από υποχρεώσεις προσυναλλακτικής διαφάνειας έχει μειωθεί σημαντικά.
- Η εφαρμογή της υποχρέωσης για εκτέλεση συναλλαγών επί παραγώγων μόνο σε ρυθμιζόμενους τόπους διαπραγμάτευσης είχε ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της διαφάνειας για συναλλαγές επί συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίου (interest rate swaps) και αντιστάθμισης κινδύνου πιστοληπτικής ικανότητας επί δείκτη (index CDS).
- Η εφαρμογή της MiFID II έχει αρχίσει να αποδίδει ως προς τη σκοπούμενη μεταβολή στη διάρθρωση της αγοράς και τη διαμόρφωση ίσων όρων ανταγωνισμού. Αυτή τη στιγμή έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και έχουν εγγραφεί στο μητρώο της ESMA 72 Μηχανισμοί Οργανωμένης Διαπραγμάτευσης, ΜΟΔ (Organised Trading Facilities, OTFs). Επιπλέον, όλο και περισσότεροι Συστηματικοί Εσωτερικοποιητές δραστηριοποιούνται υπό το πλαίσιο MiFID II συμμορφούμενοι με τις απαιτήσεις προσυναλλακτικής διαφάνειας (109 εγγεγραμμένοι στο μητρώο της ESMA έναντι 11 υπό MiFID I).
- Το πλαίσιο που αφορά το βήμα τιμής εμφανίζεται επίσης αποτελεσματικό. Μελέτη που εκπονήθηκε από την εποπτική αρχή Γαλλίας συμπεραίνει ότι το πλαίσιο βήματος τιμής είχε θετικά αποτελέσματα για τους εμπλεκόμενους καθώς συνέβαλε στη μείωση «θορύβου» στο βιβλίο εντολών και αύξησε τον αριθμό διαθέσιμων κινητών αξιών στην καλύτερη τιμή.
- Διαπιστώνεται σταθερή και σημαντική αύξηση στη χρήση των κωδικών αναγνώρισης νομικού προσώπου (Legal Entity Identifier, LEI): το 95,5% των χρηματοπιστωτικών μέσων στο σύστημα αναφοράς δεδομένων της ESMA έχουν σωστό κωδικό. Έτσι, οι εθνικές εποπτικές αρχές μπορούν να περάσουν από την απλή παρακολούθηση σε ενεργή εποπτεία και η ESMA συνεργάζεται μαζί τους για τον προσδιορισμό των αναγκαίων μέτρων προς αυτή την κατεύθυνση.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

- Εξακολουθούν να προκύπτουν ζητήματα σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων κατά την εφαρμογή του **μηχανισμού μέγιστου ορίου συναλλαγών**. Επιπλέον, παρατηρείται αύξηση του όγκου συναλλαγών μέσω συστημάτων με περιοδική δημοπράτηση, η οποία ενδέχεται να οφείλεται στην προσπάθεια να παρακαμφθεί ο συγκεκριμένος μηχανισμός. Η ESMA, προς το παρόν, συλλέγει πρόσθετα στοιχεία για να διεξάγει μία εμπεριστατωμένη ανάλυση.
- Υπάρχει προβληματισμός σχετικά με την πιθανή ύπαρξη ευνοϊκών όρων ανταγωνισμού για τους **συστηματικούς εσωτερικοποιητές (ΣΕ)** σε σχέση με τους τόπους διαπραγμάτευσης. Για το λόγο αυτό έχει προταθεί τροποποίηση του ESMA RTS 1 που ρυθμίζει την διαφάνεια για μετοχικούς τίτλους, ώστε να διασφαλισθεί ότι οι προσφορές των ΣΕ πληρούν τους κανόνες του βήματος τιμής.

- Η πρώτη τριμηνιαία αναφορά σχετικά με το επίπεδο **ρευστότητας των ομολόγων** περιείχε τα αποτελέσματα για περιορισμένο αριθμό ομολόγων. Τα αποτελέσματα δεν κρίνονται ικανοποιητικά τόσο λόγω της χαμηλής ποιότητας των στατιστικών δεδομένων όσο και λόγω του πολύ μικρού πλήθους ρευστών ομολόγων. Γίνεται προσπάθεια ώστε η επόμενη αναφορά (Αύγουστος) να αφορά μεγαλύτερο αριθμό ομολόγων.
- Σχετικά με την **παροχή συναλλακτικών δεδομένων**, η ESMA έχει ή πρόκειται να κινηθεί προς τρεις κατευθύνσεις. Πρώτον, έχει εκδώσει συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις (Q&A) σχετικά με την υποχρέωση δωρεάν διάθεσης δεδομένων 15 λεπτά μετά τη δημοσιοποίησή τους διευκρινίζοντας πώς πρέπει να εφαρμόζεται η συγκεκριμένη υποχρέωση και ποιες πρακτικές δεν θεωρούνται σύννομες. Δεύτερον, διερευνά αναφορές σχετικά με υπερβολικές αυξήσεις στο κόστος συναλλακτικών δεδομένων (έως 400%) σε σχέση με το κόστος πριν την 3^η Ιανουαρίου 2018 καθώς και αναφορές σχετικά με τη μη τήρηση εύλογων εμπορικών όρων για τη δημοσιοποίηση συναλλακτικών δεδομένων από ορισμένους τόπους διαπραγμάτευσης ή εγκεκριμένους μηχανισμούς δημοσιοποίησης συναλλαγών (Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ.). Τρίτον, δεδομένου ότι μέχρι στιγμής δεν υπάρχει πάροχος ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών (Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ.), η ESMA ενδέχεται να κάνει χρήση της πρόβλεψης της MiFID II για σχετική τροποποιητική διάταξη, έτσι ώστε να είναι δυνατός ο ορισμός ενοποιημένου δελτίου από την ESMA.
- Διαπιστώνεται η ανάγκη για εναρμονισμένο κανονιστικό πλαίσιο και εποπτική αντιμετώπιση αναφορικά με την απόκτηση πρόσβασης από τους **τόπους διαπραγμάτευσης τρίτων χωρών** στην Ευρωπαϊκή αγορά. Η ESMA θα δεχόταν μία πρωτοβουλία από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του MiFIR.
- **Πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τροποποίηση των Κανονισμών των ESAs, των Κανονισμών για τα EuVECA, EuSEF, MiFIR, ELTIFs, Benchmarks και Prospectuses (COM 2017/536 final)**

Κατά το 2018 συνεχίστηκαν οι συζητήσεις σχετικά με τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που παρουσιάστηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 2017, για την αναθεώρηση του νομοθετικού πλαισίου που διέπει τις τρεις Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές (**ESAs/ESMA, EBA, EIOPA**) και το ESRB, με σκοπό τη δημιουργία μίας ισχυρότερης και περισσότερο συντονισμένης προσέγγισης εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα στην ΕΕ. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2019 αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ο τρίλογος μεταξύ των Ευρωπαϊκών θεσμών, οπότε και θα τεθούν σε ισχύ οι τροποποιημένοι Κανονισμοί των τριών Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών **ESAs** (ESMA, EBA, EIOPA), του ESRB, καθώς και οι Κανονισμοί για τα EuVECA, EuSEF, MiFIR, ELTIFs, Benchmarks και Prospectuses.

Βάσει των διατάξεων αυτής της νομοθετικής πρότασης επεκτείνεται η απευθείας άσκηση εποπτείας σε Ευρωπαϊκό επίπεδο σε μία σειρά θεμάτων και τροποποιούνται οι διατάξεις διακυβέρνησης και χρηματοδότησης των ESAs (ESMA, EBA, EIOPA).

Η πρόταση αυτή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ακολούθησε τα έξι χρόνια λειτουργίας των ESAs και βασίστηκε σε περίπου 300 απαντήσεις που έλαβε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης την άνοιξη

του 2017. Το Μάρτιο του 2014 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε υποβάλει τις προτάσεις του για το ίδιο θέμα, οι οποίες και λήφθηκαν υπόψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Για θέματα εποπτικής σύγκλισης προτείνεται η ESMA να συγκεντρώνει και να διαχέει στοιχεία για συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών μέσων απευθείας από τους συμμετέχοντες στην αγορά, καθώς επίσης να μπορεί να ζητά πληροφορίες από τους συμμετέχοντες στην αγορά (ως *last resort*) και να επιβάλλει κυρώσεις σε περιπτώσεις μη συμμόρφωσής τους. Εφόσον οι προτάσεις υιοθετηθούν, η ESMA θα κληθεί να διαδραματίσει ένα περισσότερο ισχυρό συντονιστικό ρόλο σε έρευνες για κατάχρηση αγοράς με διασυνοριακή διάσταση και θα μπορεί να συστήνει σε εθνικές αρχές να προβαίνουν σε έρευνες για κατάχρηση αγοράς σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.

Βάσει της πρότασης αποδίδονται επιπρόσθετες εποπτικές αρμοδιότητες στην ESMA για δραστηριότητες με διασυνοριακό χαρακτήρα, ή υψηλή συγκέντρωση, όπως:

- **Τα κρίσιμα Benchmarks:** Η ESMA θα εποπτεύει του δείκτες αυτούς που θεωρούνται κρίσιμοι (βλ. EURIBOR, EIONIA) και θα δίνει έγκριση (*endorsement*) σε όλα τα benchmarks που χρησιμοποιούνται στην ΕΕ.
- **Οι πάροχοι υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων:** κεντροκοποιείται η αδειοδότηση και η εποπτεία αυτών των παρόχων, η λειτουργία των οποίων προβλέπεται από τη MiFID II/MiFIR, και με τον τρόπο αυτό μειώνεται ο κατακερματισμός και τα κόστη και εξασφαλίζεται ίδια ποιότητα και αξιοπιστία των υφιστάμενων δεδομένων στην ΕΕ.
- **Κατάχρηση Αγοράς:** Η ESMA θα έχει μεγαλύτερο συντονιστικό ρόλο σε περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς. Θα μπορεί να δρα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπου εντολές, συναλλαγές ή συμπεριφορές δίνουν βάσιμες υποψίες και έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις για την ακεραιότητα των αγορών ή την χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην ΕΕ. Θα μπορεί, επίσης, να υποδεικνύει σε εθνικές εποπτικές αρχές να ξεκινούν μία έρευνα και να ανταλλάσσουν πληροφορίες με άλλες εθνικές αρχές και την ESMA.
- **Ενημερωτικά Δελτία:** Η εποπτεία κάποιων από τα ενημερωτικά δελτία θα μεταφερθεί από τις εθνικές αρχές στην ESMA, εφόσον αυτά έχουν διασυνοριακή διάσταση και υψηλό κίνδυνο για εποπτικό arbitrage, όπως ενημερωτικά δελτία για non-equities και asset backed securities στο πλαίσιο τιτλοποιήσεων ή ενημερωτικά δελτία εκδοθέντα από εξειδικευμένους εκδότες, όπως εταιρείες ακίνητης περιουσίας, μεταλλευμάτων, ναυτιλιακές εταιρείες, ή ενημερωτικά δελτία από μη Ευρωπαίους εκδότες. Επιπρόσθετα, η ESMA θα ελέγχει τις διαφημίσεις για προσφορές κινητών αξιών ή αιτήματα για εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για τα ενημερωτικά δελτία που εκείνη έχει εγκρίνει.
- **EuVECA, EuSEF, ELTIFs:** Η ESMA θα έχει την απευθείας εποπτεία αυτών των κεφαλαίων που θα εξασφαλίζει μία ενιαία εφαρμογή των κανόνων που θα επιτρέπει στους διαχειριστές να μειώσουν το λειτουργικό τους κόστος προς όφελος των επενδυτών, ενώ ταυτόχρονα θα επιτυγχάνονται οικονομίες κλίμακας.

- **Product Intervention:** Οι ισχύουσες ρυθμίσεις του MiFIR επεκτείνονται για να καλύψουν και τους διαχειριστές κεφαλαίων (UCITS, AIFs), έτσι ώστε να υφίστανται, να εφαρμόζονται και να ερμηνεύονται με συνέπεια οι παρεμβατικές εξουσίες από τις εθνικές αρχές και την ESMA.

Η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εισαγάγει, επίσης, ένα νέο σύστημα χρηματοδότησης για τις ESAs, με λεπτομερή υπολογισμό του τί απαιτείται για να υπάρξει ισχυρότερη και αποτελεσματικότερη εποπτεία. Εισάγονται εισφορές προερχόμενες από τις απευθείας εποπτευόμενες Ευρωπαϊκές εταιρείες και μη Ευρωπαϊκές εταιρείες. Εισάγονται, επίσης, ετήσιες συνδρομές από λοιπούς συμμετέχοντες της αγοράς που θα συλλέγονται από τις εθνικές εποπτικές αρχές για τις ESAs, ενώ οι συνδρομές των εθνικών εποπτικών αρχών, οι οποίες, επίσης, χρηματοδοτούνται από το χρηματοπιστωτικό τομέα θα μειωθούν. Ο Ευρωπαϊκός Προϋπολογισμός θα χρηματοδοτεί επίσης τις ESAs.

Επιπροσθέτως, οι ESAs θα έχουν ένα αναθεωρημένο σύστημα διακυβέρνησης που θα επιτρέπει την λήψη αποφάσεων λαμβανομένου υπόψη του Ευρωπαϊκού συμφέροντος. Οι εθνικές αρχές θα εξακολουθούν να θέτουν τις γενικές κατευθύνσεις και να αποφασίζουν για ρυθμιστικά θέματα μέσω του Συμβουλίου Εποπτών (Board of Supervisors –BoS), εν τούτοις, συγκροτούνται Εκτελεστικά Συμβούλια (Executive Boards), που καταργούν τα υφιστάμενα Management Boards, παρόμοια με αυτά της ECB, του SRB για την λήψη αποφάσεων για συγκεκριμένες περιπτώσεις και εποπτικά θέματα. Το Εκτελεστικό Σύμβουλιο της κάθε Αρχής (ESMA, EBA, EIOPA) θα προετοιμάζει το πρόγραμμα εργασιών και τον προϋπολογισμό της και τα μέλη του θα συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του BoS ως μέλη χωρίς ψήφο. Θα λαμβάνει, επίσης, αποφάσεις για ιδιώτες και εθνικές αρχές επί θεμάτων διακανονισμού, παραβάσεων του Ενωσιακού Δικαίου, επισκοπήσεις (reviews) των εθνικών εποπτικών αρχών (με δυνατότητα ομάδων απαρτιζόμενων μόνο από προσωπικό των ESAs) και δράσεις εποπτικής σύγκλισης. Θα προετοιμάζει αποφάσεις που θα υιοθετούνται από το BoS.

Σύμφωνα με τη νομοθετική πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής οι εθνικές εποπτικές αρχές εξακολουθούν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σε θέματα εποπτείας, καθώς επίσης διατηρούν το know how και την εμπειρία τους στην διακυβέρνηση των ESAs. Επιπροσθέτως, οι ESAs θα βοηθήσουν τις εποπτικές αρχές να προάγουν ιδέες για αειφόρο χρηματοδότηση και να παρακολουθήσουν τις εξελίξεις σε θέματα FinTech.

Τέλος, αναβαθμίζεται ο ρόλος του Συμβουλευτικού Οργάνου -Stakeholder Group- για κάθε ESA, καθώς εάν τα 2/3 των μελών συμφωνήσουν ότι η κάθε Αρχή (ESMA, EBA, EIOPA) έχει υπερβεί τις αρμοδιότητές της με την έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών (guidelines) ή συστάσεων (recommendations) θα μπορούν να αποστείλουν αιτιολογημένη γνώμοδότηση (opinion) προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αφού ακούσει τις απόψεις της Αρχής, δύναται να υιοθετήσει απόφαση που θα ζητά από την Αρχή να αποσύρει τις επίμαχες κατευθυντήριες οδηγίες (guidelines) ή συστάσεις (recommendations) της.

Πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι οι προτάσεις έχουν υποστεί σημαντική κριτική από την πλειοψηφία των Κρατών – Μελών, κυρίως ως προς την έκταση των πρόσθετων αρμοδιοτήτων που προτείνονται για την ESMA, ιδίως δε στα θέματα της Διακυβέρνησης και στο επίπεδο παρέμβασης που θα έχει σε μη διασυννοριακές περιπτώσεις άσκησης εποπτικών αρμοδιοτήτων, αλλά και ως προς την τροποποίηση του τρόπου χρηματοδότησης των ESAs. Δοθέντων των ευρωεκλογών το Μαίο του τρέχοντος έτους, ο «φάκελος» αναμένεται να ολοκληρωθεί (ή όχι), μέχρι τις αρχές Απριλίου.

- **Λοιπές ευρωπαϊκές νομοθετικές εξελίξεις**

Τον Ιούλιο του 2018 τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1131 για τα Αμοιβαία Κεφάλαια Χρηματαγοράς (“ΑΚΧΑ” ή / “MMFs”). Σε επίπεδο II εκδόθηκε ο συναφής Κανονισμός 990/2018 (όσον αφορά στις απλές, διαφανείς και τυποποιημένες (STS) τιτλοποιήσεις και τα εμπορικά χρεόγραφα εξασφαλισμένα με περιουσιακά στοιχεία (ABCP), τις απαιτήσεις για περιουσιακά στοιχεία στο πλαίσιο συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης και τις μεθοδολογίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ποιότητας) καθώς και ο Κανονισμός 708/2018 για το υπόδειγμα που χρησιμοποιείται από διαχειριστές αμοιβαίων κεφαλαίων της χρηματαγοράς για την υποβολή εκθέσεων στις αρμόδιες αρχές κατά το άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131. Σε επίπεδο III εκδόθηκαν από την ESMA οι Κατευθυντήριες Γραμμές ESMA 34-49-115 σχετικά με τα σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων δυνάμει του άρθρου 28 του κανονισμού για τα ΑΚΧΑ (Stress-Test) και αναμένονται εντός του επόμενου έτους οι Κατευθυντήριες Γραμμές της ESMA σχετικά με τα σενάρια και τις παραμέτρους πανευρωπαϊκού Stress-Test (βάσει και της διαβούλευσης που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2018). Σημειώνεται ότι οι κυριότερες αλλαγές που τέθηκαν με το θεσμικό πλαίσιο των ΑΚΧΑ αφορούν ιδίως α) την εξ’αρχής αδειοδότηση όλων των παλαιών ΑΚΧΑ βάσει του νέου Κανονισμού με τελευταία προθεσμία υποβολής αίτησης αδειοδότησης την 21/1/2019, β) ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής ώστε να καλύπτονται όλες οι περιπτώσεις Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ) που επιδιώκουν την προστασία του κεφαλαίου και αποδόσεις χρηματαγοράς, γ) την τυποποιημένη φύση των ΑΚΧΑ που μπορεί να είναι είτε ένα προϊόν ΟΣΕΚΑ (UCITS) είτε εναλλακτικό επενδυτικό κεφάλαιο (AIF). Επίσης, θεσπίστηκαν τρεις κατηγορίες ΑΚΧΑ. Η πρώτη αφορά τα «PUBLIC DEBT CNAV» που είναι ΑΚΧΑ σταθερής καθαρής αξίας ενεργητικού δημόσιου χρέους μόνο βραχυπρόθεσμα. Τα δεύτερα ανήκουν στη κατηγορία «LVNAV MMF» και είναι ΑΚΧΑ καθαρής αξίας ενεργητικού χαμηλής μεταβλητότητας, επίσης μόνο βραχυπρόθεσμα, και τέλος τα «VNAV MMF» που είναι ΑΚΧΑ κυμαινόμενης καθαρής αξίας ενεργητικού. Με το νέο πλαίσιο οι εθνικές εποπτικές αρχές θα διαβιβάζουν τυποποιημένη σχετική με τα ΑΚΧΑ πληροφόρηση στην ESMA η οποία θα δημιουργήσει κεντρική βάση δεδομένων όλων των ΑΚΧΑ που εδρεύουν, βρίσκονται υπό διαχείριση ή προωθούνται εμπορικά στην ΕΕ. Δικαίωμα πρόσβασης σε αυτή τη βάση δεδομένων θα έχει και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB). Το σχετικό κείμενο διαβούλευσης δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 2018 με καταληκτική ημερομηνία είναι η 14^η Φεβρουαρίου 2019.

Μετά τη ψήφιση κατά το προηγούμενο έτος της δέσμης μέτρων για τις **Τιτλοποιήσεις** (Κανονισμός 2402/2017 “**Sec Reg**” και Κανονισμός 2401/2017 που τροποποιεί σχετικά τον προγενέστερο Κανονισμό CRR 575/2013) συνεχίστηκαν οι εργασίες σε επίπεδο II για τα κείμενα αυτά ενόψει της έναρξης εφαρμογής του νέου πλαισίου την 1/1/2019.

Ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τους δείκτες που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς (**Benchmarks**) σε χρηματοπιστωτικά μέσα και χρηματοπιστωτικές συμβάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Κανονισμός 2016/1011/ΕΕ) τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου του 2018. Εντός του ίδιου έτους εκδόθηκε ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1557 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ορίζει τον κατάλογο δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας καθώς και δέκα κατ’ εξουσιοδότηση κανονισμοί της ΕΕ το Νοέμβριο του 2018.

Κατά το 2018 συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις προς την ολοκλήρωση της υιοθέτησης των στοχευμένων τροποποιήσεων (ως νέος Κανονισμός “EMIR REFIT”) του Κανονισμού 648/2012 **EMIR** για την υποχρέωση εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών

παραγώγων και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών. Στόχος είναι οι ρυθμίσεις αυτές να τεθούν σε εφαρμογή εντός του 2019.

Ο Κανονισμός για τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (Κανονισμός 1286/2014/ΕΕ, « **PRIIPs**») τέθηκε σε εφαρμογή από την 3^η Ιανουαρίου του 2018 σε συνδυασμό με τις διατάξεις ενσωμάτωσης που υιοθετήθηκαν με το ν. 4537/2018. Το 2018 ωστόσο δημοσιεύτηκε από τις ESAs κείμενο διαβούλευσης (με καταληκτική ημερομηνία το τέλος του 2018) με πιθανά σημεία τροποποιήσεων του βασικού κανονισμού.

Την 30^η Μαΐου 2018 δημοσιεύτηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου. Η εν λόγω οδηγία (Anti- Money Laundering Directive, **AMLD**) αναφέρεται και ως 5^η Οδηγία περί πρόληψης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Τέθηκε σε ισχύ τον Ιούλιο του 2018 και πρέπει να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο μέχρι τον Ιανουάριο του 2020.

Την 25^η Μαΐου 2018 τέθηκε σε εφαρμογή ο Κανονισμός για την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων (**GDPR**) ο οποίος αποσκοπεί στην προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών (Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016).

Προς την ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (**CMU**), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε στις 12 Μαρτίου 2018, πρόσθετες προτάσεις θεσμικού πλαισίου προς συμπλήρωση εκείνων που έχει ήδη προωθήσει (και οι οποίες είναι ακόμη στο στάδιο υλοποίησης είτε, τρεις (3), έχουν ήδη υιοθετηθεί). Οι νέες προτάσεις σκοπεύουν να ενισχύσουν τη διασυνοριακή αγορά επενδυτικών κεφαλαίων, να προωθήσουν την ευρωπαϊκή αγορά καλυμμένων ομολόγων ως πηγή μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης και να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη βεβαιότητα για τους επενδυτές κατά τις διασυνοριακές συναλλαγές τίτλων και απαιτήσεων. Οι συναντήσεις ξεκίνησαν εντός του 2018 στο επίπεδο του Συμβουλίου της ΕΕ. Ειδικότερα, η Επιτροπή πρότεινε α) κοινούς κανόνες – μια Οδηγία και έναν Κανονισμό – για τα καλυμμένα ομόλογα, β) νέους κανόνες που να διευκρινίζουν ποιο δίκαιο εφαρμόζεται στις διασυνοριακές συναλλαγές στον τομέα των τίτλων και απαιτήσεων έτσι ώστε να υπάρξει στο εξής νομική βεβαιότητα ως προς το ποια εθνική νομοθεσία εφαρμόζεται για τον προσδιορισμό του κατόχου της απαίτησης μετά την εκχώρησή της στο πλαίσιο διασυνοριακής υπόθεσης καθώς και γ) προτάσεις για τη διασυνοριακή διανομή επενδυτικών κεφαλαίων ώστε να καταστεί πιο απλή, ταχύτερη και λιγότερο δαπανηρή (CBDF Regulation Package). Ειδικότερα, οι τελευταίες αυτές προτάσεις αφορούν στην τροποποίηση της Οδηγίας 2009/65/ΕΚ (UCITS) και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ (AIFMD) καθώς και των Κανονισμών 345/2013 (venture capital funds) και 346/2013 (επενδύσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας).

Στις προσπάθειες της Επιτροπής να οικοδομήσει μια Ένωση Κεφαλαιαγορών και μια πραγματική ενιαία αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για τους καταναλωτές, η ΕΕ παρουσίασε στις 8 Μαρτίου 2018 Σχέδιο Δράσης σχετικά με τα μέσα αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρουν οι τεχνολογικές καινοτομίες στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (FinTech). Το Σχέδιο Δράσης αφορά επίσης στην ανάγκη δημιουργίας μιας Ψηφιακής Ενιαίας Αγοράς. Στόχος της Επιτροπής είναι να αποκτήσουν οι κανόνες της ΕΕ πιο μακρόπνοο προσανατολισμό και να προσαρμοστούν στις τεχνολογικές εξελίξεις. Γενικότερα, το Σχέδιο Δράσης που προτάθηκε έχει ως στόχο να δώσει στον χρηματοπιστωτικό τομέα τη δυνατότητα να αξιοποιήσει τις ταχέως

εξελισσόμενες νέες τεχνολογίες, όπως την τεχνολογία *blockchain*, την τεχνητή νοημοσύνη και τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους. Ταυτόχρονα, επιδιώκει να καταστήσει τις αγορές ασφαλέστερες και ευκολότερα προσβάσιμες για νέους παράγοντες, κάτι που θα ωφελήσει τους καταναλωτές, τους επενδυτές, τις τράπεζες, καθώς και τις νεοεισερχόμενες επιχειρήσεις. Πρώτη σημαντική ενέργεια στο πλαίσιο αυτό είναι οι νέοι κανόνες που πρότεινε η Επιτροπή το 2018 για τις πλατφόρμες πληθοχρηματοδότησης (*crowdfunding*).

Στις 8 Μαρτίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε επίσης τη στρατηγική της για ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα που υποστηρίζει το θεματολόγιο της ΕΕ για το κλίμα και τη βιώσιμη ανάπτυξη, υιοθετώντας Σχέδιο Δράσης για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά. Προτάθηκε συνολική Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα βιώσιμα χρηματοοικονομικά, η οποία καθορίζει έναν χάρτη πορείας για τις περαιτέρω εργασίες και τις προσεχείς ενέργειες που καλύπτουν όλους τους σχετικούς παράγοντες του χρηματοπιστωτικού συστήματος.

Κατά το 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέχισε να εργάζεται πάνω στις προτάσεις που είχε υιοθετήσει στο τέλος του προηγούμενου έτους για την αλλαγή στον τρόπο που υποχρεούνται οι επιχειρήσεις επενδύσεων να αξιολογούν τους κινδύνους τους με σκοπό την απλοποίηση των προληπτικών κανόνων και τη διευκόλυνση του εποπτικού έργου. Διευρύνοντας έτσι την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, το νέο υπό επεξεργασία πλαίσιο της ΕΕ αντιπροσωπεύει άλλο ένα βήμα προς τους στόχους της Ένωσης Κεφαλαιαγορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (CMU). Επιπλέον, ενισχύουν την τραπεζική ένωση θέτοντας την προληπτική και εποπτική μεταχείριση των μεγαλύτερων επιχειρήσεων επενδύσεων της Ε.Ε. στο ίδιο επίπεδο με εκείνο των τραπεζών. Οι προτάσεις στοχεύουν να επιλύσουν τα προβλήματα με δύο βασικούς τρόπους: Πρώτον, απομακρύνοντας όλες πλην των μεγαλύτερων και επικινδυνότερων επιχειρήσεων επενδύσεων από τους προληπτικούς κανόνες των τραπεζών και δεύτερον, εισάγοντας νέες στοχευμένες απαιτήσεις που απευθύνονται ειδικά στους ιδιαίτερους κινδύνους των επιχειρήσεων επενδύσεων. Για πρώτη φορά, οι κίνδυνοι από υπηρεσίες που προσφέρουν σε πελάτες τους οι επιχειρήσεις επενδύσεων, θα καλύπτονται από νέες αναλογικές κεφαλαιακές υποχρεώσεις. Εν τω μεταξύ, οι εταιρίες που συναλλάσσονται επί χρηματοπιστωτικών μέσων θα εξακολουθήσουν να διέπονται από τους κανόνες που είναι προσαρμοσμένοι στην υπάρχουσα νομοθεσία, αλλά σε απλουστευμένη μορφή.

Τέλος, στις 28 Νοεμβρίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), ζήτησε, την επιβεβαίωση της πολιτικής δέσμευσης και των προσπάθειών για την ολοκλήρωση της θεμελίωσης της Ένωσης Κεφαλαιαγορών (*Capital Markets Union*- CMU) εντός του 2019, η οποία μαζί με την Τραπεζική Ένωση είναι ζωτικής σημασίας για την εξέλιξη της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ αλλά και τη διεύρυνση των πηγών χρηματοδότησης, ειδικότερα για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η ΕΕ παρουσίασε τα κυριότερα δομικά στοιχεία της CMU, τα οποία έχει ολοκληρώσει την τελευταία τριετία και τόνισε την ανάγκη επίσπευσης της εγκριτικής διαδικασίας για τα θέματα για τα οποία δεν έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα συμφωνία.

Εθνικό θεσμικό πλαίσιο

Κατά τη διάρκεια του έτους, το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της ελληνικής κεφαλαιαγοράς ενισχύθηκε με νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων και την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Πιο συγκεκριμένα, τέθηκαν σε ισχύ οι εξής νόμοι:

- **N. 4514/2018** - Αγορές Χρηματοπιστωτικών Μέσων και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 14/30.1.2018)

Με τις διατάξεις του νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (ΕΕ L 173/12.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2016/1034/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουνίου 2016 (ΕΕ L175/30.6.2016), λαμβάνοντας υπόψη την κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2017/593 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 87/500, 31.3.2017). Ο νόμος εφαρμόζεται στις επιχειρήσεις επενδύσεων, στους διαχειριστές αγοράς, στους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και στις επιχειρήσεις τρίτων χωρών και ρυθμίζει τη λειτουργία τους και τον τρόπο παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων.

- **N.4537/2018** - Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2015/2366/ΕΕ για τις υπηρεσίες πληρωμών και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 84/15.05.2018)

Με τα άρθρα 129-130 του νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως συναρμόδια αρχή για την εποπτεία της εφαρμογής των απαιτήσεων που θέτει ο Κανονισμός (ΕΕ) 1286/2014 «σχετικά με τα έγγραφα βασικών πληροφοριών που αφορούν συσκευασμένα επενδυτικά προϊόντα για ιδιώτες επενδυτές και επενδυτικά προϊόντα βασιζόμενα σε ασφάλιση (PRIIP)» (ΕΕ L 352/9.12.2014), στους παραγωγούς PRIIP, κατά περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του ως άνω Κανονισμού.

- **N. 4557/2018** - Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ Α' 139/30.07.2018)

Με τον παρόντα νόμο ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Μαΐου 2015 «σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της Οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της Οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής» (ΕΕ L 141/5.6.2015) και κωδικοποιούνται σχετικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας.

- **N. 4569/2018** – I) Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων, II) Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2258 και άλλες διατάξεις και III) Λοιπές διατάξεις (ΦΕΚ Α' 179/11.10.2018).

Το Μέρος Πρώτο ενσωματώνει στην Ελληνική νομοθεσία τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 909/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη βελτίωση του διακανονισμού αξιολογίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (ΚΑΤ), τα οποία είναι εγκατεστημένα στην Ελλάδα και αδειοδοτούνται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και θεσπίζει το ρυθμιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία τους.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει με στελέχη της στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές που συστήνονται για την ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο Ευρωπαϊκών Οδηγιών και Κανονισμών που σχετίζονται με τη νομοθεσία της κεφαλαιαγοράς. Για το 2018, αναφέρουμε ενδεικτικά τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2018/843 για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ, καθώς και τη νομοπαρασκευαστική ομάδα για την προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2016/2341 σχετικά με τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών (ΙΕΣΠ).

ΠΟΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αγορές μετοχών και άλλων μετοχικών τίτλων

Χρηματιστηριακή αξία, αποδόσεις και άλλα χαρακτηριστικά των αγορών του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Στο τέλος του 2018, η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διαμορφώθηκε σε 44.884,04 εκατ. ευρώ, χαμηλότερη κατά 16,97% έναντι του 2017 οπότε ανήλθε σε 54.055,32 εκατ. ευρώ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών της Κύριας Αγοράς κατά την 31.12.2018 ήταν 44.678,55 εκατ. ευρώ έναντι 53.786,95 εκατ. ευρώ το 2018, αντιστοιχώντας στο 99,54% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας μετοχών του ΧΑ. Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών εταιριών υπό επιτήρηση διαμορφώθηκε στο τέλος του 2018 σε 205,49 έναντι 268,37 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017, και αντιστοιχούσε στο 0,46% της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας έναντι 0,50% το 2017. Ο λόγος της συνολικής χρηματιστηριακής αξίας ως προς το ΑΕΠ μειώθηκε σε 24,18% έναντι 30,27% το 2017 και 25,6% το 2016.

Οι δέκα μετοχές με τη μεγαλύτερη χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του 2018 ήταν οι εξής (σε παρένθεση το ποσοστό συμμετοχής στη συνολική κεφαλαιοποίηση): Coca Cola HBC AG (22,24%), ΟΤΕ (10,31%), ΟΠΑΠ (5,35%), ΜΟΤΟΡ Οίλ Διυλιστήρια Κορίνθου ΑΕ (5,14%), ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (4,98%), Jumbo ΑΕΕ (3,82%), ALPHA Τράπεζα (3,75%), TITAN Ανώνυμη Εταιρία Τιμέντων (3,60%), Εθνική ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π. (2,66%) και Τράπεζα EUROBANK (2,61%). Οι εν λόγω δέκα μετοχές είχαν στο τέλος του 2018 χρηματιστηριακή αξία 29,19 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,48% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών. Αντίστοιχα, στο τέλος του 2017 οι δέκα μεγαλύτερες με βάση τη χρηματιστηριακή τους αξία μετοχές είχαν χρηματιστηριακή αξία 34,86 δισ. ευρώ και συμμετείχαν με ποσοστό 64,34% στην συνολική κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών μετοχών.

Η χρηματιστηριακή αξία των μετοχών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 107,73 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2018, αυξημένη κατά 7,01% σε σχέση με το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Χρηματιστηριακή αξία μετοχών υπό διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2018

Μήνας*	Αγορά Αξιών			Εναλλακτική Αγορά
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	Σύνολο	
Ιαν.	58.270,84	274,64	58.545,48	99,73
Φεβ.	56.245,95	261,79	56.507,74	101,68
Μάρ.	54.067,90	257,96	54.325,86	104,59
Απρ.	58.023,99	272,76	58.296,75	102,92
Μαϊ.	52.316,60	233,11	52.549,71	106,53
Ιούν.	52.211,28	235,90	52.447,18	101,49
Ιούλ.	53.190,57	236,10	53.426,67	102,21
Αύγ.	51.422,25	231,13	51.653,38	106,58
Σεπτ.	49.543,66	170,46	49.714,12	109,38
Οκτ.	45.889,70	218,83	46.108,53	105,21
Νοέ.	45.499,90	231,62	45.731,52	105,24
Δεκ.	44.678,55	205,49	44.884,04	107,73

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Σημείο αναφοράς είναι η Χρηματιστηριακή αξία την τελευταία ημέρα διαπραγμάτευσης του μήνα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Συγκεντρωτικά στοιχεία Αγοράς Αξιών Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2009-2018

Τέλος Έτους	Χρηματιστηριακή Αξία (εκατ. ευρώ)	Γενικός Δείκτης ΧΑ	Αριθμός Εισηγμένων Εταιριών	Κεφαλαιοποίηση ΑΕΠ)	(% ΑΕΠ)
2018	44.884,04	613,30	178	24,18%	
2017	54.055,32	802,37	191	30,27%	
2016	45.101,80	643,64	207	25, 6%	
2015	46.717,67	631,35	229	26,6%	
2014	52.916,45	826,18	233	29,7%	
2013	66.514,89	1162,68	251	36,8%	
2012	33.766,01	907,9	265	17,7%	
2011	26.783,43	680,42	242	12,9%	
2010	53.958,39	1413,94	258	23,9%	
2009	83.447,43	2196,16	270	35,1%	

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημ.: Το ΑΕΠ υπολογίζεται σε τρέχουσες αγοραίες τιμές

Στο τέλος του 2018, ο Γενικός Δείκτης Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΓΔΤ/ΧΑ) έκλεισε στις 613,30 μονάδες, σημειώνοντας μείωση κατά 23,56% σε σχέση με την τιμή κλεισίματος στο τέλος του 2017 (802,37). Κατά τη διάρκεια του 2018, ο ΓΔΤ/ΧΑ ακολούθησε σταθερή πτωτική πορεία με εξαίρεση τον Ιανουάριο (όπου παρουσίασε άνοδο κατά 9,53% σε σχέση με το Δεκέμβριο 2017), τον Απρίλιο (όπου παρουσίασε άνοδο κατά

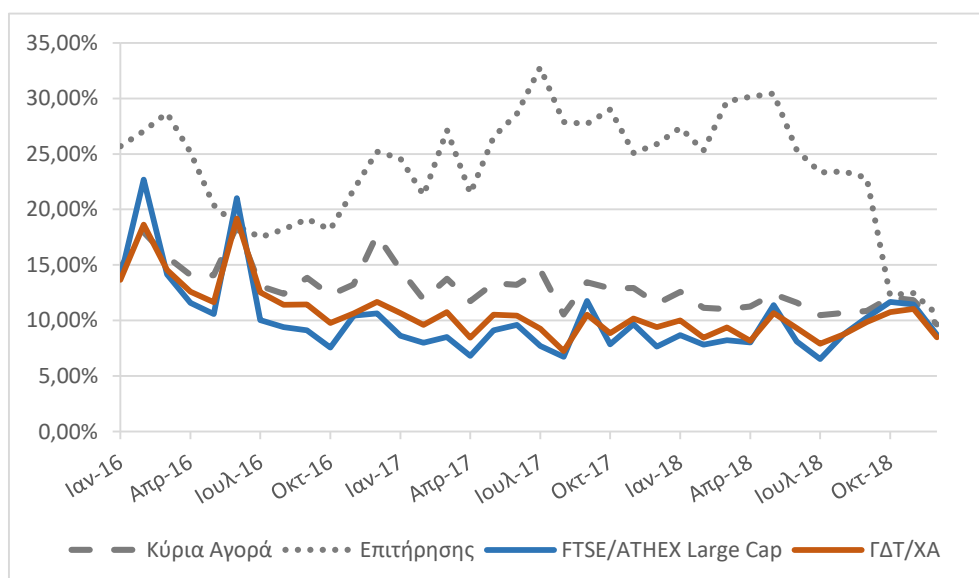
9,96% σε σχέση με το Μάρτιο) και το διάστημα Ιουνίου-Ιουλίου όπου παρουσίασε σταθεροποίηση. Η κατώτερη τιμή κατά τη διάρκεια του έτους σημειώθηκε το μήνα Νοέμβριο (592,70) και ήταν χαμηλότερη από την αντίστοιχη κατώτερη τιμή για το έτος 2017 (611,75). Η ανώτερη τιμή για το έτος σημειώθηκε το μήνα Φεβρουάριο (895,64), υψηλότερη από την αντίστοιχη ανώτερη τιμή για το έτος 2017 (825,48).

Η σωρευτική απόδοση του ΓΔΤ για την περίοδο 2008-2018 παρουσιάζεται στον Πίνακα 5. Η μεταβλητότητα (volatility) του Γενικού Δείκτη, του δείκτη FTSE/ASE Large Cap, της Κύριας Αγοράς και του συνόλου των μετοχών της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών για κάθε μήνα της περιόδου 2015 – 2017 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Σωρευτική Απόδοση (%) του ΓΔΤ του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2008-2018

Έτος βάσης	Έτος απόδοσης									
	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
	2017	-23,56%								
	2016	-4,71%	24,66%							
	2015	-2,86%	27,09%	1,95%						
	2014	-25,77%	-2,88%	-22,09%	-23,58%					
	2013	-47,25%	-30,99%	-44,64%	-45,70%	-28,94%				
	2012	-32,45%	-11,62%	-29,11%	-30,46%	-9,00%	28,06%			
	2011	-9,86%	17,92%	-5,41%	-7,21%	21,42%	70,88%	33,43%		
	2010	-56,62%	-43,25%	-54,48%	-55,35%	-41,57%	-17,77%	-35,79%	-51,88%	
	2009	-72,07%	-63,46%	-70,69%	-71,25%	-62,38%	-47,06%	-58,66%	-69,02%	-35,62%
	2008	-65,67%	-55,09%	-63,97%	-64,66%	-53,75%	-34,92%	-49,18%	-61,91%	-20,85%
										22,93%

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2. Μηνιαία μεταβλητότητα (volatility), Χρηματιστήριο Αθηνών, 2016-2018

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η μηνιαία μεταβλητότητα προκύπτει από τη μεταβολή των τιμών κλεισίματος για κάθε μέρα διαπραγμάτευσης του μήνα

Κατά το 2018, οι βασικοί χρηματιστηριακοί δείκτες κινήθηκαν πτωτικά με εξαίρεση το δείκτη FTSE/XA MID & SMALL CAP θεμελιωδών μεγεθών, ο οποίος στο τέλος του 2018 έκλεισε στις 2215,20 τιμή υψηλότερη κατά 13,39% σε σχέση με το τέλος του 2017 και το Δείκτη Τιμών Μεσαίας και Μικρής Κεφαλαιοποίησης ο οποίος έκλεισε στις 3962,08 στο τέλος του 2018 αυξημένος κατά 14,44% σε σχέση με το τέλος του 2017. Από τους λοιπούς δείκτες, οι δείκτες FTSE/XA Large Cap και FTSE/XA Δείκτης Αγοράς παρουσίασαν τη μεγαλύτερη μείωση (-22,79% και -22,48%, αντίστοιχα) ακολουθούμενοι από το δείκτη FTSE/XA Mid Cap (-18,62%), το δείκτη FTSE/XA Διεθνούς δραστηριοποίησης plus (-14,75%) και τον Ελληνικό Δείκτη Mid & Small Cap (-12,15%).

Πτωτική ήταν η πορεία και των κλαδικών δεικτών το 2018, με εξαίρεση το δείκτη FTSE/XA Πετρέλαιο & Αέριο ο οποίος παρουσίασε αύξηση (+7,30%) και το δείκτη FTSE/XA Υγεία ο οποίος παρουσίασε αύξηση 96,79% (σύμφωνα με την τιμή του δείκτη την 21.12.2018, οπότε έπαυσε προσωρινά ο υπολογισμός του, λόγω μη ύπαρξης μετοχών που πληρούν τα κριτήρια συμμετοχής στη σύνθεσή του). Ειδικότερα, ο δείκτης FTSE/XA Εμπόριο σημείωσε τη μεγαλύτερη μείωση (-97,85%) κυρίως λόγω της αναστολής διαπραγμάτευσης των μετοχών έκδοσης της εταιρείας FOLLI-FOLLIE και της μη αντικατάστασής τους στη σύνθεση του δείκτη. Ακολουθούν οι δείκτες FTSE/XA Τράπεζες (-49,82), FTSE/XA Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες (-30,67%), FTSE/XA Χημικά (-28,73%), FTSE/XA Ταξίδια & Αναψυχή (-27,69%) και FTSE/XA Τεχνολογία (-22,13%). Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται η τιμή κλεισίματος και το ποσοστό ετήσιας μεταβολής βασικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών την 31.12.2018. Στον Πίνακα 7 παρουσιάζονται στοιχεία κλαδικών δεικτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανά μήνα για όλο το έτος 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Βασικοί δείκτες μετοχών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2017-2018

Δείκτες Χρηματιστηρίου Αθηνών	Τιμή κλεισίματος 31.12.2018	Τιμή κλεισίματος 29.12.2017	Ετήσια μεταβ. (%)
Γενικός Δείκτης Τιμών	613,30	802,37	-23,56%
FTSE/XA Large Cap	1608,40	2083,22	-22,79%
FTSE/XA MID cap	975,09	1198,22	-18,62%
FTSE/XA Διεθνούς δραστηρ. Plus	1994,48	2339,63	-14,75%
FTSE/XA MID&SMALL CAP θεμελιωδών μεγεθών	2215,20	1953,64	13,39%
FTSE/XA Δείκτης Αγοράς	399,17	514,92	-22,48%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID&SMALL CAP	906,65	1032,05	-12,15%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κλαδικοί δείκτες τιμών στο Χρηματιστήριο Αθηνών, FTSE/ΧΑ, 2018

Μήνας	Τράπεζες	Χρ/κές Υπηρ/ες	Εμπόριο	Χημικά	Ταξίδια & Αναψυχή	Τεχνολογία	Πετρέλαιο & Αέριο
Ιαν.	957,45	1280,33	2832,12	11115,86	1919,64	1082,46	4973,39
Φεβ.	914,03	1130,73	2577,10	10453,46	1793,13	1048,95	4722,84
Μαρ.	784,95	1111,38	2338,38	10706,99	1665,08	987,39	4489,30
Απρ.	1031,07	1181,46	2321,94	11169,88	1772,25	1056,14	4849,67
Μαϊ.	839,05	1054,76	747,30	9895,73	1628,61	910,90	4195,62
Ιουν.	861,97	981,45	55,00	10021,51	1699,59	891,84	4184,84
Ιουλ.	853,74	985,20	56,77	9688,63	1649,61	849,99	4342,19
Αυγ.	730,88	972,73	57,92	9556,79	1606,22	917,28	4728,23
Σεπτ.	577,53	919,88	63,98	8765,10	1562,69	892,67	5137,04
Οκτ.	544,18	815,16	65,39	8263,66	1425,53	792,00	4778,05
Νοε.	468,44	804,14	64,78	8137,73	1431,19	716,47	4734,36
Δεκ.	439,63	780,26	59,91	8175,81	1323,07	709,21	4860,12
Ετήσια %Δ	-49,82%	-30,67%	-97,85%	-28,73%	-27,69%	-22,13%	7,30
Μεγ	1042,30	1309,27	2921,52	12117,06	1962,01	1116,72	5396,31
Ελαχ	398,39	737,75	51,91	7778,54	1313,92	668,53	4087,64

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Η τιμή κλεισίματος αναφέρεται στην τελευταία μέρα διαπραγμάτευσης κάθε μήνα.

Αξία συναλλαγών

Το 2018, η αξία συναλλαγών επί μετοχικών τίτλων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 13,70 δισ. ευρώ, σημειώνοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά 6,32%. Η μέση μηνιαία τιμή της διαμορφώθηκε στα 1,14 δισ. ευρώ, ενώ η υψηλότερη για το έτος τιμή (1,68 δισ. ευρώ) καταγράφηκε το μήνα Μαΐο. Η αξία συναλλαγών επί μετοχών στις δύο κατηγορίες διαπραγμάτευσης (Κύρια Αγορά και Επιτήρηση) ανήλθε σε 13,58 δισ. ευρώ, έναντι 14,61 δισ. ευρώ το 2017. Η αξία συναλλαγών επί διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 11,83 εκατ. ευρώ 9,24 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 28,03% σε σχέση με το 2017.

Η αξία συναλλαγών στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών ανήλθε σε 1,80 εκατ. ευρώ, αυξημένη σε ετήσια βάση κατά 27,06%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Αξία συναλλαγών σε μετοχικούς τίτλους στην Αγορά Αξιών και στην Εναλλακτική Αγορά του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ), 2018

Μήνας	Αγορά Αξιών					Εναλλακτική Αγορά
	Μετοχές		Διαπρ/μα Αμοιβαία Κεφάλαια	Κατάσταση Αναστολής	Σύνολο	
	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση				
Ιαν.	1.662,68	0,78	3,77	0,00	1.667,23	0,67

Φεβ.	1.221,30	0,47	0,21	0,00	1.221,98	0,09
Μάρ.	1.530,80	0,66	0,09	0,00	1.531,55	0,14
Απρ.	1.091,70	0,94	0,10	0,01	1.092,75	0,09
Μαϊ.	1.576,15	1,47	1,15	104,58	1.683,35	0,23
Ιούν.	1.019,98	1,31	1,22	0,10	1.022,61	0,14
Ιούλ.	539,19	0,29	0,74	0,00	540,22	0,06
Αύγ.	792,58	0,56	1,60	0,00	794,74	0,02
Σεπτ.	1.004,53	0,33	0,42	0,25	1.005,53	0,07
Οκτ.	1.073,31	0,22	0,33	0,00	1.073,86	0,08
Νοέ.	1.318,25	0,38	2,15	0,00	1.320,78	0,13
Δεκ.	742,38	0,41	0,05	0,00	742,84	0,07
Σύνολο 2018	13.572,85	7,82	11,83	104,94	13.697,44	1,80

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Για το 2018, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα των μετοχών της κατηγορίας διαπραγμάτευσης Κύρια Αγορά ήταν 0,085% και η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το μήνα Ιανουάριο (0,117%). Αντίστοιχα, για την κατηγορία Επιτήρηση, η μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα σε ετήσια βάση ήταν 0,012% και η υψηλότερη τιμή της καταγράφεται το μήνα Ιούνιο (0,026%).

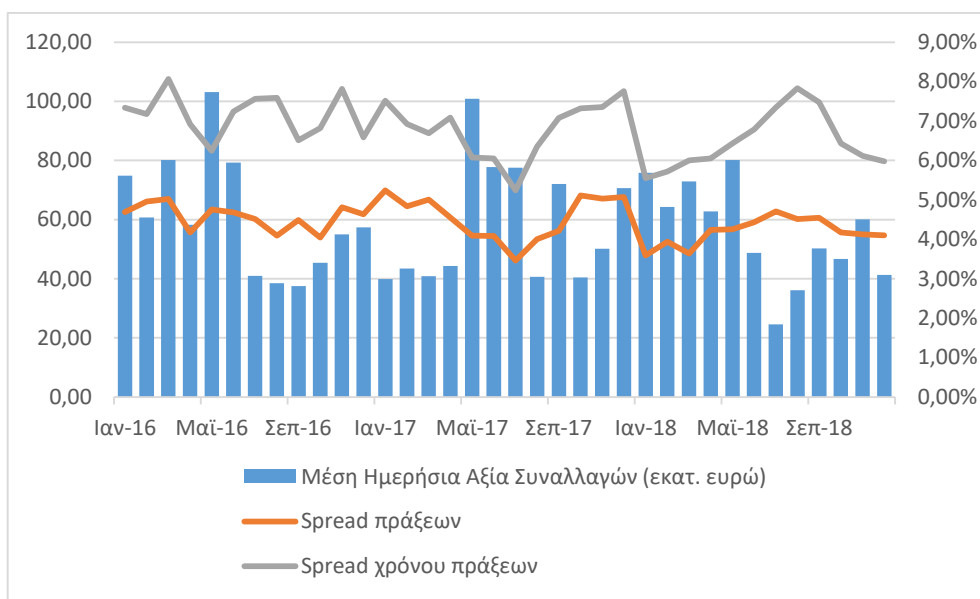
ΠΙΝΑΚΑΣ 9. Μέση κυκλοφοριακή ταχύτητα, 2018

Μήνας	Κύρια Αγορά	Επιτήρηση	FTSE/ATHEX Large Cap	ΓΔΤ/ΧΑ
Ιαν.	0,117%	0,013%	0,124%	0,125%
Φεβ.	0,099%	0,009%	0,108%	0,107%
Μάρ.	0,092%	0,012%	0,104%	0,100%
Απρ.	0,091%	0,020%	0,103%	0,099%
Μαϊ.	0,101%	0,019%	0,124%	0,118%
Ιούν.	0,076%	0,026%	0,085%	0,083%
Ιούλ.	0,040%	0,006%	0,043%	0,043%
Αυγ.	0,060%	0,012%	0,069%	0,065%
Σεπτ.	0,088%	0,009%	0,102%	0,097%
Οκτ.	0,084%	0,004%	0,097%	0,091%
Νοέ.	0,099%	0,007%	0,113%	0,109%
Δεκ.	0,076%	0,011%	0,087%	0,083%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Η απόκλιση (spread) τιμών σε σχέση με την αξία συναλλαγών για την περίοδο 2016-2018 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 3.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3. Μέση μηνιαία απόκλιση τιμών και μέση ημερήσια αξία συναλλαγών, 2016-2018

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ1.: **Spread:** Το πηλίκο της διαφοράς της καλύτερης τιμής αγοράς (bid) από την καλύτερη τιμή πώλησης (ask) προς το ημιάθροισμα αυτών των τιμών.

Spread πράξεων: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία αξία συναλλαγών των πράξεων μέσος όρος των spread που αντιστοιχούν σε αυτές τις πράξεις. Το spread που αντιστοιχεί στην αξία συναλλαγών κάποιας πράξης είναι αυτό που παρατηρείται ακριβώς πριν τη διενέργεια της πράξης.

Spread συνεδρίασης: Σταθμισμένος με την ποσοστιαία χρονική διάρκεια μέσος όρος των spread που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης.

Νέες μερίδες ΣΑΤ και συμμετοχή επενδυτών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Το 2018 ανοίχθηκαν συνολικά 8.307 νέες μερίδες στο Σύστημα Άυλων Τίτλων έναντι 10.885 το 2017 και 7.341 το 2016, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 23,68% ενώ απενεργοποιήθηκαν 18.097 έναντι 4.000 το 2017 και 316.966 μερίδων το 2016¹. Ο αριθμός των ενεργών μερίδων το Δεκέμβριο 2018 ήταν 12.545 έναντι 16.965 τον αντίστοιχο μήνα του 2017 και 16.464 το Δεκέμβριο 2016 με το μέσο μηνιαίο αριθμό ενεργών μερίδων για το 2018 να διαμορφώνεται σε 17.106 έναντι 18.331 μερίδων το 2017 και 16.039 το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10. Αριθμός νέων και ενεργών μερίδων στο Σύστημα Άυλων Τίτλων ανά μήνα, 2016-2018

Μήνας / Έτος	2018		2017		2016	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Ιανουάριος	21.767	888	16.869	584	17.556	708
Φεβρουάριος	18.694	672	15.858	543	21.159	978

¹ Ο αυξημένος αριθμός απενεργοποιήσεων οφείλεται στην εφαρμογή του πλαισίου Λειτουργίας του Σ.Α.Τ. σύμφωνα με το οποίο μία Μερίδα Επενδυτή απενεργοποιείται από την ΕΛΚΑΤ στην περίπτωση που ο Λογαριασμός Αξιών και ο Ειδικός Λογαριασμός παραμείνουν ανενεργοί για χρονικό διάστημα πέντε ετών.

Μήνας / Έτος	2018		2017		2016	
	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες	Ενεργές Μερίδες	Νέες Μερίδες
Μάρτιος	21.520	1.023	23.159	2.543	17.253	759
Απρίλιος	16.945	681	13.967	522	15.739	502
Μάιος	22.850	948	22.181	735	19.777	636
Ιούνιος	15.347	656	28.186	2.200	20.360	648
Ιούλιος	12.584	590	21.612	840	13.398	626
Αύγουστος	13.896	584	13.742	579	10.078	431
Σεπτέμβριος	15.473	599	17.524	590	12.844	487
Οκτώβριος	16.525	621	14.351	566	12.217	489
Νοέμβριος	17.131	618	15.556	595	15.623	529
Δεκέμβριος	12.545	427	16.965	588	16.464	548
Μ.Ο. ενεργών μερίδων	17.106		18.331		16.039	
Σύνολο νέων μερίδων		8.307		10.885		7.341
Απενεργοποιήσεις μερίδων	18.097		4.000		316.966	

Πηγή: Ελληνικά Χρηματιστήρια

Κατά το 2018, η συμμετοχή των ημεδαπών επενδυτών (περιλαμβανομένου του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-ΤΧΣ) στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών δεν παρουσίασε ουσιαστική μεταβολή σε σχέση με το 2017 (36,70% έναντι 36,40%), παρόλο που, σύμφωνα με τα στοιχεία συναλλαγών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, εμφανίστηκαν ως πωλητές, δηλαδή η αξία συναλλαγών πωλήσεων υπερκέρασε την αντίστοιχη των αγορών κατά 252,84 εκατ. ευρώ. Η συμμετοχή των ιδιωτών ημεδαπών επενδυτών ανήλθε στο 17,45% (6.146,65 εκατ. ευρώ) της συνολικής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου Αθηνών έναντι 15,59% (6.788,22 εκατ. ευρώ) το 2017 και του ΤΧΣ στο 2,04 (717, 55 εκατ. ευρώ) έναντι 4,32% (1.879,39 εκατ. ευρώ) το 2017. Η συμμετοχή των αλλοδαπών επενδυτών στη συνολική κεφαλαιοποίηση του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα, δεν παρουσίασε ουσιαστική μεταβολή σε σχέση με το 2017 (63,26% έναντι 63,55%) . Το 2018 οι αλλοδαποί επενδυτές εμφανίζονται ως αγοραστές (η αξία συναλλαγών αγορών ήταν μεγαλύτερη από αυτή των πωλήσεων κατά 252,52 εκατ. ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ 11. Συμμετοχή επενδυτών στο σύνολο των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 31.12.2018

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
Ι. Ημεδαποί επενδυτές	580.129	98,20%	12.925,13	36,70%
·Ιδιώτες	575.529	97,42%	6.146,65	17,45%

	Μερίδες με υπόλοιπο		Κεφαλαιοποίηση	
	Αριθμός	Ποσοστό (%)	Αξία (εκατ. ευρώ)	Ποσοστό (%)
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	335	0,06%	2.131,22	6,05%
·Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	551	0,09%	240,58	0,68%
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	2.111	0,36%	2.920,93	8,29%
·Δημόσιος Τομέας	109	0,02%	763,55	2,17%
·Λοιποί επενδυτές	1.493	0,25%	4,66	0,01%
·Ταμείο Χρημ/κής Σταθερότητας	1	0,00%	717,55	2,04%
II. Άλλοδαποί επενδυτές	10.445	1,77%	22.276,54	63,26%
·Ιδιώτες	7.115	1,20%	401,16	1,14%
·Ιδιωτ. χρηματοοικονομικές εταιρείες	2.571	0,44%	14.062,21	39,93%
·Ιδιωτ. μη κερδοσκοπικά ιδρύματα	28	0,00%	42,63	0,12%
·Μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις	636	0,11%	6.949,16	19,73%
·Δημόσιος Τομέας & Οργανισμοί	79	0,01%	821,36	2,33%
·Λοιποί επενδυτές	16	0,00%	0,01	0,00%
III. Λοιποί επενδυτές	198	0,03%	12,79	0,04%
Σύνολο I + II + III	590.772	100,00%	35.214,46	100,00%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημ.: Στις ιδιωτικές χρηματοοικονομικές εταιρείες περιλαμβάνονται οι ασφαλιστικές εταιρείες και τα επαγγελματικά ταμεία ιδιωτικής ασφάλισης, τα αμοιβαία κεφάλαια, οι εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και σε ακίνητη περιουσία, τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολυμερείς αναπτυξιακές τράπεζες και λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Στις μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις περιλαμβάνονται ιδιωτικές και δημόσιες εταιρείες με κύρια δραστηριότητα την παραγωγή αγαθών και μη χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Στο δημόσιο τομέα περιλαμβάνονται η κεντρική κυβέρνηση, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στους οργανισμούς (αλλοδαποί επενδυτές) περιλαμβάνονται οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και διεθνείς οργανισμοί εκτός ΕΕ.

Κέρδη και μερίσματα εισηγμένων εταιριών

Το Δεκέμβριο 2018, ο σταθμισμένος με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) μετά την αφαίρεση των φόρων διαμορφώθηκε για το σύνολο της αγοράς στο 18. Τα στοιχεία P/E αφορούν τους εξής τρεις κλάδους: εξειδικευμένο λιανικό εμπόριο, παιχνίδια και υλικό υπολογιστών. Η σταθμισμένη με την κεφαλαιοποίηση του κλάδου μερισματική απόδοση του συνόλου των εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών διαμορφώθηκε στο 3,4 το Δεκέμβριο 2018 υψηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη τιμή το Δεκέμβριο 2017 (2,6 %). Την υψηλότερη μερισματική απόδοση εμφάνισε ο κλάδος των Υποστηρικτικών Υπηρεσιών προς Επιχειρήσεις (8,5%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 12. Λόγος τιμής προς κέρδη (P/E) και μερισματική απόδοση εισηγμένων εταιριών, 2010-2018

Τέλος Έτους	Σταθμισμένο P/E (μετά από φόρους)	Σταθμισμένη μερισματική απόδοση %
2018	18,0	3,4
2017	16,7	2,6
2016	6,7	0,9
2015	6,9	1,0
2014	9,3	3,2
2013	23,3	2,4
2012	17,5	6,3
2011	14,7	9,2
2010	21,4	5,4

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Σημ.: Για τη στάθμιση του P/E και της μερισματικής απόδοσης λαμβάνεται υπόψη η κεφαλαιοποίηση των εισηγμένων εταιριών με βάση την τιμή κλεισίματος στο τέλος του έτους σε σχέση με το άθροισμα της κεφαλαιοποίησης του κλάδου. Στον υπολογισμό του σταθμισμένου P/E δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που παρουσίασαν ζημίες ή P/E μεγαλύτερο ή ίσο του 100. Στον υπολογισμό της σταθμισμένης μερισματικής απόδοσης δεν λαμβάνονται υπόψη εταιρίες που δεν απέδωσαν μέρισμα για την προηγούμενη χρήση.

Αγορές τίτλων σταθερού εισοδήματος

Το 2018, η συναλλακτική δραστηριότητα στην αγορά τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου μειώθηκε σημαντικά. Με βάση τα στοιχεία του συστήματος παρακολούθησης συναλλαγών επί τίτλων με λογιστική μορφή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), η ονομαστική αξία των συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς επί τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ήταν 275,96 δισ. ευρώ έναντι 1.532,78 δισ. ευρώ το 2017 και 935,53 δισ. ευρώ για το 2016, παρουσιάζοντας μείωση 82% σε ετήσια βάση. Η μέση μηνιαία ονομαστική αξία συναλλαγών ανήλθε σε 23 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη αξία συναλλαγών καταγράφηκε το μήνα Ιανουάριο (34,06 δισ. ευρώ) με αμέσως επόμενη το μήνα Μάρτιο (27,19 δισ. ευρώ) ενώ η μικρότερη καταγράφηκε το μήνα Απρίλιο (13,96 δισ. ευρώ) με δεύτερη μικρότερη το μήνα Μάιο (17 δισ. ευρώ). Πτωτικά κινήθηκε και ο αριθμός των συναλλαγών διαμορφούμενος σε ετήσια βάση στις 64.218 συναλλαγές έναντι 90.200 συναλλαγών το 2017 και 63.285 συναλλαγών το 2016.

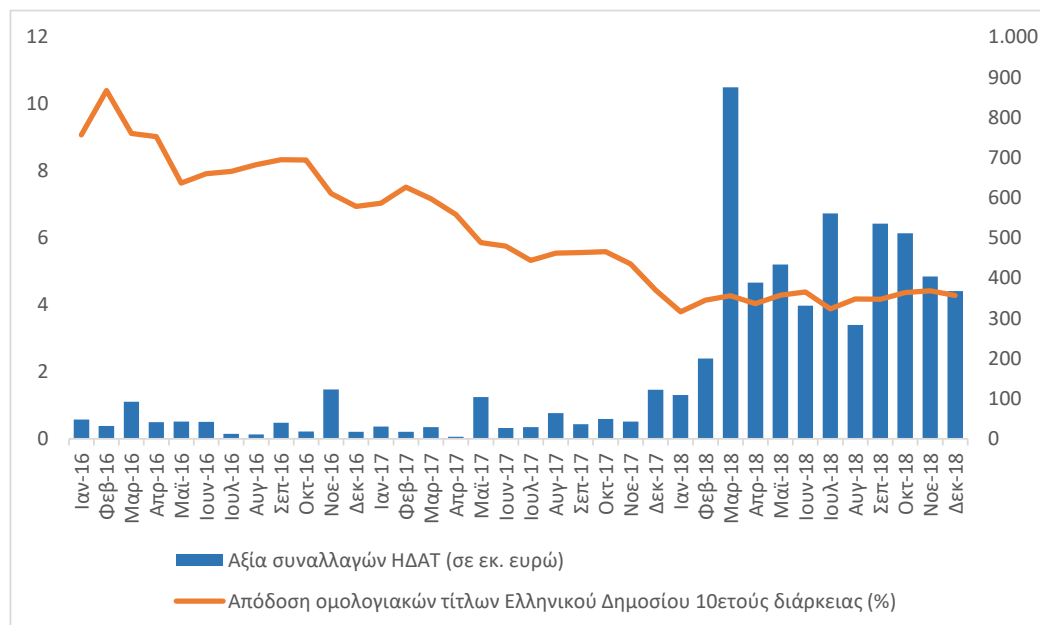
Η αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ έφτασε τα 5 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση έναντι 555 εκατ. ευρώ το 2017 και 519 εκατ. ευρώ το 2016. Η μέση μηνιαία αξία συναλλαγών ανήλθε σε 417 εκατ. ευρώ και ο μήνας Μάρτιος ήταν ο μήνας με την υψηλότερη αξία συναλλαγών (875 εκατ. ευρώ) ενώ ο μήνας Ιανουάριος ήταν ο μήνας με τη χαμηλότερη αξία συναλλαγών (109 εκατ. ευρώ) για το έτος.

Αντανακλώντας τις εξελίξεις στη σύνθεση του χρέους Κεντρικής Διοίκησης, στο τέλος του 2018 το ποσοστό του διαπραγματεύσιμου χρέους (ομόλογα και βραχυπρόθεσμοι τίτλοι) επί του συνολικού χρέους ήταν 18,62% έναντι 19,9% στο τέλος του 2017 και 21,9% στο τέλος του 2016.

Το Δεκέμβριο 2018, η μέση απόδοση του δεκαετούς ομολόγου αναφοράς διαμορφώθηκε στο 4,28% οριακά μειωμένη σε σχέση με το Δεκέμβριο 2017 (4,44%). Η χαμηλότερη απόδοση για το έτος καταγράφηκε το μήνα Ιανουάριο (3,79%) ενώ η υψηλότερη απόδοση καταγράφηκε το μήνα Νοέμβριο 2018 (4,42%). Η μέση

απόδοση των ομολόγων πενταετούς διάρκειας το μήνα Δεκέμβριο 2018 ήταν 3,28% και των ομολόγων εικοσαετούς διάρκειας ήταν 5,07%.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4. Απόδοση ομολογιακών τίτλων Ελληνικού Δημοσίου δεκαετούς διάρκειας και αξία συναλλαγών στην ΗΔΑΤ, 2016-2018

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

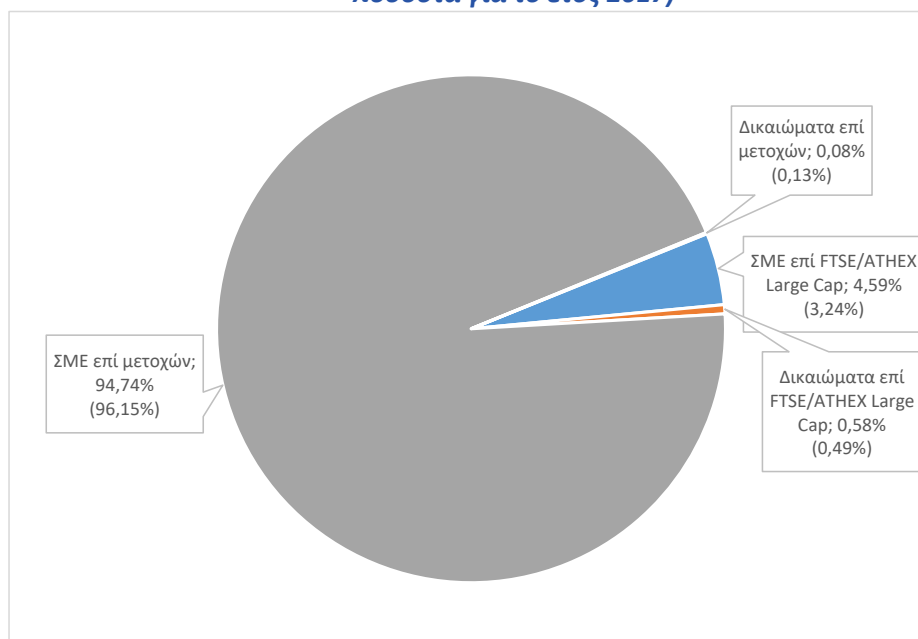
Τέλος, το 2018 η συναλλακτική δραστηριότητα επί εταιρικών ομολόγων στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών διατήρησε την ανοδική πορεία της. Η αξία συναλλαγών διαμορφώθηκε στα 158,21 εκατ. ευρώ έναντι 135,24 εκατ. ευρώ το 2017 και 4,40 εκατ. ευρώ το 2016. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στον αυξημένο αριθμό και τον όγκο εκδόσεων εταιρικών ομολόγων της τελευταίας διετίας.

Αγορά παραγώγων προϊόντων

Το 2018, η αγορά παραγώγων του Χρηματιστηρίου Αθηνών χαρακτηρίστηκε από την μείωση της συναλλακτικής δραστηριότητας, την αύξηση του αριθμού των κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές, τη μείωση του μεριδίου αγοράς των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί μετοχών έναντι του συνόλου των παραγώγων προϊόντων καθώς και τη σημαντική μείωση της αξίας συναλλαγών μελών σε σχέση με την αξία συναλλαγών πελατείας για όλα τα προϊόντα της αγοράς παραγώγων.

Ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών στα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (ΣΜΕ) και τα δικαιώματα επί μετοχών και δεικτών διαμορφώθηκε στα 56.008 συμβόλαια το 2018 έναντι 77.479 συμβολαίων το 2017 και 62.131 συμβολαίων το 2016, παρουσιάζοντας μείωση σε ετήσια βάση κατά 27,71%. Σε μηνιαία βάση ο μέσος ημερήσιος όγκος συναλλαγών παρουσίασε έντονες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια του έτους, σημειώνοντας την υψηλότερη τιμή του το μήνα Σεπτέμβριο (100.036 συμβόλαια) και τη χαμηλότερη τον Ιούλιο (16.782 συμβόλαια). Το μερίδιο αγοράς των ΣΜΕ επί μετοχών στο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών όλων των παραγώγων προϊόντων μειώθηκε φθάνοντας στο 94,74% από 96,15% το 2017, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο για τα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap αυξήθηκε στο 4,59% από 3,24% το 2017 (Διάγραμμα 5).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5. Κατανομή όγκου συναλλαγών στην αγορά παραγώγων ανά προϊόν, 2018 (σε παρένθεση τα ποσοστά για το έτος 2017)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Το μεγαλύτερο μέσο ημερήσιο όγκο συναλλαγών σημείωσαν, από την αρχή του έτους, τα ΣΜΕ επί της μετοχής της Εθνικής Τράπεζας (25.283 συμβόλαια), ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί των μετοχών της Τράπεζας Eurobank Ergasias (6.939 συμβόλαια) και της Τράπεζας Πειραιώς (5.076 συμβόλαια). Το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης του μέσου ημερήσιου όγκου συναλλαγών σε ετήσια βάση παρουσίασαν τα ΣΜΕ επί της μετοχής της INTRALOT Α.Ε. (178,09%) ακολουθούμενα από τα ΣΜΕ επί της μετοχής της εταιρίας ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. (171,71%). Αντίστοιχα, το μεγαλύτερο ποσοστό μείωσης του μέσου ημερήσιου όγκου συναλλαγών σε ετήσια βάση παρουσίασαν τα ΣΜΕ επί της μετοχής της εταιρίας ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (-78,33%).

Ο αριθμός κωδικών τελικού επενδυτή μειώθηκε σε 35.406 στο τέλος Δεκεμβρίου 2018 έναντι 37.189 στο τέλος Δεκεμβρίου 2017 και 38.321 κωδικών στο τέλος Δεκεμβρίου 2016 (Πίνακας 13). Επίσης, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών επενδυτή μειώθηκε σε 35.998 από 38.032 το 2017. Παράλληλα, ο μέσος μηνιαίος αριθμός κωδικών που πραγματοποίησαν συναλλαγές αυξήθηκε στους 1.925 το 2018 έναντι 1.861 το 2017 και 1.794 κωδικών το 2016. Ως αποτέλεσμα, το αντίστοιχο ποσοστό επί του συνολικού αριθμού των κωδικών τελικού επενδυτή αυξήθηκε σε 5,35% από 4,89% το 2017 και 4,7% το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13. Στοιχεία της αγοράς παραγώγων, 2016-2018

Πίνακας 1

	Δεκ. 2018	Δεκ. 2017	Δεκ. 2016
Μέλη διαπραγμάτευσης	31	32	33
Μέλη εκκαθάρισης	19	19	20
-- Άμεσα εκκαθαριστικά μέλη	12	12	12
-- Γενικά εκκαθαριστικά μέλη	7	7	8
Κωδικοί πελατών	35.406	37.189	38.321

	Δεκ. 2018	Δεκ. 2017	Δεκ. 2016
Προϊόντα (Δείκτες & Μετοχικά)	37	37	33

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Η αναλογία της αξίας συναλλαγών μελών προς την αξία συναλλαγών πελατείας για το σύνολο των προϊόντων της αγοράς παραγώγων μειώθηκε και διαμορφώθηκε περίπου στο 51:49 έναντι 54:46 το 2017 και 52:48 το 2016. Αξιοσημείωτη μεταβολή στην εν λόγω αναλογία σημειώθηκε σε ετήσια βάση στα ΣΜΕ επί του δείκτη FTSE/ATHEX Large Cap με τη σχετική τιμή να διαμορφώνεται στο 51:49 περίπου έναντι 59:41 το 2017) (Πίνακας 14).

ΠΙΝΑΚΑΣ 14. Κατανομή συμβολαίων στην αγορά παραγώγων, 2016-2018

Παράγωγα προϊόντα	Κατανομή Συναλλαγών					
	Μέσο ποσοστό 2018		Μέσο ποσοστό 2017		Μέσο ποσοστό 2016	
	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία	Μέλη	Πελατεία
ΣΜΕ στο δείκτη FTSE/ATHEX LARGE CAP	51,13%	48,87%	58,80%	41,20%	56,80%	43,20%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ στον FTSE/ATHEX LARGE CAP	66,55%	33,45%	69,71%	30,29%	63,87%	36,13%
ΣΜΕ σε μετοχές	39,69%	60,31%	43,43%	56,57%	42,66%	57,34%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ σε μετοχές	45,19%	54,81%	44,57%	55,43%	45,61%	54,39%
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	50,64%	49,36%	54,13%	45,87%	52,24%	47,76%

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Ο λόγος της αξίας συναλλαγών στην αγορά παραγώγων προς την αξία συναλλαγών στην υποκείμενη αγορά κινητών αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αυξήθηκε σε ετήσια βάση, καταγράφοντας πολλές και έντονες διακυμάνσεις σε μηνιαία βάση. Πιο συγκεκριμένα, η μέση τιμή του λόγου συνολικής αξίας παραγώγων προϊόντων προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 34% περίπου έναντι 33% το 2017 και 20% το 2016. Η μεγαλύτερη τιμή του λόγου αυτού ήταν 49% και καταγράφηκε τον Ιούνιο 2018 ενώ η μικρότερη τιμή ήταν 16% και καταγράφηκε το Νοέμβριο 2018. Ειδικότερα, η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί του FTSE/ATHEX Large Cap προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών διαμορφώθηκε στο 24% περίπου έναντι 22% το 2017 και 13% το 2016 ενώ η μέση τιμή του λόγου της αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς τη συνολική αξία συναλλαγών μετοχών αυξήθηκε στο 12% έναντι 11% το 2017 και 8% το 2016 (Πίνακας 15).

ΠΙΝΑΚΑΣ 15. Αξία συναλλαγών στην αγορά παραγώγων και την υποκείμενη αγορά κινητών αξιών, 2018

Μήνας / Έτος	Αξία συναλλαγών μετοχών σε δείκτες με ΣΜΕ προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών παραγώγων προϊόντων προς αξία συναλλαγών συνόλου μετοχών (%)	FTSE/ATHEX LARGE CAP: λόγος αξίας συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων προς αξία συναλλαγών μετοχών (%)	Αξία συναλλαγών ΣΜΕ και δικαιωμάτων επί μετοχών προς συνολική αξία συναλλαγών μετοχών (%)
Ιαν-18	88	33	25	11
Φεβ-18	89	41	32	11
Μαρ-18	75	33	24	15
Απρ-18	92	34	25	11
Μαϊ-18	89	29	22	9
Ιουν-18	95	49	29	20
Ιουλ-18	90	36	31	8
Αυγ-18	95	36	28	9
Σεπ-18	95	38	20	19
Οκτ-18	94	27	19	8
Νοε-18	78	16	13	6
Δεκ-18	92	35	18	17
Μ.Ο. 2018	89	34	24	12
Μ.Ο. 2017	94	33	22	11
Μ.Ο. 2016	92	20	13	8

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών.

Ο λόγος των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς προς τα δικαιώματα προαίρεσης πώλησης (call:put ratio) διαμορφώθηκε σε ετήσια βάση (δηλαδή συνολικός όγκος δικαιωμάτων αγοράς προς συνολικό όγκο δικαιωμάτων πώλησης για το 2018) οριακά υπέρ των δικαιωμάτων πώλησης, με την τιμή του να φθάνει στο 0,94 έναντι 1,81 το 2017 και 3,60 το 2016. Σε μηνιαία βάση, ο λόγος παρουσίασε διακυμάνσεις (μέγιστη τιμή: 2,52 το Σεπτέμβριο, ελάχιστη τιμή: 0,52 τον Απρίλιο) με τη μέση τιμή του να διαμορφώνεται στο 1,05 έναντι 2,24 το 2017 και 4,11 το 2016.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΙΤΛΩΝ

Εκδόσεις τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου

Κατά το 2018, υλοποιήθηκαν εκδόσεις εντόκων γραμματίων Ελληνικού Δημοσίου (13, 26 και 52 εβδομάδων) συνολικής αξίας 35 δισ. ευρώ έναντι 41,14 το 2017. Το μεσοσταθμικό επιτόκιο των εντόκων γραμματίων για τις

εκδόσεις του 2018 διαμορφώθηκε σε 0,93% έναντι 2,52% το 2017. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μία ειδική έκδοση επταετούς τίτλου το Φεβρουάριο αντλώντας 3 δισεκατ. ευρώ με σταθερό επιτόκιο 3,375%.

Το 2018, ο νέος δανεισμός του Ελληνικού Δημοσίου προήλθε κατά 38,2% από εκδόσεις εντόκων γραμματίων και 7,5% από εκδόσεις ομολόγων σταθερού επιτοκίου, ενώ το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται ως εξής: 54,2% από δάνεια του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ/ ESM) και 0,1% από δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ/ EIB). Επιπλέον, το 2018 μειώθηκε οριακή η μέση σταθμική υπολειπόμενη διάρκεια του Χρέους Κεντρικής Διοίκησης: 18,17 έτη έναντι 18,32 ετών το 2017 και 16,6 ετών στο τέλος 2016.

Εκδόσεις εταιρικών τίτλων

Κατά το 2018, πραγματοποιήθηκαν έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών από εταιρίες με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, μία δημόσια προσφορά μετοχών με εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά και μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης. Επίσης, έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολόγων. Το σύνολο των αντληθέντων κεφαλαίων από τις προσφορές μετοχικών τίτλων ανήλθε σε 298,88 εκατ. ευρώ και από την έκδοση ομολογιακών τίτλων ανήλθε σε 235 εκατ. ευρώ.

Εκδόσεις μετοχικών τίτλων

Κατά τη διάρκεια του έτους, πραγματοποιήθηκαν έξι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου (ΑΜΚ) με έκδοση νέων μετοχών από εισηγμένες εταιρίες έναντι επτά το 2017 και οκτώ το 2016. Τα αντληθέντα κεφάλαια ανήλθαν σε 186,86 εκατ. ευρώ έναντι 132,53 εκατ. ευρώ το 2017 και 201,56 εκατ. ευρώ το 2016. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε μία ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά όπως και το 2016 ενώ δεν είχε πραγματοποιηθεί καμία το 2017. Τέλος, πραγματοποιήθηκε μία ΑΜΚ λόγω συγχώνευσης. Στον Πίνακα 16 εμφανίζονται τα αντληθέντα κεφάλαια ανά εταιρία από τις εκδόσεις μετοχικών τίτλων που υλοποιήθηκαν το 2018.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις μετοχικών τίτλων, 2018

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
(Α) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.	Κύρια Αγορά	41.325.000,00
ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΛΙΜΠΑΡ. ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ PROFIL Α.Ε.	Επιτήρηση	8.128.000,00
ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Κύρια Αγορά	88.883.536,80
ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	Κύρια Αγορά	43.461.941,40
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.))	Κύρια Αγορά	5.065.267,20
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ Ανώνυμη Εταιρεία	Κύρια Αγορά	-
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών		186.863.745,40
(Β) ΑΜΚ μέσω δημόσιας προσφοράς και εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση για πρώτη φορά		
CNL CAPITAL Ε.Κ.Ε.Σ. - Δ.Ο.Ε.Ε.	Κύρια Αγορά	4.160.000,00
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων με εισαγωγή μετοχών για πρώτη φορά		4.160.000,00
(Γ) Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης και εισαγωγή μετοχών προς διαπραγμάτευση		
Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία «ΧΑΛΚΟΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ» της εταιρίας «ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»	Κύρια Αγορά	107.857.960,28
Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων λόγω συγχώνευσης με εισαγωγή μετοχών		107.857.960,28
Γενικό Σύνολο Αντληθέντων Κεφαλαίων (Α) + (Β) +(Γ)		298.881.705,68

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στον Πίνακα 17 παρουσιάζονται στοιχεία σχετικά με το πλήθος των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου από εισηγμένες εταιρίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο 2012-2018 καθώς και το αντίστοιχο ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών, 2012-2018

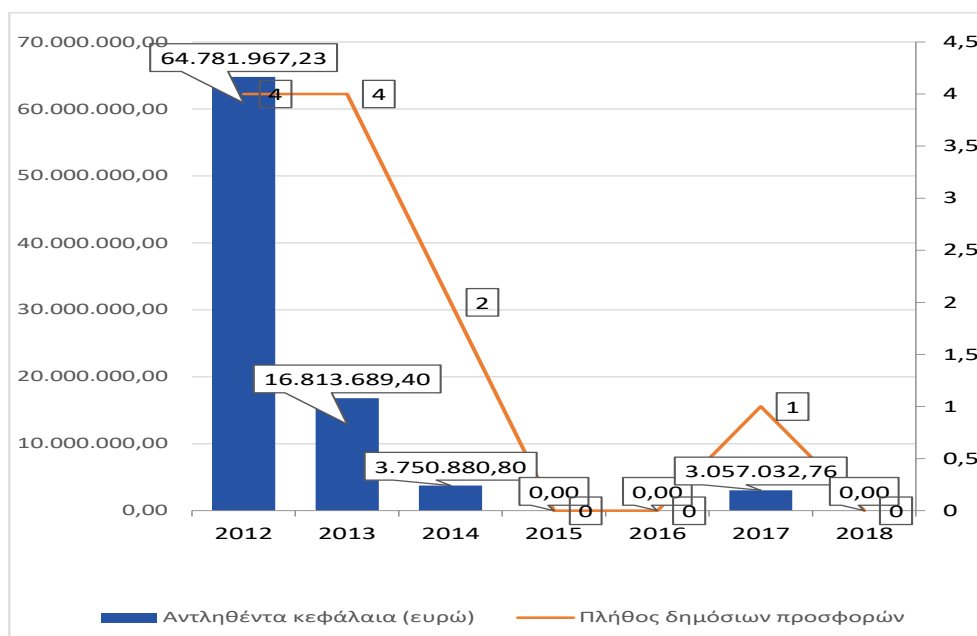
Έτος	Αριθμός αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου	Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)
2018	6	186,86

2017	7	132,5
2016	8	201,56
2015	7	10.185,95
2014	11	8.720,85
2013	21	29.999,39
2012	5	38,2

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 6 παρουσιάζονται στοιχεία που αφορούν τις δημόσιες προσφορές μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση για την περίοδο 2012 – 2018. Συγκεκριμένα, εμφανίζονται το πλήθος των δημόσιων προσφορών που πραγματοποιήθηκαν ανά έτος καθώς και τα αντληθέντα κεφάλαια.

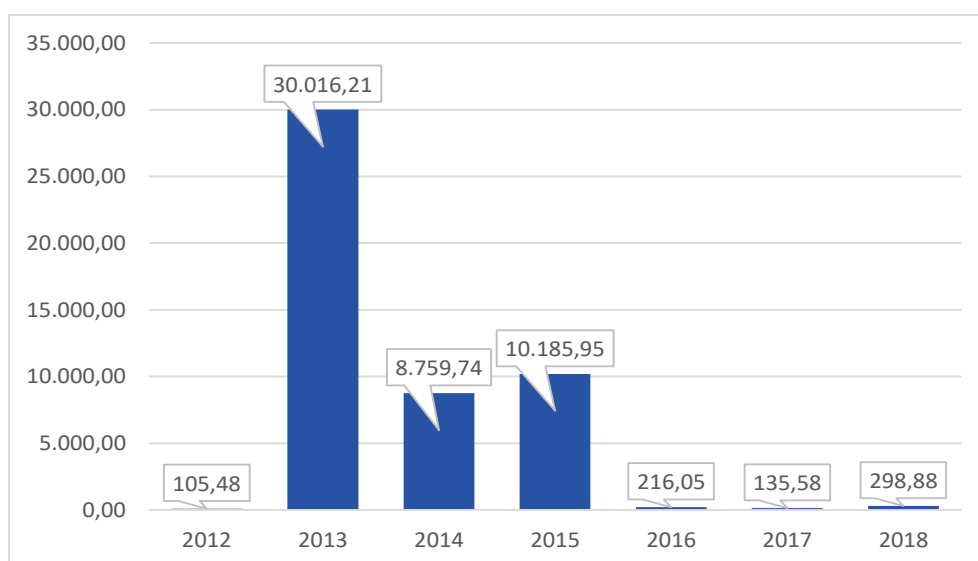
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6. Δημόσια προσφορά μετοχών χωρίς εισαγωγή προς διαπραγμάτευση, 2012-2018

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Στο Διάγραμμα 7 εμφανίζεται ανά έτος το συνολικό ύψος των αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων για την περίοδο 2012 – 2018.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7. Σύνολο αντληθέντων κεφαλαίων από εκδόσεις μετοχικών τίτλων (εκατ. ευρώ), 2011-2017

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η κατανομή αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών ανά τρίμηνο για την περίοδο 2016-2018 με βάση την ημερομηνία έγκρισης του σχετικού ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρατίθεται στον Πίνακα 18. Στις περιπτώσεις εταιριών όπου η έγκριση έλαβε χώρα σε ημερομηνίες δύο διαφορετικών τριμήνων, ως περίοδος αναφοράς αναφέρεται εκείνη της πρώτης έγκρισης. Επίσης, όπου δεν απαιτείται η έγκριση ενημερωτικού δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία εισαγωγής προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18. Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένων εταιριών με έκδοση μετοχικών τίτλων ανά τρίμηνο, 2016 – 2018

Τρίμηνο	Αριθμός εκδόσεων			Αντληθέντα κεφάλαια (εκατ. ευρώ)		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Α'	1	-	3	41,32	-	56,08
Β'	3	1	1	140,47	23,27	5,06
Γ'	1	2	1	5,07	33,6	0,73
Δ'	1	5	3	-	79,25	139,68
Σύνολο	6	8	8	186,86	132,53	210,56

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εκδόσεις ομολόγων

Το 2018 έλαβαν χώρα τρεις εκδόσεις εταιρικών ομολογιακών τίτλων έναντι τεσσάρων το 2017 όπως και το 2016. Δύο από τις εκδόσεις αφορούσαν ομολογιακό δάνειο πενταετούς διάρκειας και μία αφορούσε δάνειο επταετούς διάρκειας. Οι ομολογίες που εκδόθηκαν και στις τρεις περιπτώσεις εισήχθησαν για πρώτη φορά προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου

Αθηνών και τα κεφάλαια που αντλήθηκαν ανέρχονται σε 235 εκατ. ευρώ (έναντι 610 εκατ. ευρώ το 2017 και 115,46 εκατ. ευρώ το 2016).

ΠΙΝΑΚΑΣ 19. Αντληθέντα κεφάλαια από εκδόσεις ομολογιακών τίτλων, 2018

Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμάτευσης	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	120.000.000
CORAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	90.000.000
B&F ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	25.000.000
Σύνολο		235.000.000,00

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εταιρικοί μετασχηματισμοί στην κεφαλαιαγορά

Το 2018, οι εταιρικοί μετασχηματισμοί εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών μέσω συγχωνεύσεων παρέμειναν στα ίδια περίπου επίπεδα σε σχέση με το 2017. Ειδικότερα, 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 13 μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες κατά το 2018 (Πίνακας 20 & Διάγραμμα 8), ενώ 9 εισηγμένες εταιρίες απορρόφησαν μέσω συγχώνευσης 11 μη εισηγμένες και 1 εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες κατά το 2017. Από τις εισηγμένες απορροφώσες εταιρίες 2 ανήκουν στον κλάδο “Τράπεζες”, 3 ανήκουν στον κλάδο “Κατασκευές & Υλικά Κατασκευών”, 3 ανήκουν στον κλάδο “Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες”, 2 ανήκουν στον κλάδο “Προσωπικά και οικιακά αγαθά” και 1 στον κλάδο “Ταξίδια και Αναψυχή”.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εταιρικοί μετασχηματισμοί μέσω αποσχίσεων και απορροφήσεων κλάδων κατά το 2018 παρουσίασαν σχετική μείωση. Ειδικότερα, το 2018 έλαβε χώρα αποσχίσεις 2 κλάδων από 1 εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρία με απορρόφησή τους από 2 μη εισηγμένες (Πίνακας 21), έναντι αποσχίσεων 2 κλάδων από 2 εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες το 2017. Οι αποσχίσεις κλάδων που έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια του 2018 αφορούσαν εταιρία που ανήκει στον κλάδο “Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας”.

Τέλος, την 31.12.2018 σε σύνολο 163 εταιριών με μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών που τελούσαν υπό καθεστώς διαπραγμάτευσης, 128 εταιρίες (78,5%) συγκροτούν ομίλους και συντάσσουν ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, έναντι 133 ομίλων (78,7%) σε σύνολο 169 εταιριών την 31.12.2017 (Διάγραμμα 9).

ΠΙΝΑΚΑΣ 20. Συγχωνεύσεις και απορροφήσεις εισηγμένων και μη εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2018

A/A	Απορροφώσα Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Απορροφώμενη Εταιρεία
1	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Τράπεζες	- Ν.Β.Γ. BANKASSURANCE ΑΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗΣ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ
2	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΑΕ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	- ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ – ΥΔΡΑΥΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΑΕ
3	ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS ΑΕ	Τράπεζες	- EUROBANK ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΑΕ
4	ΠΕΤΡΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΕΒΕ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	- ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΜΗΧΑΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΕΜΚΑ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΕΠΕ
5	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT ΑΒΕΕ	Βιομηχανικά Προϊόντα και Υπηρεσίες	SUNLIGHT ΑΒΕΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΝΑΚΤΩΜΕΝΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
6	J & P ΑΒΑΞ ΑΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- ΑΘΗΝΑ ΑΤΕ
7	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- ΑΛΦΑ ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕ&ΒΕ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ - ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΛΑΩΝ ΛΑΚΩΝΙΑΣ ΑΕ&ΒΕ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
8	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ ΑΕ	Κατασκευές και Υλικά Κατασκευών	- Α.Π. ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΜΑΕΣΤΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ - ΔΥΤΙΚΟ ΑΣΚΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΕ
9	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ ΑΕ	Ταξίδια και Αναψυχή	- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ

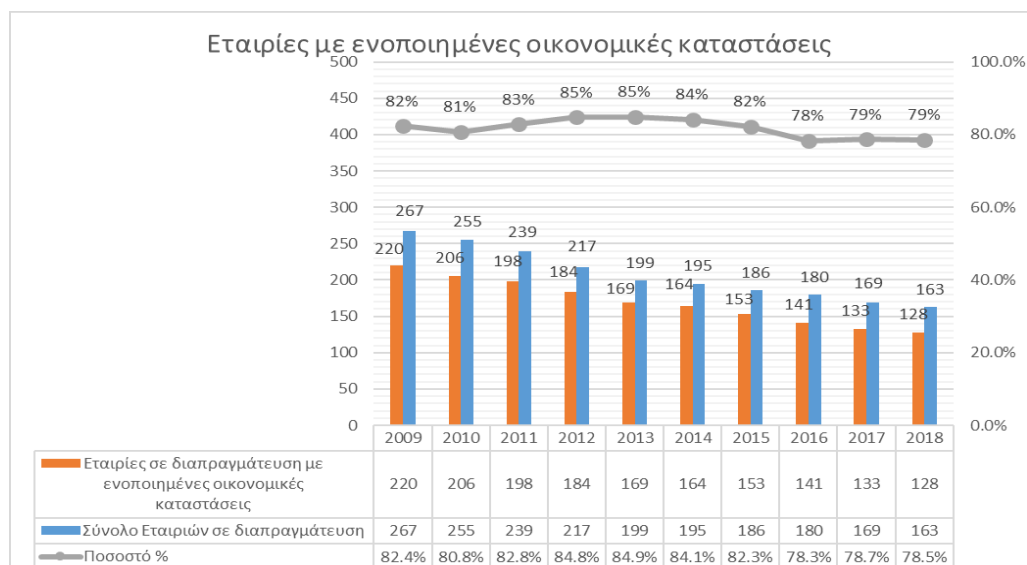
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 21. Αποσχίσεις κλάδων εισηγμένων και εισφορά τους σε μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, 2018

A/A	Εισηγμένη Εταιρεία	Κλάδος Δραστηριότητας	Εταιρεία που εισφέρεται ο κλάδος
1	Δ.Ε.Η. ΑΕ	Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας	- ΜΕΛΕΤΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΛΙΓΝΙΤΗ ΑΕ (Κλάδος λιγνίτη στη Μελίτη Φλώρινας) - ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΛΙΓΝΙΤΗ ΑΕ (Κλάδος λιγνίτη στη Μεγαλόπολη Αρκαδίας)

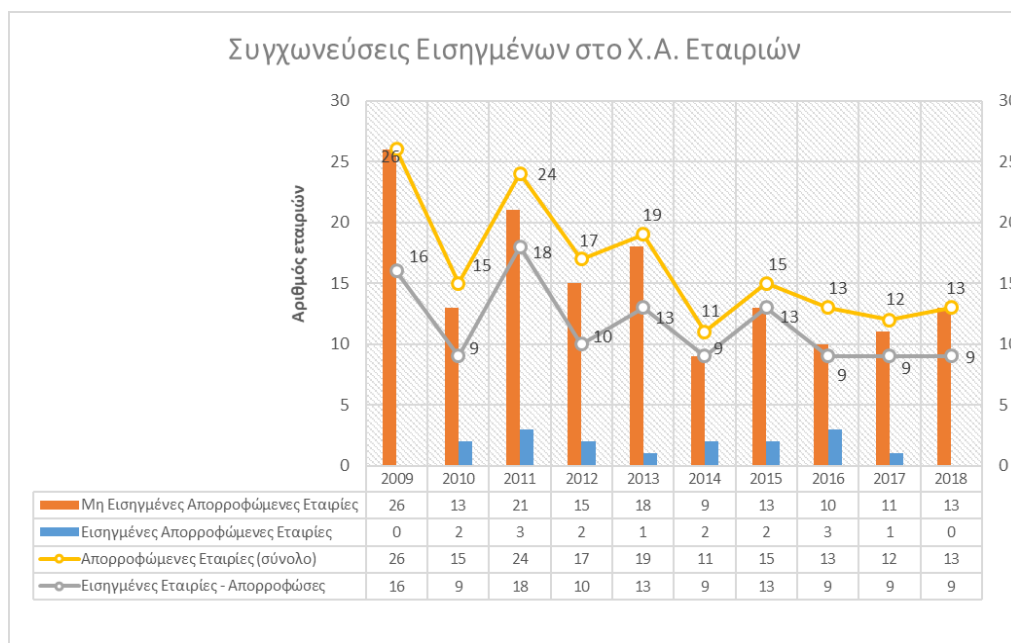
Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8. Συγχωνεύσεις εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 2009–2018

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9. Εισηγμένες εταιρίες και όμιλοι εισηγμένων εταιριών με μετοχές σε διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών, 2009–2018

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΦΟΡΕΙΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (ΑΕΠΕΥ) ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ (ΑΕΕΔ)

Συναλλακτική δραστηριότητα

Το 2018 δραστηριοποιήθηκαν στην ελληνική κεφαλαιαγορά πενήντα πέντε (55) εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), έναντι εξήντα μίας (61) τα έτη 2017 και 2016. Επίσης, κατά το 2018 δραστηριοποιήθηκαν τριάντα τέσσερις (34) εταιρίες επενδυτικής διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ).

Η συναλλακτική δραστηριότητα σε μετοχικούς τίτλους των ΑΕΠΕΥ στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2018 παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, φθάνοντας τα 21,01 δις ευρώ έναντι 21,03 δις ευρώ το 2017. Το μερίδιο αγοράς τους στη συνολική αξία συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα, εξ' αποστάσεως μέλη) ενισχύθηκε, διαμορφούμενο στο 76,80% έναντι 72,00% το 2017. Το μερίδιο των πέντε μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών στη συνολική αξία συναλλαγών (εκ των οποίων τα τέσσερα πρώτα είναι ΑΕΠΕΥ) αυξήθηκε σε 62,52% έναντι 59,49% το 2017 και 56,68% το 2016. Αντίστοιχα, το ποσοστό των δέκα μεγαλύτερων σε συναλλακτική δραστηριότητα μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών ενισχύθηκε, φθάνοντας το 81,90% το 2018 έναντι 80,67% το 2017 και 79,02% το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22. Συναλλαγές μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, 2014-2018

Συναλλαγές Μελών του Χρηματιστηρίου Αθηνών (εκατ. ευρώ)	2018	2017	2016	2015	2014
Αξία Συναλλαγών Μετοχικών Τίτλων	27.354,67	29.212,62	30.072,16	38.169,40	63.020,06
Αξία Συναλλαγών Ομολόγων	327,40	276,82	13,37	0,08	0,56
Συνολική Αξία Συναλλαγών	27.682,07	29.489,44	30.085,53	38.169,48	63.020,63
Ποσοστό (%) των 5 πρώτων μελών του Χ.Α.	76,80	59,49	56,68	54,90	52,84
Ποσοστό (%) των 10 πρώτων μελών του Χ.Α.	81,90	80,67	79,02	79,27	75,85

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών

Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ

Η εξέλιξη της παροχής πίστωσης από τις ΑΕΠΕΥ κατά το 2018, σύμφωνα με τα στοιχεία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από τις εταιρείες την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, παρουσιάζεται στον Πίνακα 23. Μέσα στο έτος δραστηριοποιήθηκαν, κατά μέσο όρο (σε μηνιαία βάση), 28 εταιρείες ενώ είχαν γνωστοποιήσει πρόθεση για παροχή πίστωσης 31 εταιρείες. Ο αριθμός των ενεργών συμβάσεων αορίστου χρόνου, κατά μέσο όρο έτους, μειώθηκε σε 4.866 έναντι 11.545 το 2017 και 6.225 το 2016 (6.943 το 2015 και

8.666 το 2014). Η μέση αξία χρεωστικών υπολοίπων των λογαριασμών πίστωσης μειώθηκε σε 36,39 εκατ. ευρώ, έναντι 42,12 εκατ. ευρώ το 2017 και 19,67 εκατ. ευρώ το 2016 (36,32 εκατ. ευρώ το 2015 και 57,1 εκατ. ευρώ το 2014), ενώ η μέση αξία των χαρτοφυλακίων ασφαλείας ανήλθε σε 639,66 εκατ. ευρώ έναντι 599,85 εκατ. ευρώ το 2017 και 453,66 εκατ. ευρώ το 2016 (668,25 εκατ. ευρώ το 2015 και 559,9 εκατ. ευρώ το 2014).

ΠΙΝΑΚΑΣ 23. Παροχή πίστωσης από ΑΕΠΕΥ σε πελάτες τους, 2018

Μήνας 2018	Αριθμός γνωστοποιήσεων από ΑΕΠΕΥ για παροχή πίστωσης	Αριθμός ΑΕΠΕΥ που παρέχου ν πίστωση	Αριθμός ενεργών συμβάσεων πίστωσης αορίστου χρόνου	Αριθμός ενεργών συμβάσεων βραχυπρόθ εσμης πίστωσης	Χρεωστικά Υπόλοιπα (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)	Αποτίμηση Χαρτοφυλακίο υ Ασφαλείας (ποσά σε χιλιάδες ευρώ)
Δεκ.	30	27	4.783	49.498	32.289,10	613.273,08
Νοε.	30	27	4.800	49.573	33.018,17	612.410,48
Οκτ.	30	27	4.795	49.476	32.618,88	613.353,08
Σεπ.	30	27	4.780	49.395	33.460,51	573.037,07
Αυγ.	31	28	4.849	49.396	34.821,14	643.205,46
Ιουλ.	32	26	4.861	49.518	34.596,76	652.273,32
Ιουν.	32	27	4.875	49.034	35.743,85	651.683,26
Μαϊ.	32	27	4.936	49.287	36.719,42	647.932,89
Απρ.	32	28	4.955	51.067	33.079,97	708.371,48
Μαρ.	32	28	4.960	51.180	38.503,48	652.361,74
Φεβ.	32	29	4.880	51.006	45.410,52	644.297,69
Ιαν.	32	29	4.912	53.022	46.384,84	663.661,13
Μέση τιμή	31	28	4.866	50.121	36.387,22	639.655,06

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Συλλογικές επενδύσεις σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ)

Το 2018, ο συνολικός αριθμός των εταιριών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ) παρέμεινε στις 15 εταιρίες, εκ των οποίων οι 14 είχαν υπό τη διαχείριση τους αμοιβαία κεφάλαια στο τέλος του έτους. Ο συνολικός αριθμός των υπό διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων, επηρεαζόμενος από τη δημιουργία νέων κατηγοριών μεριδίων σε υφιστάμενα αμοιβαία κεφάλαια, κινήθηκε για άλλο ένα έτος ανοδικά φθάνοντας στο τέλος του έτους τα 316, εκ των οποίων τα 150 έχουν λάβει άδεια σύστασης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έναντι 286 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2017 και 268 αμοιβαίων κεφαλαίων το 2016.

Στο τέλος του έτους, η συνολική αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων μειώθηκε κατά 8,97% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκε στα 6,06 δισ. ευρώ, έναντι 6,66 δισ. ευρώ το 2017 και 6,42 δισ. ευρώ το 2016. Σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση των αμοιβαίων κεφαλαίων, οι ΑΕΔΑΚ διαχειρίστηκαν 76 μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια, 76 ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια, 45 μικτά αμοιβαία κεφάλαια, 8 αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης

διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, 23 αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων, 33 funds of funds μετοχικά, 41 funds of funds μικτά, 4 funds of funds ομολογιακά και 10 σύνθετα αμοιβαία κεφάλαια.

Οι τρεις μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό τη διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 3,99 δισ. ευρώ, τα οποία αντιστοιχούσαν στο 65,81% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 4,41 δισ. ευρώ και 66,33% το 2017, και 4,50 δισ. ευρώ και 70,07% το 2016. Αντίστοιχα, οι πέντε μεγαλύτερες ΑΕΔΑΚ είχαν υπό την διαχείρισή τους κεφάλαια αξίας 5,30 δισ. ευρώ, τα οποία αποτελούσαν το 87,41% του συνολικού ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων, έναντι 87,96 % το 2017 και 89,11% το 2016.

ΠΙΝΑΚΑΣ 24. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων, 2016-2018

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2016	
	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ Α/Κ	Αξία (εκατ. ευρώ)	Αριθμ. Α/Κ
Χρηματαγοράς	783,48	31	1.176,35	32	1.556,62	26
Ομολογιακά	1.894,84	76	1.856,39	58	1.465,47	49
Μετοχικά	888,96	76	1.086,74	74	980,10	74
Μικτά	1.321,86	45	1.360,72	33	1.107,07	33
Funds of Funds	995,97	78	952,48	75	885,59	64
Σύνθετα	174,84	10	224,21	14	426,44	22
Σύνολο	6.059,95	316	6.656,89	286	6.421,29	268

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 25. Αξία ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων και μακροοικονομικά μεγέθη, 2009-2018

Ημερομηνία	Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των μη Ν.Χ.Ι. στα λοιπά Ν.Χ.Ι. στην Ελλάδα (εκατ. ευρώ) ¹	Κεφαλαιοποίηση ΧΑ (Σύνολο μετοχών) (εκατ. ευρώ)	Ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων (εκατ. ευρώ)
Δεκ. 2018	-	44.884,04	6.059,95
Νοε. 2018	154.710	45.731,51	6.201,04
Δεκ. 2017	144.256	54.055,35	6.656,9
Δεκ. 2016	140.213	45.101,80	6.421,3
Δεκ. 2015	140.212	46.717,67	7.238,6
Δεκ. 2014	186.631	52.916,45	6.047,3
Δεκ. 2013	190.457	66.514,89	6.252,5
Δεκ. 2012	191.198	33.739,32	5.947,7
Δεκ. 2011	202.193	26.783,43	5.229,1
Δεκ. 2010	247.188	53.958,38	8.015,6
Δεκ. 2009	279.543	83.447,47	10.680,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Σημ. 1. Δεν περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις από τιτλοποιήσεις

Όσον αφορά στις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων, η αξία ενεργητικού των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς της κατηγορίας διαχείρισης διαθεσίμων βραχυπρόθεσμης διάρκειας διαμορφώθηκε στα 231,76 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 50,09% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν αρνητική σε ποσοστό 0,26%, έναντι μείωσης της αξίας του ενεργητικού κατά 51,01% και οριακά αρνητικής ετήσιας απόδοσης

ποσοστού 0,08% αντίστοιχα το 2017. Οι μεταβολές στην αξία ενεργητικού της εν λόγω κατηγορίας αμοιβαίων κεφαλαίων, τόσο για το 2018 όσο και για το 2017, επηρεάστηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εκροές που καταγράφηκαν στο μεγαλύτερο σε μερίδιο αμοιβαίο κεφάλαιο της κατηγορίας. Ετήσια μείωση της αξίας του ενεργητικού τους κατά 22,51% φθάνοντας στα 551,72 εκατ. ευρώ και θετική ετήσια απόδοσή σε ποσοστό 1,20% παρουσίασαν τα αμοιβαία κεφάλαια χρηματαγοράς της κατηγορίας διαχείρισης διαθεσίμων, έναντι αύξησης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 16,97% και θετικής ετήσιας απόδοσης κατά 0,14% αντίστοιχα το 2017. Το συνολικό μερίδιο αγοράς των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς στις 31.12.2018 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 12,93% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 17,67% το 2017 και 24,24% το 2016.

Η αξία ενεργητικού των ομολογιακών αμοιβαίων κεφαλαίων ανήλθε σε 1.894,84 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση κατά 2,07% σε ετήσια βάση έναντι αύξησης κατά 26,68% το 2017. Το μερίδιο αγοράς τους στο τέλος του έτους ανήλθε στο 31,27% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 27,89% το 2017 και 22,82% το 2016, ενώ η ετήσια απόδοσή τους ήταν θετική σε ποσοστό 0,15%, έναντι 9,53% το 2017.

Η αξία ενεργητικού των μετοχικών αμοιβαίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε σε 888,96 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας ετήσια μείωση κατά 18,20% και αρνητική ετήσια απόδοση κατά 13,23%, έναντι αύξησης της αξίας του ενεργητικού τους κατά 10,88% και θετικής ετήσιας απόδοσης κατά 12,14% αντίστοιχα το 2017. Το μερίδιο αγοράς που κατείχαν τα μετοχικά αμοιβαία κεφάλαια στις 31.12.2018 ανήλθε σε 14,67%, έναντι 16,32% το 2017 και 15,26% το 2016. Σημειώνεται ότι η ετήσια μεταβολή του Γενικού Δείκτη Τιμών του ΧΑ ήταν αρνητική κατά 23,56%, του δείκτη FTSE/XA Large Cap αρνητική κατά 22,79% και του δείκτη FTSE/XA Δείκτης Αγοράς αρνητική κατά 22,48%.

Η αξία ενεργητικού των μικτών αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια μείωση κατά 2,86% και διαμορφώθηκε στα 1.321,86 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 22,91% το 2017, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2018 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 21,81% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 20,44% το 2017 και 17,24% το 2016. Η ετήσια απόδοσή τους ήταν αρνητική κατά 7,84% έναντι θετικής απόδοσης κατά 16,85% το 2017.

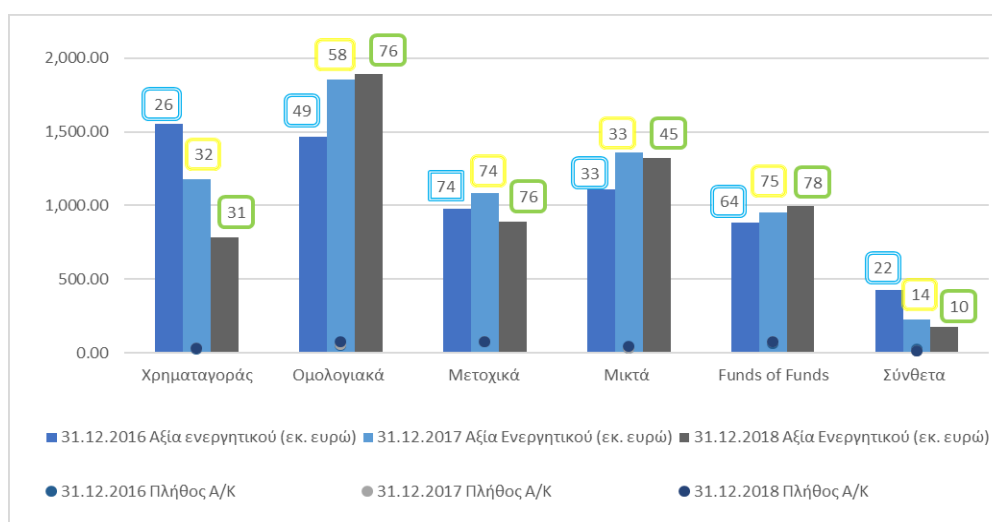
Η αξία ενεργητικού όλων των funds of funds στο τέλος του έτους ανήλθε σε 995,97 εκατ. ευρώ παρουσιάζοντας ετήσια αύξηση κατά 4,57% έναντι αύξησης κατά 7,55% το 2017. Το μερίδιο αγοράς τους την 31.12.2018 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 16,44% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι μεριδίου αγοράς 14,31% το 2017 και 13,79% το 2016. Τα μετοχικά funds of funds σημείωσαν μείωση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 8,85% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν αρνητική σε ποσοστό 8,71%, έναντι αύξησης του ενεργητικού κατά 1,86% και θετικής ετήσιας απόδοσης 4,94% το 2017. Τα μικτά funds of funds σημείωσαν αύξηση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 13,21% και αρνητική ετήσια απόδοση 4,14%, έναντι αύξησης ενεργητικού κατά 14,21% και θετικής ετήσιας απόδοσης 1,59% αντίστοιχα το 2017. Τα ομολογιακά funds of funds σημείωσαν σημαντική μείωση στην αξία του ενεργητικού τους κατά 29,48% και η ετήσια απόδοσή τους ήταν οριακά αρνητική κατά 0,07%, έναντι μείωσης αξίας ενεργητικού κατά 23,11% και αρνητικής ετήσιας απόδοσης 1,85% το 2017.

Η αξία ενεργητικού των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων σημείωσε ετήσια μείωση κατά 22,02% και διαμορφώθηκε στα 174,84 εκατ. ευρώ έναντι μείωσης κατά 47,42% το 2017, το δε μερίδιο αγοράς που κατείχαν στις 31.12.2018 αντιστοιχούσε σε ποσοστό 2,89% της συνολικής αγοράς αμοιβαίων κεφαλαίων έναντι 3,37% το 2017 και 6,64% το 2016. Η ετήσια απόδοσή των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων Absolute

Return ήταν θετική σε ποσοστό 0,72% έναντι θετικής απόδοσης 1,67% το 2017, ενώ εκείνη των σύνθετων αμοιβαίων κεφαλαίων Ειδικού Τύπου ήταν αρνητική σε ποσοστό 1,51% έναντι θετικής απόδοσης 7,31% το 2017.

Κατά το 2018, καθαρές εκροές κατέγραψαν συνολικά τα αμοιβαία κεφάλαια, οι οποίες ανήλθαν σε 256,5 εκατ. ευρώ έναντι καθαρών εκροών 474,8 εκατ. ευρώ το 2017. Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες αμοιβαίων κεφαλαίων η εικόνα ήταν μικτή. Καθαρές εκροές παρουσίασαν τα αμοιβαία κεφάλαια Χρηματαγοράς (-400,0 εκατ. ευρώ), τα σύνθετα (-48,6 εκατ. ευρώ) και τα μετοχικά (-16,2 εκατ. ευρώ), ενώ εισροές κατέγραψαν τα Funds of funds (97,1 εκατ. ευρώ), τα μικτά (66,8 εκατ. ευρώ) και τα ομολογιακά αμοιβαία κεφάλαια (44,4 εκατ. ευρώ).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10. Αξία ενεργητικού και αριθμός αμοιβαίων κεφαλαίων ανά κατηγοριοποίηση, 2016-2018

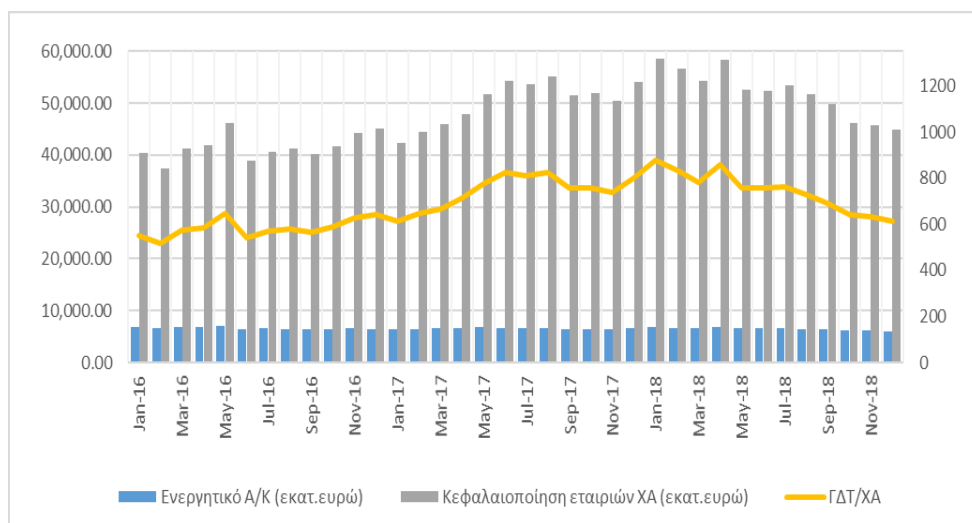
Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΠΙΝΑΚΑΣ 26. Αξία ενεργητικού και αριθμός μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων, 31.12.2018

Ονοματολογική Κατάταξη Α/Κ	Αξία ενεργητικού 31.12.2018 (€)	Ετήσια μεταβολή (%)	Αριθμός Μεριδίων 31.12.2018	Ετήσια μεταβολή (%)
Χρηματαγοράς-Διαχείρισης Διαθεσίμων	551.723.636,54	-22,51	148.730.798,31	-32,88
Χρηματαγοράς-Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχείας Διάρκειας	231.757.317,09	-50,09	23.769.746,12	-49,30
Ομολογιακά	1.894.835.680,19	2,07	350.270.389,19	28,31
Μετοχικά	888.959.205,80	-18,20	316.566.470,02	-4,08
Μικτά	1.321.862.258,30	-2,86	227.851.312,07	11,05
Funds of Funds Ομολογιακά	38.570.870,90	-29,48	4.293.781,31	-18,56
Funds of Funds Μετοχικά	243.673.831,10	-8,85	57.773.546,67	-7,63
Funds of Funds Μικτά	713.722.577,61	13,21	135.028.300,94	9,57
Σύνθετα	174.843.286,46	-22,02	78.782.499,12	11,90

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11. Κεφαλαιοποίηση ΧΑ - ενεργητικό αμοιβαίων κεφαλαίων, ΓΔΤ/ΧΑ, 2016-2018

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών

Κατά τη διάρκεια του 2018, αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την πρόθεσή τους να διαθέσουν στην ελληνική αγορά νέα κεφάλαιά τους σε εβδομήντα έξι (76) περιπτώσεις, ενώ τέσσερις (4) νέοι αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ γνωστοποίησαν τη διάθεση μεριδίων κεφαλαίων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 27. Εγκριθέντες αλλοδαποί οργανισμοί συλλογικής επένδυσης, 2004-2018

Έτος	ΟΣΕΚΑ (εντός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)		ΟΣΕΚΑ (εκτός Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ)	
	Αριθμός ΟΣΕΚΑ	Αριθμός Κεφαλαίων	Αριθμός ΟΣΕ	Αριθμός Κεφαλαίων
2018	4	76	0	0
2017	11	91	0	0
2016	21	100	0	0
2015	2	109	0	0
2014	7	116	0	0
2013	1	115	0	0
2012	2	75	0	0
2011	4	121	0	0
2010	10	98	0	0
2009	10	168	0	0
2008	9	369	0	0
2007	9	206	0	0
2006	6	328	0	0
2005	5	159	0	0
2004	12	92	0	0

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εναλλακτικές επενδύσεις (ΑΕΕΧ, ΑΕΔΟΕΕ, ΑΕΕΑΠ)

Στο τέλος του 2018 λειτουργούσε μία εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (ΑΕΕΧ), έναντι δύο εταιριών στο τέλος του 2017. Η καθαρή αξία του ενεργητικού της ήταν 10,66 εκατ. ευρώ, έναντι 12,22 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017, και οι μετοχές της τελούσαν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών με έκπτωση (discount) 13,04%.

Επίσης, λειτουργούσαν οκτώ (8) εταιρίες επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία (ΑΕΕΑΠ), εκ των οποίων οι πέντε (5) τελούν υπό διαπραγμάτευση στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η συνολική αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων των εν λόγω πέντε εταιριών ανερχόταν στο τέλος του 2018 σε 2.997,62 εκατ. ευρώ έναντι 2.750,17 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017, με την αξία των υπό διαχείριση ακινήτων να ανέρχεται σε 2.443,60 εκατ. ευρώ έναντι 2.304,96 εκατ. ευρώ στο τέλος του 2017.

Επιπλέον, στο τέλος του έτους λειτουργούσαν επτά (7) ανώνυμες εταιρίες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ

Κατά το 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, έχοντας τη σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση, προχώρησε στην έκδοση των ακόλουθων κανονιστικών αποφάσεων, οι οποίες αποβλέπουν στη βελτίωση της ποιότητας των επενδυτικών υπηρεσιών και την προστασία του επενδυτικού κοινού, στη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στην κεφαλαιαγορά και στη χρηστή συμπεριφορά των φορέων της κεφαλαιαγοράς.

Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (Α.Ε.Π.Ε.Υ., Α.Ε.Ε.Δ.)

1/808/7.2.2018 Οργανωτικές απαιτήσεις αναφορικά με την προστασία των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων πελατών, την παρακολούθηση των προϊόντων και την παροχή ή λήψη αμοιβών, προμηθειών ή άλλων χρηματικών ή μη χρηματικών οφελών.

2/808/7.2.2018 Εγγραφή συνδεδεμένων αντιπροσώπων σε μητρώο.

Συλλογικές Επενδύσεις (Επενδυτικά κεφάλαια, Εταιρείες Διαχείρισης, ΤΕΑ)

2/809/21.2.2018 Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 30η Μαρτίου και την 2α Απριλίου 2018.

4/831/6.11.2018 Τροποποίηση της υπ' αριθ. 2/621/12.07.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Αύξηση του επενδυτικού ορίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν.3283/2004 για τα αμοιβαία κεφάλαια που αναπαράγουν τη σύνθεση του χρηματιστηριακού δείκτη «Γενικός Δείκτης Τιμών Χ.Α.».

17/834/20.12.2018 Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 24η Δεκεμβρίου 2018.

Διαπραγμάτευση, Εκκαθάριση, Διακανονισμός

16/824//19.7.2018 Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων» (ΦΕΚ Β' 901/16.6.2004).

Επιμέρους Αρμοδιότητες

18/809/21.2.2018 Πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α' 14/30.1.2018).

5/820/31.5.2018 Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

Κοινή Απόφαση Τράπεζας της Ελλάδος και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (31.12.2018) Ύλη εξετάσεων για την πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α' 14/30.1.2018).

ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΚΡΙΣΕΩΝ

Το έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στο τομέα της παροχής αδειών και εγκρίσεων κατά το έτος 2018 περιλαμβάνει τα παρακάτω:

Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ)

- Έγκριση επέκτασης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε μία (1) περίπτωση.
- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών ΔΣ ΑΕΠΕΥ σε τρεις (3) περιπτώσεις.
- Έγκριση απόκτησης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ σε πέντε (5) περιπτώσεις.
- Έγκριση μείωσης μετοχικού κεφαλαίου ΑΕΠΕΥ σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ)

- Αξιολόγηση καταλληλότητας νέων μελών Δ.Σ. ΑΕΕΔ σε τρεις (3) περιπτώσεις.
- Αξιολόγηση μετόχου που αποκτά/αυξάνει την ειδική του συμμετοχή σε ΑΕΕΔ σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ)

- Αριθμός ΑΕΔΑΚ σε λειτουργία (31.12.2018): Δεκαπέντε (15).
- Συνολικός αριθμός υπό διαχείριση ΟΣΕΚΑ των ΑΕΔΑΚ: (150).
- Έγκριση κανονισμού και άδεια σύστασης αμοιβαίου κεφαλαίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση τροποποίησης κανονισμού αμοιβαίων κεφαλαίων σε ενενήντα (90) περιπτώσεις.
- Παροχή άδειας συγχώνευσης μεταξύ αμοιβαίων κεφαλαίων σε έξι (6) περιπτώσεις.
- Έγκριση μεταβολής μετοχικού κεφαλαίου σε πέντε (5) περιπτώσεις.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε δέκα (10) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου

- Αριθμός ΑΕΕΧ σε λειτουργία (31.12.2018): Μία (1).
- Λύση και εκκαθάριση ΑΕΕΧ σε μία (1) περίπτωση.

Ανώνυμες Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

- Αριθμός ΑΕΕΑΠ σε λειτουργία (31.12.2017): έξι (6).
- Χορήγηση άδειας λειτουργίας σε δύο (2) ΑΕΕΑΠ.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση τροποποίησης καταστατικού σε δύο (2) περιπτώσεις.

Ανώνυμες Εταιρίες Διαχείρισης Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΑΕΔΟΕΕ)

- Αριθμός ΑΕΔΟΕΕ σε λειτουργία (31.12.2018): Επτά (7).
- Χορήγηση άδειας λειτουργίας ΑΕΔΟΕΕ σε δύο (2) περιπτώσεις.
- Έγκριση νέας σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.

Αλλοδαποί ΟΣΕΚΑ

- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (UCITS) σε τέσσερις (4) περιπτώσεις.
- Λήψη γνωστοποίησης σχετικά με τη διάθεση νέων κεφαλαίων αλλοδαπών ΟΣΕΚΑ (compartments) σε εβδομήντα έξι (76) περιπτώσεις.

Τόποι διαπραγμάτευσης και συστήματα εκκαθάρισης και διακανονισμού

- 15/824/19.7.2018 Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αποφασίστηκε στις υπ. αριθμ. 163/04.05.2018 και 164/29.06.2018 συνεδριάσεις της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών
- 16/824/19.7.2018 Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901B/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων»

Έγκριση Ενημερωτικών Δελτίων με δημόσια προσφορά κινητών αξιών και λοιπές εταιρικές πράξεις.

Ενημερωτικό δελτίο εισηγμένων εταιριών για τη διενέργεια δημόσιας προσφοράς ή/ και εισαγωγής κινητών αξιών.

- Έγκριση περιεχομένου του ενημερωτικού δελτίου δύο (2) εταιριών, για τη δημόσια προσφορά μετοχών με σκοπό την αύξηση του μετοχικού τους κεφαλαίου υπερ παλαιών μετόχων με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- Έγκριση περιεχομένου του Ενημερωτικού Δελτίου δύο (2) εταιριών, για την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Ενημερωτικό δελτίο για αρχική δημόσια προσφορά ή / και εισαγωγή κινητών αξιών. (ν. 3371/2005 και ν. 3401/2005).

- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά ομολογιών τριών (3) εταιριών, με σκοπό την εισαγωγή των ομολογιών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.
- Έγκριση περιεχομένου ενημερωτικού δελτίου και διάθεση με δημόσια προσφορά μετοχών μιας (1) εταιρίας, με σκοπό την εισαγωγή των μετοχών τους στην αγορά αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Εταιρικές πράξεις εισηγμένων εταιριών (άρθρο 4, ν. 3401/2005)

- Ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το περιεχόμενο του εγγράφου του άρθρου 4 του ν. 3401/2005 μιας (1) εταιρίας, με σκοπό την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης με απορρόφηση άλλων εταιριών.
- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εννέα (9) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών ή/και τη μετατροπή σε μετοχές δικαιωμάτων προαίρεσης (stock options) που είχαν παραχωρηθεί στο προσωπικό.
- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο (2) εντύπων του άρθρου 4 του ν. 3401/2005, αναφορικά με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου εταιριών με διανομή δωρεάν μετοχών στους υφισταμένους μετόχους.

Διασυννοριακές δημόσιες προσφορές (άρθρο 17 & 18, ν. 3401/2005)

- Γνωστοποίηση προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεκατεσσάρων (14) ενημερωτικών δελτίων, εβδομήντα πέντε (75) συμπληρωμάτων ενημερωτικών δελτίων και δέκα (10) τελικών όρων στο πλαίσιο εφαρμογής του κοινοτικού πεδίου των διασυννοριακών δημόσιων προσφορών σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 του Ν. 3401/2005, αναφορικά με το πιστοποιητικό έγκρισης της αρμόδιας αρχής του κράτους – μέλους καταγωγής.

Κατά το 2018, το εποπτικό έργο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς συνεχίστηκε σε όλους τους τομείς. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κάλυψαν όλους τους φορείς της κεφαλαιαγοράς. Πραγματοποιήθηκαν πολλαπλοί έλεγχοι ΑΕΠΕΥ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΔ, εισηγμένων εταιριών και χρηματιστηριακών συναλλαγών. Από τους ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν προέκυψαν παραβάσεις, οι οποίες οδήγησαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να λάβει διοικητικά μέτρα.

Ανάκληση άδειας λειτουργίας

- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ σε πέντε (5) περιπτώσεις.
- Ανάκληση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ ως προς συγκεκριμένες επενδυτικές υπηρεσίες σε μία (1) περίπτωση.
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε δύο (2) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 2690/1999.
- Ανάκληση της άδειας λειτουργίας σε τέσσερις (4) ΑΕΕΔ κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 του ν. 4514/2018.

Παρακολούθηση και εποπτεία συμπεριφοράς εισηγμένων εταιριών

Κατά το έτος 2016 και συγκεκριμένα στις 3 Ιουλίου, τέθηκαν σε εφαρμογή i) ο Κανονισμός (ΕΕ) 596/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την κατάχρηση της αγοράς και ii) ο Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1055 της Επιτροπής για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τα τεχνικά μέσα για την κατάλληλη δημοσιοποίηση των εμπιστευτικών πληροφοριών και την καθυστέρηση της δημοσιοποίησης εμπιστευτικών πληροφοριών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 596/2014. Επιπρόσθετα η εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις των άρθρων 22, 23, 30, 31 παράγραφοι 1, 32 και 34 του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 έγινε με το νόμο 4443/2016. Η ισχύς του νόμου άρχισε από την δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 232/Α/9.12.2016) εκτός από τις διατάξεις των άρθρων 35 έως 39 και 46, η έναρξη ισχύος των οποίων ανατρέχει στο χρόνο έναρξης εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014, δηλαδή την 3^η Ιουλίου 2016.

Από την 3η Ιουλίου 2016, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014, κάθε εκδότης ενημερώνει το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες αφορούν άμεσα τον εν λόγω εκδότη, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 και στο άρθρο 27 παρ. 8 του 4443/2016.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με γνώμονα την προστασία του επενδυτικού κοινού, αποστέλλει επιστολές προς τις εποπτευόμενες εταιρίες, προκειμένου αυτές να προβούν σε άμεση δημοσιοποίηση πληροφοριών που εκτιμώνται ως «προνομιακές» και αφορούν τις εν λόγω εταιρίες, έτσι ώστε να παρασχεθεί ορθή, επαρκής και σαφής πληροφόρηση του επενδυτικού κοινού.

Στο πλαίσιο των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 της απόφασης 5/204/14.11.2000 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εταιρίες των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών οφείλουν άμεσα να επιβεβαιώνουν ή διαψεύδουν ανεπιβεβαίωτες πληροφορίες που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των μετοχών τους, διευκρινίζοντας ταυτόχρονα και το στάδιο εξέλιξης στο οποίο βρίσκονται τα γεγονότα στα οποία αναφέρονται οι σχετικές πληροφορίες.

Στο πλαίσιο προληπτικής εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των ανωτέρω διατάξεων, κατά το 2018 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 42 επιστολές προς τις εταιρίες. Από την επισκόπηση των ανακοινώσεων και τη διερεύνηση των ανεπιβεβαίωτων φημών ή πληροφοριών, που γίνεται σε καθημερινή βάση, προέκυψε ότι σημαντικός αριθμός των εισηγμένων εταιριών συμμορφώθηκε, χωρίς παρέμβαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στις ανωτέρω διατάξεις. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει παρασχεθεί έγκαιρη ή έγκυρη πληροφόρηση διενεργούνται σχετικοί έλεγχοι.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 17 παρ. 1 του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 καθώς και του άρθρου 10 παρ. 1 του προϊσχύσαντος ν. 3340/2005, επέβαλε εντός του 2018 κυρώσεις συνολικού ύψους 110.000 ευρώ, για παράλειψη δημοσιοποίησης και μη έγκαιρη δημοσιοποίηση προνομιακής πληροφορίας σε 7 εταιρίες.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο της παρακολούθησης τήρησης των διατάξεων του άρθρου 15 όπως ορίζεται στο άρθρο 12 παρ. 1γ του Κανονισμού(ΕΕ) 596/2014 καθώς και του προϊσχύσαντος νομικού πλαισίου (άρθρο 7 παρ.1, όπως εξιδεικεύεται στο άρθρο 7 παρ 2γ του ν. 3340/2005) από τους εκδότες κινητών αξιών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ελέγχει θέματα συμμόρφωσης των εταιριών με τις διατάξεις απαγόρευσης χειραγώγησης της αγοράς μέσω της διάδοσης δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή και οποιουδήποτε άλλου μέσου πληροφοριών, οι οποίες δίνουν ή είναι πιθανό να δώσουν ψευδείς ή παραπλανητικές ενδείξεις για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, ή φημών ή παραπλανητικών ειδήσεων. Δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε εντός του 2018 κυρώσεις συνολικού ύψους 45.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω ανακοινώσεων μιας εταιρίας και 3.960.000 ευρώ για χειραγώγηση της αγοράς μέσω οικονομικών καταστάσεων σε δύο περιπτώσεις εταιριών.

Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 3556/2007, οι εκδότριες εταιρίες εισηγμένων στο ΧΑ κινητών αξιών υποχρεούνται να δημοσιοποιούν ετήσιες και εξαμηνιαίες οικονομικές εκθέσεις, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 5β του ίδιου νόμου, τα πιστωτικά ιδρύματα με κινητές αξίες εισηγμένες στο ΧΑ υποχρεούνται να δημοσιοποιούν και τριμηνιαίες οικονομικές καταστάσεις (για το α' και το γ' τρίμηνο κάθε χρήσης), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ).

Κατά τη διάρκεια του 2018, στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των εταιριών έναντι των διατάξεων του ν. 3556/2007, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται και η εξέταση της συμμόρφωσης ή μη με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά παρουσιάζονται στις οικονομικές τους καταστάσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε δειγματοληπτική εξέταση 37 δημοσιευθεισών οικονομικών καταστάσεων 29 εκδοτών. Ειδικότερα, διενεργήθηκε πλήρης εξέταση 14 ετήσιων και 6 ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων και εξέταση συγκεκριμένων θεμάτων που σχετίζονταν με 13 ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και 4 ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις.

Στο πλαίσιο της ανωτέρω εξέτασης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάλεσε 3 εκδότες να προβούν σε επανέκδοση οικονομικών καταστάσεων και 5 εκδότες να προβούν σε διόρθωση θεμάτων ή παράθεση γνωστοποιήσεων σε μελλοντικές οικονομικές καταστάσεις.

Σημειώνεται ότι από την ανωτέρω εξέταση διαπιστώθηκαν παρεκκλίσεις κυρίως από τα κάτωθι ΔΛΠ/ΔΠΧΑ:

ΔΛΠ 1 – Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων

ΔΛΠ 2 – Αποθέματα

ΔΛΠ 8 – Λογιστικές αρχές, κανόνες και μέθοδοι, μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και λάθη

ΔΛΠ 19 – Παροχές σε εργαζομένους

ΔΛΠ 24 – Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών

ΔΛΠ 36 - Απομείωση αξίας μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

ΔΛΠ 37 - Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία

ΔΛΠ 39 – Χρηματοοικονομικά μέσα: Καταχώριση και αποτίμηση

Εντός του 2018, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις συνολικού ύψους 58.000 ευρώ για μη σύμμορφη με τα ΔΠΧΑ κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων σε πέντε εταιρίες. Επίσης, με γνώμονα την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, σε 4 περιπτώσεις μη σύμμορφης κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων με τα ΔΠΧΑ και σε 9 περιπτώσεις μη έγκαιρης δημοσιοποίησης οικονομικής έκθεσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ζήτησε από το Χρηματιστήριο Αθηνών οι μετοχές των εταιριών να τεθούν σε καθεστώς αναστολής διαπραγμάτευσης.

Επιπλέον, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις ύψους 540.000 ευρώ για παράβαση των σχετικών με την μη παροχή στοιχείων διατάξεων των νόμων 1969/1991, 3556/2007 & 4443/2016.

Δυνάμει των διατάξεων του ν. 3556/2007 σχετικά με τις υποχρεώσεις αναγγελίας και δημοσιοποίησης σημαντικών συμμετοχών στο μετοχικό κεφάλαιο εισηγμένων εταιριών, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από μετόχους και λοιπά υπόχρεα πρόσωπα περί τις 400 γνωστοποιήσεις. Αναφορικά με τη συμμόρφωση των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις σε δέκα φυσικά ή νομικά πρόσωπα συνολικού ύψους 48.000 ευρώ. Στο πλαίσιο της προληπτικής εποπτείας για την ορθή εφαρμογή του ν. 3556/2007, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επικοινωνεί άμεσα, στο μέτρο του δυνατού, τόσο με τις εκδότριες, όσο και με τους μετόχους, ώστε να διευκρινιστούν θέματα που αφορούν κυρίως την ύπαρξη, απόκτηση ή εκχώρηση ελέγχου νομικών προσώπων, την αλυσίδα των εταιρειών μέσω των οποίων κατέχονται τα δικαιώματα ψήφου, ορθή απεικόνιση των μεταβολών δικαιωμάτων ψήφου και άλλων κατά περίπτωση θεμάτων. Περαιτέρω και στο ανωτέρω πλαίσιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς απέστειλε 6 επιστολές. Στόχος των ανωτέρω ενεργειών, είναι η ορθή και πλήρης ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προέβη σε εξέταση και αξιολόγηση 7 περιπτώσεων χρήσης των κεφαλαίων που αντλήθηκαν από εισηγμένες εταιρίες ως προς την τήρηση των διατάξεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς. Σε 2 περιπτώσεις, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κυρώσεις σε 1 νομικό πρόσωπο και σε 8 φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων προστίμων συνολικού ύψους 51.000, για παράβαση του ν. 1969/1991 και του π.δ.348/85.

Περαιτέρω, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του ν. 3016/2002, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αξιολόγησε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης εισηγμένων εταιριών και σε 24 περιπτώσεις επέβαλε κυρώσεις σε 197 φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων προστίμων συνολικού ύψους 11.000 ευρώ σε 3 μέλη Διοικητικού Συμβουλίου, 3 εισηγμένων εταιριών.

Τέλος, στο πλαίσιο εποπτείας τήρησης των διατάξεων του άρθρου 44 του ν. 4449/2017 που αφορά τις νέες διατάξεις για τη σύσταση, τη δομή και τη στελέχωση της επιτροπής ελέγχου, με αυξημένες αρμοδιότητες και υποχρεώσεις και ορίζει ως εποπτεύουσα αρχή των εταιριών με κινητές αξίες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η τελευταία, μετά την έκδοση της από 28.4.2017 ανακοίνωσης, με την οποία επισήμανε τη σημαντικότητα εφαρμογής των ως άνω διατάξεων και παρείχε οδηγίες σχετικά με τη συγκρότηση και τις αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου, παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εταιριών με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4449/2017.

Παρακολούθηση και εποπτεία δημοσίων προτάσεων αγοράς μετοχών

Το 2018, υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν σύμφωνα με το ν.3461/2006 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πέντε (5) δημόσιες προτάσεις αγοράς μετοχών εταιριών που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. (Πίνακας 28).

Στο πλαίσιο εποπτείας συμμόρφωσης των υπόχρεων προσώπων έναντι των διατάξεων του ως άνω νόμου, κατά το 2018 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επέβαλε πρόστιμα ύψους 80.000 ευρώ για παράβαση των διατάξεων του ως άνω νόμου σε δύο νομικά πρόσωπα.

Επίσης, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο (2) αιτήματα για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out), δηλαδή του δικαιώματος του Προτείνοντος, ο οποίος μετά την λήξη της δημόσιας πρότασης κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρίας, να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρίας. Συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια του έτους 2018 υποβλήθηκαν και εγκρίθηκαν από το ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα ακόλουθα αιτήματα: (i) το αίτημα της εταιρίας «J&P-ABAΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΕΜΠΟΡΙΚΗ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ & ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «ΑΘΗΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ημερομηνία έγκρισης 8.6.2018) και (ii) το αίτημα της εταιρίας «NISSOS HOLDING (CY) LIMITED» για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) των μετοχών της εταιρίας «KOPPEΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ» (ημερομηνία έγκρισης 14.6.2018).

ΠΙΝΑΚΑΣ 28. Δημόσιες προτάσεις στην κεφαλαιαγορά, 2018

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
1	7/2/2018	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	NISSOS HOLDINGS (CY) LTD	KOPPEΣ Α.Ε. ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	21/3/2018	26/3/2018 - 23/4/2018	87,13%	97,16%
2	18/10/2018	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	NEXANS PARTICIPATIONS S.A.	NEXANS ΕΛΛΑΣ ΑΒΕ	20/12/2018	27/12/2018 - 24/1/2019	88,57%	97,94%

α/α	Ημερ/νία υποβολής	Είδος δημόσιας πρότασης	Προτείνουσα εταιρία	Υπό εξαγορά εταιρία	Ημερ/νία έγκρισης	Περίοδος αποδοχής	Ποσοστό μετοχών προ δ.π.	Ποσοστό μετοχών μετά δ.π.
3	18/10/2018	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	TITAN CEMENT INTERNATIONAL S.A.	A.E ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ	20/12/2018	27/12/2018 - 25/1/2019	18,6%	87%
4	12/11/2018	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ	ΧΕΛΕΝΙΚ ΧΕΛΘΕΑΡ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ ΥΓΕΙΑ ΑΕ	20/12/2018	27/12/2018 - 7/2/2019	70,38%	ΕΚΚΡΕΜΕΙ
5	22/11/2018	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ	ΚΑΖΑΡ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΑΕ	ΝΤΡΟΥΚΦΑΡΜΠΕΝ ΕΛΛΑΣ ΑΕ	20/12/2018	27/12/2018 - 24/1/2019	86,51%	95,21%

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Διαγραφές μετοχών εταιρειών από το Χρηματιστήριο Αθηνών

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17, παρ. 5 του Ν. 3371/2005, όπως ισχύει, και μετά από αίτηση για διαγραφή των μετοχών της από την ίδια την εκδότρια, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς αποφάσισε να διαγράψει τις μετοχές δύο (2) εταιριών. Ειδικότερα, (i) η εταιρία «ΚΟΡΡΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 2.8.2018, (ii) η εταιρία «ΑΘΗΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» κατέθεσε αίτηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για διαγραφή των μετοχών της από το Χρηματιστήριο Αθηνών, η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς στις 2.8.2018.

Επιβολή χρηματικών ποινών

ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ

- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 17 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση των προσώπων που διαμεσολαβούν κατ' επάγγελμα στην κατάρτιση των συναλλαγών να ειδοποιούν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, ότι συναλλαγές που έχουν καταρτισθεί θα μπορούσαν να συνιστούν κατάχρηση της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε τέσσερεις (4) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ.

- *Επιβολή προστίμου σε έντεκα (11) εταιρίες για παράβαση του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προστασία των επενδυτών κατά την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών και την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν σαφείς, ακριβείς και μη παραπλανητικές πληροφορίες στους πελάτες τους.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της παρ.1δ του άρθρου 39 του ν. 3606/2007 σχετικά με το ύψος κεφαλαίων της.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της παρ.2 του άρθρου 13 του ν. 3606/2007 σχετικά με οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των συγκρούσεων συμφερόντων και την αποφυγή διακινδύνευσης των συμφερόντων των πελατών.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση των άρθρων 11 και 30 του ν. 3283/2004 σχετικά με την διάθεση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων στην Ελλάδα και το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου διάθεσης αμοιβαίου κεφαλαίου ώστε να εξυπηρετούνται τα συμφέροντα των πελατών και η ακεραιότητα της αγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση των άρθρων 61 & 65 του ν. 4099/2012 σχετικά με την υπέρβαση των επενδυτικών ορίων από τον ΟΣΕΚΑ.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 4141/2013 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ ή του πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης εξόφλησης ολοκλήρου του τιμήματος εκ μέρους του επενδυτή μέσα στην προβλεπόμενη προθεσμία και εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί πίστωση, να προβαίνει την επόμενη εργάσιμη ημέρα από τη λήξη της προθεσμίας, σε απευθείας εκποίηση των κινητών αξιών για την αγορά των οποίων ο επενδυτής δεν έχει καταβάλει το τίμημα.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρεία για παράβαση του άρθ. 76 του ν. 1969/1991 σχετικά με τη μη παροχή εγγράφων και λοιπών στοιχείων ευρισκομένων στην κατοχή της στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.*
- *Επιβολή προστίμου σε δύο (2) εταιρείες για παράβαση του άρθ. 72 του ν. 1969/1991 σχετικά με την απαγόρευση δημοσίευσης ή διάδοσης παραπλανητικών πληροφοριών ως προς κινητές αξίες εισηγμένες στο Χ.Α., οι οποίες λόγω της φύσης τους μπορούν να επηρεάσουν την τιμή ή τις συναλλαγές των αξιών αυτών.*
- *Επιβολή προστίμου σε τρεις (3) εταιρίες για παράβαση των άρθρων 67, 84, 86 & 154 του ν. 4261/2014 σχετικά με τις πολιτικές αποδοχών και το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης.*
- *Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρεία για παράβαση του Κανονισμού 575/2013/ΕΕ, σχετικά με τη δημοσιοποίηση πληροφοριών.*
- *Επιβολή προστίμου σε τέσσερις (4) εταιρείες για παράβαση του Κανονισμού 438/2016/ΕΕ, σχετικά με την κοινή διοίκηση της εταιρείας διαχείρισης ή της εταιρείας επενδύσεων και του θεματοφύλακα.*
- *Επιβολή προστίμου σε δέκα πέντε (15) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 1/452/1.11.2007 σχετικά με τους κανόνες συμπεριφοράς των ΑΕΠΕΥ.*

- Επιβολή προστίμου σε επτά (7) εταιρίες για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/452/1.11.2007 σχετικά με την υποχρεωτική γνωστοποίηση συναλλαγών και καταχώρησης στοιχείων των ΑΕΠΕΥ.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 2/132/1998 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΔΑΚ να διασφαλίζουν την οργάνωση του δικτύου διάθεσης μεριδίων των α/κ που διαχειρίζονται κατά τρόπο ώστε να προστατεύονται πάντοτε τα συμφέροντα των μεριδιούχων.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εταιρία για παράβαση της απόφασης του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/461/2008 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις απεικόνισης της χρηματοοικονομικής κατάστασης και την θέσπιση ανεξάρτητης υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.

Εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες

- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του ΠΔ 52/1992 σχετικά με την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου πριν προβεί σε πρόσκληση στο κοινό για επένδυση σε κινητές αξίες.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθ. 76 του ν. 1969/1991 σχετικά με τη μη παροχή εγγράφων και λοιπών στοιχείων ευρισκομένων στην κατοχή της στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 4 του ν.3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών μετοχών να δημοσιοποιούν ετήσια οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 5 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν εξαμηνιαία οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 6 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να δημοσιοποιούν τριμηνιαία οικονομική έκθεση.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 23 του ν. 3556/2007 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών, των διευθυντικών στελεχών και των κατόχων μετοχών να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πληροφορίες και έγγραφα, μη δυνάμενα να επικαλεστούν επαγγελματικό απόρρητο.
- Επιβολή προστίμου σε έξι (6) εισηγμένες εταιρίες για παράβαση του άρθρου 10 του ν. 3340/2005 σχετικά με την υποχρέωση του εκδότη να δημοσιοποιεί χωρίς υπαίτια βραδύτητα τις προνομιακές πληροφορίες που τον αφορούν άμεσα.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.

- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 36 παρ.11 του ν. 4443/2016 σχετικά με την μη παροχή στοιχείων και εγγράφων στο πλαίσιο της άσκησης των δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 17 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την υποχρέωση των εκδοτών να ενημερώνουν το κοινό όσο το δυνατόν συντομότερα σχετικά με προνομιακές πληροφορίες οι οποίες τους αφορούν.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης ή απόπειρα χειραγώγησης αγοράς μέσω των οικονομικών καταστάσεων.
- Επιβολή προστίμου σε μία (1) εισηγμένη εταιρία για παράβαση του άρθρου 3 του ν. 3401/2005 σχετικά με την υποχρέωση δημοσίευσης ενημερωτικού δελτίου πριν τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών στην Ελλάδα και την εισαγωγή κινητών αξιών για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά που βρίσκεται ή λειτουργεί στην Ελλάδα.

Νομικά Πρόσωπα

- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του ΠΔ 51/1992 σχετικά με τη δημοσίευση πληροφοριών κατά την απόκτηση ή εκχώρηση σημαντικής συμμετοχής σε εισηγμένη στο Χ.Α. εταιρεία.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 8 παρ.1 του ν. 3606/2007 σχετικά με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα χωρίς να διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε δέκα (10) νομικά πρόσωπα για παράβαση του Κανονισμού 236/2012/ΕΚ, σχετικά με τη διενέργεια ανοικτών πωλήσεων μετοχών.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 17 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) νομικό πρόσωπο για παράβαση του ν. 4514/2018 σχετικά με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα χωρίς άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) νομικά πρόσωπα για παράβαση του ν. 3461/2006 σχετικά με τις Δημόσιες Προτάσεις Αγοράς Κινητών Αξιών.
- Επιβολή προστίμου σε τρία (3) νομικά πρόσωπα για παράβαση του ν. 3556/2007 σχετικά με τη δημοσιοποίηση απόκτησης σημαντικών συμμετοχών και την Ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

- Επιβολή προστίμου σε τρία (3) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του ΠΔ 51/1992 σχετικά με τη δημοσίευση πληροφοριών κατά την απόκτηση ή εκχώρηση σημαντικής συμμετοχής σε εισηγμένη στο Χ.Α. εταιρεία.
- Επιβολή προστίμου σε επτά (7) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του ΠΔ 348/1985 σχετικά με το περιεχόμενο του Ενημερωτικού Δελτίου.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του ν. 3016/2002 σχετικά με τη σύνθεση των μελών του ΔΣ σε εκτελεστικά μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη, ανώνυμης εταιρείας με μετοχές εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα καθώς και την σχετική εμπρόθεσμη ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
- Επιβολή προστίμου σε δέκα πέντε (15) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 7 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης της αγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε τρία (3) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 3 του ν. 3340/2005 σχετικά με την απαγόρευση σε πρόσωπα που κατέχουν προνομιακές πληροφορίες να τις χρησιμοποιήσουν για να αποκτήσουν ή διαθέσουν χρηματοπιστωτικά μέσα στα οποία αφορούν οι πληροφορίες αυτές.
- Επιβολή προστίμου σε πέντε (5) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθ. 76 του ν. 1969/1991 σχετικά με τη μη παροχή εγγράφων και λοιπών στοιχείων ευρισκομένων στην κατοχή του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε εβδομήντα τρία (73) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθ. 72 του ν. 1969/1991 σχετικά με την απαγόρευση δημοσίευσης ή διάδοσης παραπλανητικών πληροφοριών ως προς κινητές αξίες εισηγμένες στο Χ.Α., οι οποίες λόγω της φύσης τους μπορούν να επηρεάσουν την τιμή ή τις συναλλαγές των αξιών αυτών.
- Επιβολή προστίμου σε ένα (1) φυσικό πρόσωπο για παράβαση του άρθρου 8 του ν. 3606/2007 σχετικά με την απαγόρευση της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και της άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα από πρόσωπα που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ όταν κατέχουν κεφάλαια πελατών να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών και να μη χρησιμοποιούν κεφάλαια πελατών για ίδιο λογαριασμό.
- Επιβολή προστίμου σε δέκα (10) φυσικά πρόσωπα για παράβαση των άρθρων 14 & 19 του ν. 3556/2007 σχετικά με την ενημέρωση σε περίπτωση απόκτησης ή διάθεσης σημαντικών συμμετοχών ή άσκησης σημαντικών ποσοστών δικαιωμάτων ψήφου, το περιεχόμενο των παρεχόμενων πληροφοριών, καθώς και την υποβολή πληροφοριών για την εισαγωγή κινητών αξιών.
- Επιβολή προστίμου σε δύο (2) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 16 του ν. 4514/2018 σχετικά με την υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ όταν κατέχουν κεφάλαια πελατών να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να

προστατεύουν τα συμφέροντα των πελατών και να μη χρησιμοποιούν κεφάλαια πελατών για ίδιο λογαριασμό.

- Επιβολή προστίμου σε οκτώ (8) φυσικά πρόσωπα για παράβαση του άρθρου 15 του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 σχετικά με την απαγόρευση χειραγώγησης ή απόπειρα χειραγώγησης αγοράς μέσω των οικονομικών καταστάσεων.

Η συνολική αξία των προστίμων που επέβαλε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το 2018 ανήλθε στα € 8.434.500,00 ευρώ. Η κατανομή των προστίμων αυτών ανά εποπτευόμενο φορέα παρουσιάζεται στον Πίνακα 29.

ΠΙΝΑΚΑΣ 29. Αριθμός και αξία προστίμων, 2018

Αριθμός περιπτώσεων	Φορέας	Αξία προστίμου (ευρώ)
58	ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ και ΤΡΑΠΕΖΕΣ	647.000
21	Εισηγμένες εταιρίες	1.234.000
20	Λοιπά Νομικά Πρόσωπα	842.000
131	Φυσικά Πρόσωπα	5.711.500
Σύνολο: 230		Σύνολο: 8.434.500

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Αντιμετώπιση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας

Η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα Αντιμετώπισης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, που λειτουργεί βάσει του άρθ. 6 παρ. 6 του ν. 4557/2018, έχει σκοπό τον έλεγχο της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων φορέων προς τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται ως προς την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα διενεργεί ελέγχους στους εποπτευόμενους φορείς και παράλληλα, για τις ύποπτες συναλλαγές που ενδεχομένως εντοπίζονται, υποβάλλει αναφορές προς την ανεξάρτητη Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

Μέσα στο έτος υποβλήθηκαν επτά (7) αναφορές από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προς την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες για θέματα που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.

Κατά το 2018 η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα συνέχισε το έργο της με διενέργεια ελέγχων σε επτά (7) Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), εκ των οποίων δύο (2) ήταν υποκαταστήματα ξένων ΑΕΠΕΥ.

Επίσης μέσα στο έτος ολοκληρώθηκε η διοικητική διαδικασία για τρεις (3) ΑΕΠΕΥ, μία (1) Ανώνυμη Εταιρία Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων (ΑΕΔΑΚ), μία (1) Ανώνυμη Εταιρία Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) και ένα (1) υποκατάστημα ξένης ΑΕΠΕΥ, που είχαν ελεγχθεί στο προηγούμενο έτος, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν να κριθεί ότι εφαρμόζουν επαρκείς διαδικασίες.

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας οι εποπτευόμενες εταιρείες τον Ιούλιο του 2018 υπέβαλαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τη νέα μορφή της Ετήσιας Έκθεσης των Υπεύθυνων Συμμόρφωσης για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που αφορούσε το έτος 2017, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009, όπως τροποποιήθηκε με τη νέα απόφαση 5/820/30.5.2018 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Κατά τον έλεγχο των Ετήσιων Εκθέσεων υιοθετήθηκε η προσέγγιση της εποπτείας με βάση τον κίνδυνο, σύμφωνα με τις Κοινές Κατευθυντήριες Γραμμές των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών και τη Μεθοδολογία Αποτίμησης Κινδύνου, που θέσπισε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την εποπτεία της, αποτιμώντας το βαθμό κινδύνου που εμφανίζει κάθε εποπτευόμενη εταιρεία.

Συγκεντρώθηκαν τον Ιούνιο του 2018 οι Εκθέσεις των εξωτερικών ελεγκτών βάσει του άρθρου 9 της απόφασης 1/506/2009 της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που υποβάλλουν οι εποπτευόμενες εταιρίες κάθε τρία έτη για την αξιολόγηση της επάρκειας και της αποτελεσματικότητας των εφαρμοζόμενων διαδικασιών αποτροπής του ξεπλύματος χρήματος. Οι παρατηρήσεις των εξωτερικών ελεγκτών έχουν ήδη ληφθεί υπόψη από τις εταιρίες και έχουν πραγματοποιηθεί τα απαραίτητα διορθωτικά μέτρα.

Επίσης συνεχίστηκε η ενημέρωση προς τις εταιρίες μέσω της σχετικής ιστοσελίδας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (http://www.hcmc.gr/el_GR/web/portal/mlaundering1) σχετικά με:

- τις Συστάσεις της Ομάδας Χρηματοπιστωτικής Δράσης (FATF) για τις χώρες και περιοχές που είναι υψηλού κινδύνου καθώς και τις χώρες και περιοχές που παρουσιάζουν στρατηγικές αδυναμίες στον τομέα του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- την Εθνική Αξιολόγηση Κινδύνου Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.
- την Εκτίμηση Υπερεθνικού Κινδύνου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας.
- τις Οδηγίες (4η, 5η, 6η) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ξέπλυμα χρήματος.
- τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τους παράγοντες κινδύνου καθώς και άλλες Κατευθυντήριες Γραμμές και Κοινές Γνώμες των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών.

Τέλος, μέσα στο έτος η Ειδική Υπηρεσιακή Μονάδα μεταξύ άλλων συμμετείχε με στελέχη της:

- στις ομάδες εργασίας για τη σύνταξη της Εθνικής Αξιολόγησης Κινδύνου Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και στα σχετικά εργαστήρια της Παγκόσμιας Τράπεζας, έχοντας την ευθύνη για τον τομέα της Κεφαλαιαγοράς,

- στο σεμινάριο της γραμματείας της FATF σχετικά με την διαδικασία της αμοιβαίας αξιολόγησης των χωρών για το ξέπλυμα χρήματος.
- στις ομάδες εργασίες και τις ολομέλειες της FATF στο Παρίσι.
- στο σεμινάριο των 3 Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESMA, EBA, EIOPA) στα γραφεία της European Banking Authority (EBA) στο Λονδίνο.
- στην ομάδα εργασίας για την πρακτική εφαρμογή της συμφωνίας Ελλάδας – ΗΠΑ για το Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) και το Κοινό Πρότυπο Αναφοράς / Common Reporting Standard (CRS),
- στις συνεδριάσεις της Επιτροπής Επεξεργασίας Στρατηγικής και Πολιτικών για την αντιμετώπιση του ξεπλύματος χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- στην τρέχουσα αμοιβαία αξιολόγηση της χώρας μας από την FATF.
- στην Τριμερή συνάντηση Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ για την αντιμετώπιση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Πιστοποίηση στελεχών κεφαλαιαγοράς

Το καθεστώς πιστοποίησης καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν.4514/2018 ρυθμίζεται από την απόφαση 18/809/21.2.2018 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΦΕΚ Β' 859/12.3.2018), κατ' εφαρμογή του άρθρου 93 του ν. 4514/2018 (ΦΕΚ Α 14). Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ, ΑΕΔΑΚ, ΑΕΕΧ και ΑΕΔΟΕΕ, να απασχολούν κατά την παροχή των επενδυτικών και λοιπών υπηρεσιών πρόσωπα που διαθέτουν Πιστοποιητικό Καταλληλότητας.

Το Πιστοποιητικό Καταλληλότητας αναφέρεται σε οκτώ ειδικές κατηγορίες παροχής υπηρεσιών ως εξής: (α1): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους χρηματαγοράς, (α2): Λήψη, διαβίβαση και εκτέλεση εντολών για λογαριασμό τρίτων σε παράγωγα προϊόντα, (β): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, τίτλους χρηματαγοράς, παράγωγα προϊόντα και σε σύνθετα χρηματοοικονομικά προϊόντα, (β1): Παροχή επενδυτικών συμβουλών σε κινητές αξίες, μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων και τίτλους της χρηματαγοράς, (γ): Διαχείριση επενδυτικών χαρτοφυλακίων πελατών, (δ): Εκπόνηση αναλύσεων σχετικά με χρηματοπιστωτικά μέσα ή εκδότες, (ε): Διάθεση μεριδίων ή μετοχών ΟΣΕΚΑ ή άλλων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, (στ1): Εκκαθάριση συναλλαγών επί κινητών αξιών, και (στ2): Εκκαθάριση συναλλαγών επί παραγώγων.

Το Πιστοποιητικό χορηγείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφόσον το υποψήφιο πρόσωπο επιτύχει στις εξετάσεις πιστοποίησης (τόσο στα ειδικά θέματα όσο και στο νομοθετικό πλαίσιο) ή έχοντας εργαστεί ως ασκούμενος συμμετέχει σε σεμινάρια πιστοποίησης και επιτύχει στις εξετάσεις για τα πιστοποιητικά (α1), (ε), (στ1) και (στ2), ή είναι κάτοχος ισοδύναμων πιστοποιητικών που έχουν εκδοθεί ή αναγνωριστεί από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές της κεφαλαιαγοράς των μελών της IOSCO και επιτύχει στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς».

Επιπρόσθετα, η χορήγηση πιστοποιητικού προϋποθέτει την εκπλήρωση κριτηρίων καταλληλότητας, όπως η ικανοποίηση ελάχιστων προϋποθέσεων προσωπικής αξιοπιστίας και, ανάλογα με το πιστοποιητικό, ελάχιστων τυπικών προσόντων.

Το χορηγούμενο από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πιστοποιητικό έχει ισχύ πέντε έτη, το οποίο ανανεώνεται είτε μέσω συμμετοχής σε σεμινάριο επιμόρφωσης με αντικείμενο τις εξελίξεις στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, είτε μέσω επιτυχούς συμμετοχής στις εξετάσεις στο νομοθετικό πλαίσιο, είτε χωρίς τη συμμετοχή στο Σεμινάριο Επιμόρφωσης ή την επιτυχή συμμετοχή στο νομοθετικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς, εφόσον το πιστοποιημένο πρόσωπο διαθέτει συγκεκριμένη προϋπηρεσία.

Κατ' εφαρμογή των ανωτέρω, το 2018 υποβλήθηκαν 318 αιτήσεις συμμετοχής στις εξετάσεις ή στα σεμινάρια που έλαβαν χώρα κατά την διάρκεια του έτους (Μάρτιος, Μάιος, Σεπτέμβριος, Νοέμβριος) και χορηγήθηκαν 188 πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας, έναντι 554 αιτήσεων που υποβλήθηκαν και 226 πιστοποιητικών που χορηγήθηκαν το 2017. Ειδικότερα, χορηγήθηκαν 66 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α1), 36 πιστοποιητικά της ειδικότητας (α2), 13 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β1), 23 πιστοποιητικά της ειδικότητας (β), 19 πιστοποιητικά της ειδικότητας (γ), 15 πιστοποιητικά της ειδικότητας (δ), 5 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ1), 7 πιστοποιητικά της ειδικότητας (στ2), και 4 πιστοποιητικά της ειδικότητας (ε). Επίσης, το 2018 χορηγήθηκαν 5 πιστοποιητικά επαγγελματικής επάρκειας χωρίς συμμετοχή σε εξετάσεις κατ' εφαρμογή μεταβατικών διατάξεων και 6 ύστερα από αίτημα εξαίρεσης για αναγνώριση ισοτιμίας και συμμετοχή στην εξέταση του τμήματος «Νομοθετικό Πλαίσιο Κεφαλαιαγοράς». Τέλος το 2018 ανανεώθηκαν 104 πιστοποιητικά σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις, 61 πιστοποιητικά η ισχύς των οποίων έληγε 31.12.2018, ενώ διαγράφηκαν από τον συγκεντρωτικό κατάλογο πιστοποιημένων προσώπων 116 πιστοποιημένα πρόσωπα των οποίων το πιστοποιητικό έληγε την 31.12.2018 και δεν το ανανέωσαν. Ο συνολικός αριθμός πιστοποιημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς προσώπων ανήλθε στο τέλος του 2018 στα 3474 άτομα .

Τέλος, με την από 25.9.2018 (ΦΕΚ Β 4313/28.9.2018) Κοινή Απόφαση της ΕΚ και της Τράπεζας της Ελλάδος ανατέθηκε η διενέργεια σεμιναρίου επιμόρφωσης για την ανανέωση ισχύος των πιστοποιητικών (α1) έως (δ), στο Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων (ΟΔΕ) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΟΠΑ), κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Διερεύνηση καταγγελιών/ αναφορών

Στο πλαίσιο της ενεργούς εποπτείας της αγοράς κεφαλαίου, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραλαμβάνει και διερευνά καταγγελίες και αναφορές επενδυτών ή άλλων προσώπων (νομικών ή φυσικών) για ενδεχόμενες παραβάσεις της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς από εποπτευόμενους φορείς σε συνεργασία, όπου απαιτείται, με το Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών. Η διεκπεραίωση των αναφορών αυτών ακολουθεί την εξής διαδικασία:

- Αποστολή διερευνητικών επιστολών στους καταγγελλόμενους.
- Αξιολόγηση των προσκομισθέντων στοιχείων.

- Εφόσον δεν διαπιστωθεί παράβαση της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς, η καταγγελία τίθεται στο αρχείο και ενημερώνεται σχετικά ο αποστολέας της καταγγελίας ή της αναφοράς.
- Εφόσον διαπιστωθεί παράβαση της σχετικής νομοθεσίας, ακολουθείται η διαδικασία που προβλέπεται για την επιβολή διοικητικών κυρώσεων. Ο αποστολέας της καταγγελίας ενημερώνεται μετά το τέλος της διεκπεραίωσής της εγγράφως.

Κατά το 2018, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς 116 καταγγελίες/ αναφορές έναντι 280 καταγγελιών/ αναφορών το 2017, 225 το 2016 και 197 το 2015, ενώ διεκπεραιώθηκαν 189 καταγγελίες έναντι 212 καταγγελιών το 2017, 116 καταγγελιών το 2016 και 90 το 2015. Κατά τη διάρκεια του έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς επέβαλε κατόπιν εξέτασης σχετικών καταγγελιών από το αρμόδιο Τμήμα πρόστιμα συνολικού ύψους 207.000€, λόγω διαπίστωσης παραβάσεων της νομοθεσίας της κεφαλαιαγοράς.

Εκποίηση κινητών αξιών εισηγμένων προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Εκποίηση κινητών αξιών λόγω αναγκαστικής εκτέλεσης

Εντός του 2018 υποβλήθηκαν, για πρώτη φορά, αιτήσεις για διενέργεια εκποίησης ομολόγων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου (ΟΕΔ) τα οποία είναι εισηγμένα προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Αναλυτικότερα, υποβλήθηκαν είκοσι τρεις (23) αιτήσεις (εκ των οποίων έξι (6) για ΟΕΔ) για τη χορήγηση άδειας ή/ και το διορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών και ολοκληρώθηκαν δέκα έξι εκποιήσεις (εκ των οποίων οι τέσσερις (4) αφορούσαν ΟΕΔ) έναντι έντεκα (11) αιτήσεων και τεσσάρων (4) εκποιήσεων το 2017 και τεσσάρων (4) αιτήσεων και τεσσάρων (4) εκποιήσεων το 2016. Η συνολική αξία των κινητών αξιών που εκποιήθηκαν ήταν 32.934.259,52 ευρώ (εκ των οποίων τα 9.470.518,91 ευρώ αφορούσαν ΟΕΔ) έναντι 5.093.174,53 ευρώ το 2017 και 52.291,34 ευρώ το 2016. Από τη μεταφορά της αρμοδιότητας για την εκποίηση κινητών αξιών στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (2003) μέχρι το τέλος του 2018 έχουν υποβληθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνολικά 222 αιτήσεις εκποίησης ενεχυριασμένων ή κατασχεμένων κινητών αξιών.

Εκποίηση μη αποϋλοποιημένων μετοχών ή μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα

Κατά το 2018, υποβλήθηκαν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύο αιτήσεις για χορήγηση άδειας ή/και τον ορισμό μέλους του Χρηματιστηρίου Αθηνών αρμόδιου για τη διενέργεια εκποίησης μετοχών που προκύπτουν από κλασματικά υπόλοιπα, τα οποία προέρχονται από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρείας και ολοκληρώθηκαν και οι δύο. Το 2017 δεν είχε υποβληθεί αίτηση για εκποίηση κλασματικών υπολοίπων ενώ είχε ολοκληρωθεί μία (1) εκποίηση και το 2016 είχαν υποβληθεί οκτώ (8) αιτήσεις και ολοκληρώθηκαν οκτώ (8) εκποιήσεις.

Κατά το έτος **2018** η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών (ΔΝΥ) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) ασχολήθηκε με σημαντικό αριθμό δικαστικών υποθέσεων, παρείχε σε πολλές περιπτώσεις τη γνωμοδοτική και συμβουλευτική της συνδρομή προς τις υπηρεσίες της ΕΚ, ενώ συμμετείχε ενεργά στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ τόσο σε εθνικό όσο και σε ενωσιακό επίπεδο. Συγκεκριμένα δραστηριοποιήθηκε στους παρακάτω τομείς:

1. Δικαστικές υποθέσεις

Κατά το **2018** αντιμετωπίστηκαν από την ΔΝΥ οι εξής δικαστικές υποθέσεις:

α. Ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων (ΣτΕ, Διοικητικό Εφετείο Αθηνών, Διοικητικά Πρωτοδικεία) συζητήθηκαν 131 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ. Σ' αυτές περιλαμβάνονται και 9 αιτήσεις αναστολής ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων που συζητήθηκαν και αντικρούστηκαν.

Επίσης περιλαμβάνονται 2 υποθέσεις που συζητήθηκαν ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, στις οποίες παραστάθηκαν εξωτερικοί δικηγόροι.

β. Ενώπιον ποινικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 14 υποθέσεις. Συζητήθηκαν, χωρίς παράσταση δικηγόρων της ΔΝΥ, διότι η ΕΚ δεν νομιμοποιείτο σε παράσταση πολιτικής αγωγής.

γ. Ενώπιον αστικών δικαστηρίων συζητήθηκαν 3 υποθέσεις, στις οποίες παραστάθηκαν δικηγόροι της ΔΝΥ.

δ. Συντάχθηκαν και κατατέθηκαν από τους δικηγόρους της ΔΝΥ εκθέσεις απόψεων, υπομνήματα ή σημειώματα σε διοικητικά δικαστήρια σε άλλες 24 υποθέσεις, οι οποίες όμως τελικώς δεν συζητήθηκαν μέσα στο 2018, λόγω αναβολής εξαιτίας της αποχής ή για άλλο λόγο.

ε. Η ΔΝΥ προετοίμασε άλλες 26 ποινικές υποθέσεις ενώπιον των προανακριτικών αρχών.

στ. Τέλος συντάχθηκαν σημειώματα για 8 προδικαστικά ερωτήματα που εκδικάζονταν ενώπιον ευρωπαϊκών δικαστηρίων.

2. Εισήγηση και άσκηση ενδίκων μέσων

α. Δικηγόροι της ΔΝΥ εισηγήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή άσκηση μιας έφεσης και μιας αναίρεσης.

β. Επίσης κατατέθηκαν 21 μηνυτήριες αναφορές για διάφορες παραβάσεις της ποινικής και χρηματιστηριακής νομοθεσίας

3. Παροχή νομικής συνδρομής

Η ΔΝΥ παρείχε τη νομική της συνδρομή στις αρμόδιες υπηρεσίες της ΕΚ σε **306** περιπτώσεις. Συγκεκριμένα δικηγόροι της ΔΝΥ:

- Συνέταξαν **15** γνωμοδοτήσεις για διάφορα σοβαρά νομικά ζητήματα.
- Συνέταξαν **105** σημειώματα με τα οποία απαντούσαν σε διάφορα νομικά ερωτήματα

4. Συμμετοχή στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο.

Δικηγόροι της ΔΝΥ συμμετείχαν στο νομοθετικό και κανονιστικό έργο της ΕΚ και ειδικότερα στην κατάρτιση νομοσχεδίων και τροπολογιών (4 περιπτώσεις) και κανονιστικών αποφάσεων (3 περιπτώσεις).

5. Δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν στην ΕΚ μέσα στο 2018.

Μέσα στο **2018** επιδόθηκαν στην ΕΚ **84** δικαστικές αποφάσεις. Από αυτές:

- **52** έκριναν υπέρ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, απορρίπτοντας προσφυγές, ανακοπές, αγωγές κατά αυτής ή δεχόμενες αιτήσεις αναίρεσης και εφέσεις της ΕΚ.
- **15** έκριναν μερικώς υπέρ της ΕΚ, δεχόμενες μερικώς προσφυγές και ανακοπές κατά αυτής, κυρίως με μείωση των επιβληθέντων προστίμων.
- **8** έκριναν σε βάρος της ΕΚ, δεχόμενες προσφυγές, ανακοπές και αιτήσεις αναίρεσης κατά αυτής ή απορρίπτοντας αιτήσεις αναίρεσης ή εφέσεις της ΕΚ.
- **9** ήταν **αναβλητικές ή παραπεμπτικές ή καταργητικές** της δίκης.

6. Εξωδικαστικός συμβιβασμός.

Εκτός των παραπάνω αποφάσεων, υπήρξαν επιπλέον **26 περιπτώσεις εξωδικαστικού συμβιβασμού**, δυνάμει του άρθρου 41 παρ. 3 Ν. 3943/2010, ύστερα από έκπτωση 20% επί του επιβληθέντος προστίμου.

7. Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις.

Σημαντικές δικαστικές αποφάσεις που επιδόθηκαν μέσα στο 2018 στην ΕΚ ήταν οι εξής:

Η απόφαση **13374/2018** Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών. Απορρίπτει προσφυγή για ακύρωση σιωπηρής απόρριψης αιτήματος αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών υπέρ ΕΚ. Ακολουθεί νομολογία ΣτΕ ως προς το ότι η επιβληθείσα εισφορά δεν συνιστά φόρο αλλά ανταποδοτικό τέλος. Κατά τα λοιπά, δέχεται ότι το κριτήριο υπολογισμού της εισφοράς για τα πιστωτικά ιδρύματα (ενεργητικό) είναι εντός της νομοθετικής εξουσιοδότησεως (περιλαμβάνεται στα κριτήρια του νόμου [οικονομικά μεγέθη], αποτυπώνεται και προκύπτει ευχερώς από επίσημα ελεγμένα και δημοσιευμένα στοιχεία και δεν παραβιάζει την αρχή της ισότητας και της αναλογικότητας λαμβανομένου υπόψη ότι συνδυάζεται με χαμηλό ποσοστό επί του ενεργητικού που βαίνει αντιστρόφως ανάλογα με το ύψος αυτού.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Εταιρική Διακυβέρνηση στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες τροποποίησης των διατάξεων του Ν. 3016/2002, για την Εταιρική Διακυβέρνηση των ελληνικών εισηγμένων εταιριών. Η επικαιροποίηση της εν λόγω νομοθεσίας έχει κριθεί αναγκαία, αφ' ενός μεν λόγω του ικανού χρονικού διαστήματος που έχει παρέλθει από την πρώτη εφαρμογή του Νόμου και των σχετικών αλλαγών στην ευρωπαϊκή νομοθεσία², αφ' ετέρου δε λόγω της διαφαινόμενης ανάγκης βελτίωσης της εναρμόνισης των ελληνικών εισηγμένων εταιριών (οι οποίες εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, από περιορισμένη διασπορά ιδιοκτησίας) στα διεθνή πρότυπα διακυβέρνησης. Ο στόχος της πρωτοβουλίας αυτής είναι διττός: α) να προστατευτούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα συμφέροντα των μετόχων, κυρίως αυτών της μειοψηφίας, αλλά και των λοιπών συμμετεχόντων στις δραστηριότητες της εταιρίας και β) να υποστηριχτούν οι εταιρίες κατά τη δραστηριοποίησή τους στο διεθνές επιχειρηματικό περιβάλλον, με την ενίσχυση της οργανωτικής δομής και εν γένει της εταιρικής κουλτούρας.

² Ενδεικτικά, εισαγωγή δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, απαίτηση αναφοράς στον ακολουθούμενο κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, υιοθέτηση της Οδηγίας 2017/828/ΕΕ για τα Δικαιώματα των Μετόχων (II), έκδοση σχετικών Συστάσεων της Επιτροπής κλπ.

Σημαντικό ρόλο στη διαδικασία επικαιροποίησης του Νόμου κατέχει η γνώση του επιπέδου της πρακτικής εφαρμογής της εταιρικής διακυβέρνησης στην παρούσα χρονική περίοδο. Για το λόγο αυτό, η Διεύθυνση Μελετών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προετοίμασε ερωτηματολόγιο, το οποίο εστάλη στις 18 Σεπτεμβρίου 2018 σε όλες τις εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρίες, ζητώντας τους να απαντήσουν σε ερωτήματα που άπτονται θεμάτων εταιρικής διακυβέρνησης. Ελήφθησαν απαντήσεις από 142 εταιρίες, περιλαμβανομένων 24 από τις 25 εταιρίες του FTSE Large Cap (όπως ίσχυε η σύνθεση αυτού του δείκτη κατά την περίοδο διεξαγωγής της έρευνας της ΕΚ).

Οι πληροφορίες αυτές επικεντρώνονται σε περιορισμένες αλλά σημαντικές πλευρές της εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ρόλος και η οργάνωση του διοικητικού συμβουλίου, η πολιτική αμοιβών των μελών του διοικητικού συμβουλίου, η άσκηση του εσωτερικού ελέγχου, και η σύσταση και λειτουργία υποεπιτροπών του διοικητικού συμβουλίου με ειδικό σκοπό. Οι πληροφορίες αυτές παρασχέθηκαν ως απαντήσεις στις 101 ερωτήσεις του ερωτηματολογίου.

Η ανάλυση των στοιχείων αυτών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, 101 πίνακες με πληροφόρηση, έκαστος των οποίων αντιστοιχεί σε κάθε ερώτηση του ερωτηματολογίου. Ειδικότερα:

Το διοικητικό συμβούλιο

Αναφορικά με την δομή ιδιοκτησίας των εταιριών, στο 3,5% των εταιριών οι κύριοι μέτοχοι (ποσοστό συνολικής ιδιοκτησίας τουλάχιστον 5%) κατέχουν συνολικά μεταξύ 0-25% των μετοχών με δικαιώματα ψήφου, στο 16,9% των εταιριών κατέχουν 26-50% των μετοχών, στο 40,8% των εταιριών κατέχουν 51-75% των μετοχών, και στο 38,78% των εταιριών κατέχουν 76-100% των μετοχών.

Αναφορικά με τη διάρθρωση, λειτουργία και αποτελεσματικότητα του διοικητικού συμβουλίου το 47,9% των εταιριών δηλώνει ότι ο πρόεδρος ΔΣ έχει ταυτοχρόνως διοριστεί ως πρόεδρος συνδεδεμένης εταιρίας και το 48,6% των εταιριών δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει. Περαιτέρω, το 37,3% των εταιριών δηλώνει ότι ο πρόεδρος ΔΣ έχει ταυτοχρόνως διοριστεί ως διευθύνων σύμβουλος της εταιρίας, το 60,6% των εταιριών δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει, και μικρό ποσοστό 2,1% δηλώνει διαφορετική κατάσταση, κυρίως πρόσκαιρου χαρακτήρα. Επίσης στο 63,4% των εταιριών υπάρχει σαφής διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ προέδρου ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρίας, ενώ στο 28,9% των εταιριών δεν υφίσταται τέτοιος διαχωρισμός. Περαιτέρω, στο 41,5% των εταιριών ο διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ προέδρου ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρίας ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, το 13,4% ορίζει το διαχωρισμό στο καταστατικό της εταιρίας και το υπόλοιπο 45,1% με διαφορετικό τρόπο. Τέλος, στο 57,0% των εταιριών ο διευθύνων σύμβουλος συμμετέχει ως εκτελεστικό μέλος του ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας, ενώ στο 34,5% δεν ισχύει αυτό.

Αναφορικά με την αξιολόγηση του προέδρου, στην πλειονότητα των εταιριών (68,3%) αυτή δε διενεργείται ενώ στο 16,2% δηλώνεται ότι διενεργείται.

Αναφορικά με τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου, το 38,7% των εταιριών δήλωσε ότι τα εκτελεστικά μέλη ΔΣ δεν είναι ταυτόχρονα και μέτοχοι (με ποσοστό τουλάχιστον 0,5%). Στο 9% των εταιριών ένα (1) μέλος ΔΣ είναι ταυτόχρονα και μέτοχος, 23,2% των εταιριών έχει δυο (2) τέτοια μέλη, 12% των εταιριών έχει τρία (3) τέτοια μέλη, 4,2% έχει τέσσερα (4) και 2,8% των εταιριών έχει πέντε (5). Η πλειονότητα των εταιριών δεν έχει

κανένα μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος με ποσοστό τουλάχιστον 0,5% (66,2%), ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό εταιριών δεν έχει κανένα ανεξάρτητο μέλος ΔΣ να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος με ποσοστό τουλάχιστον 0,5% (78,9%). Επίσης, 60,6% των εταιριών δεν έχει κανένα εκτελεστικό μέλος ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος στην εταιρία, ενώ το 85,2% των εταιριών δεν έχει κανένα μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ συνδεδεμένης εταιρίας να είναι ταυτόχρονα και μέτοχος. Επίσης, το ΔΣ του 12% των εταιριών έχει 3-5 μέλη, του 38,7% των εταιριών έχει 6-7 μέλη, του 26,1% των εταιριών έχει 8-9 μέλη, του 15,5% των εταιριών έχει 10-12 μέλη και του 7,7% των εταιριών έχει πάνω από 12 μέλη.

Αναφορικά με την κατανομή αρμοδιοτήτων εντός της εταιρίας, οι μισές σχεδόν εταιρίες (41,5%) έχουν ορίσει ρητά καθήκοντα και αρμοδιότητες για κάθε μέλος ΔΣ. Οι εταιρίες που έχουν ορίσει καθήκοντα και αρμοδιότητες ειδικά για τον πρόεδρο του ΔΣ, το έχουν κάνει μέσω το εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας (35,9%), του καταστατικού (12,7%) και άλλων διακανονισμών (51,4%). Στο 41,5% των εταιριών έχουν θεσπιστεί διαδικασίες αντικατάστασης των μελών ΔΣ, ενώ στο 39,4% δεν το έχουν κάνει. Επίσης, οι εκπρόσωποι των μετόχων μειοψηφίας συμμετέχουν ως μέλη στο ΔΣ του 9,2% των εταιριών και δεν συμμετέχουν στο 83,8% των εταιριών.

Αναφορικά με την θητεία και αντικατάσταση των μελών του διοικητικού συμβουλίου, το μέγιστο χρονικό διάστημα (έτη) της θητείας εκτελεστικών μελών ΔΣ διαφέρει. Το 8,6% των εταιριών δηλώνει ότι η θητεία διήρκεσε λιγότερο από ένα έτος, το 2,9% των εταιριών έχει θητεία 1 έτους, το 4,3% των εταιριών έχει θητεία 2 ετών, το 21,4% των εταιριών έχει θητεία 3 ετών, το 11,4% των εταιριών έχει θητεία 4 ετών, το 36,4% έχει θητεία 5 ετών και το 15,0% των εταιριών έχει θητεία 6 ετών. Περαιτέρω, το 89,4% των εταιριών δηλώνει μια μόνο θητεία εκτελεστικών μελών ΔΣ.

Η σύνθεση του ΔΣ διαφέρει επίσης. Το 47,9% των εταιριών έχουν ΔΣ με 2-4 μη εκτελεστικά μέλη, το 36,6% των εταιριών έχουν 5-7 μέλη, το 9,9% των εταιριών έχουν 8-9 μέλη, το 4,9% των εταιριών έχουν 10-11 μέλη και το 0,7% των εταιριών έχουν πάνω από 12 μέλη. Η αναλογία μη εκτελεστικών μελών ΔΣ προς το σύνολο των μελών ΔΣ της εταιρίας διαφέρει. Το 2,1% των εταιριών δηλώνει αναλογία 0-20%, το 10,6% των εταιριών δηλώνει αναλογία 20-40%, το 29,6% των εταιριών δηλώνει αναλογία 60-80% και το 16,9% των εταιριών δηλώνει αναλογία 80-100%. Το 78,2% των εταιριών έχει 2-3 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη στο ΔΣ και το 16,2% των εταιριών έχει 4-5 μέλη. Το 70,4% των εταιριών αξιολογεί περιοδικά την ανεξαρτησία των μελών ΔΣ σε αντίθεση με το 25,4% των εταιριών. Επίσης, μόνο στο 5,6% των εταιριών κατά τα δύο τελευταία έτη τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ έχουν υποβάλει ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του ΔΣ προς τη ΓΣ των μετόχων, ενώ στο 89,4% δεν έχουν υποβάλλει.

Η πολιτική αμοιβών των μελών διοικητικού συμβουλίου

Στο 34,5% των εταιριών έχει θεσπιστεί πολιτική αμοιβών για τα μέλη ΔΣ, στο 50,7% των εταιριών δεν έχει και στο 14,8% ισχύει άλλη κατάσταση. Στο 54,9% των εταιριών τα εκτελεστικά μέλη ΔΣ συμμετέχουν στη διαδικασία καθορισμού αμοιβής των μελών ΔΣ ενώ στο 1/3 σχεδόν των εταιριών δεν συμμετέχουν. Στο 47,2% των εταιριών ο καθορισμός αμοιβής των μελών ΔΣ έχει προηγουμένως αποτελέσει αντικείμενο διαβούλευσης με τον πρόεδρο ΔΣ, ενώ στο 41,5% των εταιριών όχι.

Στο 26,8% των εταιριών η αμοιβή των εκτελεστικών μελών ΔΣ εξαρτάται από την επίτευξη στόχων απόδοσης ενώ στα 2/3 των εταιριών δεν εξαρτάται και σχεδόν στο 80% των εταιριών η αμοιβή εκτελεστικών μελών ΔΣ

περιλαμβάνει σταθερή συνιστώσα (μηνιαίος μισθός, αποζημίωση). Η αμοιβή εκτελεστικών μελών ΔΣ περιλαμβάνει μεταβλητή συνιστώσα (bonus, κλπ.) στο 1/3 σχεδόν των εταιριών, ενώ στο 62% δηλώθηκε ότι δεν περιλαμβάνει.

Στην πλειονότητα των εταιριών (85,2%) η αμοιβή των μελών ΔΣ συνολικά δημοσιοποιείται, στο 7,7% των εταιριών δηλώθηκε ότι αυτό δεν ισχύει, ενώ στο 7% αναφέρθηκε άλλη κατάσταση.

Εσωτερικός έλεγχος, διαχείριση κινδύνων και συγκρούσεις συμφερόντων

Στο 21,8% των εταιριών η υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου λογοδοτεί στο διοικητικό συμβούλιο, στο 67,6% των εταιριών στην επιτροπή ελέγχου, στο 2,1% των εταιριών στον διευθύνοντα σύμβουλο και στο 8,5% σε διαφορετικό όργανο της εταιρίας.

Περαιτέρω, το 9,9% των εταιριών δηλώνει ότι η συχνότητα έγγραφης ενημέρωσης του ΔΣ της εταιρίας σχετικά με τους διενεργούμενους εσωτερικούς ελέγχους δεν ορίζεται ρητά, το 2,1% των εταιριών δηλώνει ότι αυτή λαμβάνει χώρα κάθε μήνα, το 76,8% των εταιριών δηλώνει ότι είναι τριμηνιαία και το 11,3% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Η πλειονότητα των εταιριών έχουν θεσπίσει διαδικασίες εποπτείας των εσωτερικών ελεγκτών για την άσκηση των καθηκόντων τους ενώ το 16,2% δηλώνει ότι αυτό δεν ισχύει.

Το 69,7% των εταιριών δηλώνει ότι έχουν θεσπίσει σύστημα διαχείρισης κινδύνων, το 23,2% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 7,0% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση.

Το 58,5% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει τακτική αξιολόγηση της απόδοσης του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, το 33,1% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 8,5% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Επίσης, το 71,1% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει την υποχρέωση άσκησης εσωτερικού ελέγχου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Εσωτερικού Ελέγχου, το 22,5% δηλώνει ότι αυτό δεν έχει γίνει, και το 6,3% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Οι μισές σχεδόν εταιρίες έχουν θεσπίσει διαδικασίες επίλυσης εσωτερικών και εξωτερικών συγκρούσεων συμφερόντων σε αντίθεση με τις υπόλοιπες. Στο 72,5% των εταιριών τα μέλη ΔΣ και τα ανώτερα στελέχη οφείλουν να γνωστοποιούν τακτικά τις μεταβολές μετοχικής ιδιοκτησίας τους στην εταιρία, ενώ στο 9,9% όχι.

Επιμέρους Επιτροπές

α. Η Επιτροπή Ελέγχου

Το 93% των εταιριών δηλώνει ότι η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μέλη, στο 4,2% των εταιριών περιλαμβάνει 4 μέλη και στο 2,1% των εταιριών περιλαμβάνει 5 μέλη. Περαιτέρω, στο 60,6% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μη εκτελεστικά μέλη, και ειδικότερα στο 57,7% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 2 ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ και στο 25,4% των εταιριών περιλαμβάνει 3 ανεξάρτητα μέλη. Επίσης, στη πλειονότητα των εταιριών (84,5%) τρία (3) μέλη της επιτροπής ελέγχου έχουν εκλεγεί από τη ΓΣ των μετόχων. Επιπλέον, στο 38,7% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 1 μέλος με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής, στο 33,8% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 2 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής, και στο 25,4% των εταιριών η επιτροπή ελέγχου περιλαμβάνει 3 μέλη με επαρκείς γνώσεις λογιστικής-ελεγκτικής.

β. Η Επιτροπή Επιλογής Υποψηφίων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Στο 21,8% των εταιριών έχει θεσπιστεί επιτροπή υποψηφιοτήτων (*nominations committee*) για μέλη ΔΣ, ενώ στο 68,3% αυτό δεν έχει συμβεί. Δικαίωμα συμμετοχής στην επιτροπή αξιολόγησης υποψηφίων μελών ΔΣ έχουν μόνο τα υφιστάμενα μέλη ΔΣ για το 1/3 (33,8%) των εταιριών, ενώ το 30,3% των εταιριών δηλώνει ότι η επιτροπή υποψηφιοτήτων δεν περιλαμβάνει κανένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος ΔΣ.

Στο 19,0% των εταιριών ο πρόεδρος ΔΣ είναι ταυτοχρόνως και πρόεδρος της επιτροπής υποψηφιοτήτων, στο 26,8% αυτό δεν ισχύει. Στο 1/3 σχεδόν των εταιριών (30,3%) η επιτροπή υποψηφιοτήτων αξιολογεί περιοδικά τη δομή, το μέγεθος, τη σύνθεση και τις επιδόσεις του ΔΣ και προβαίνει σε συστάσεις προς αυτό σχετικά με αναγκαίες μεταβολές.

γ. Η Επιτροπή Καθορισμού Αμοιβών των Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Αναφορικά για την επιτροπή καθορισμού πολιτικής αμοιβών (*remuneration committee*), το 25,4% των εταιριών δηλώνει ότι έχει θεσπίσει επιτροπή αμοιβών για μέλη ΔΣ, το 58,5% δεν το έχει κάνει, και 16,2% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση. Το 33,1% των εταιριών δηλώνει ότι δικαίωμα συμμετοχής στην επιτροπή αμοιβών έχουν μόνο τα μη εκτελεστικά μέλη ΔΣ, το 16,9% δηλώνει ότι δεν υπάρχει αυτός ο περιορισμός και το 50,0% των εταιριών δηλώνει άλλη κατάσταση.

Το 35,2% των εταιριών που έχουν θεσπίσει επιτροπή αμοιβών δηλώνουν ότι η πολιτική αμοιβών αποφασίζεται τελικά από το διοικητικό συμβούλιο, στο 24,6% των εταιριών αποφασίζεται από τους μετόχους, στο 14,8% αποφασίζεται από την επιτροπή ελέγχου, και στο 25,4% των εταιριών αποφασίζεται με διαφορετικό τρόπο.

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις Επιβαρύνσεις των Αμοιβαίων Κεφαλαίων στην Ελλάδα

Στο πλαίσιο παρακολούθησης της Ελληνικής κεφαλαιαγοράς, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις επιβαρύνσεις των αδειοδοτημένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) αμοιβαίων κεφαλαίων. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (ΕΚ) συγκέντρωσε από τις ΑΕΔΑΚ στοιχεία επιβαρύνσεων που έθεσαν στα αδειοδοτημένα από την ΕΚ αμοιβαία κεφάλαια (Α/Κ) για τα έτη 2016 και 2017. Τα ευρήματα αυτής μελέτης που εκπόνησε η Διεύθυνση Μελετών είναι καταχωρημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με την Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών σε Ιδιώτες Επενδυτές στην Ελλάδα

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συλλέγει και επεξεργάζεται ανά εξάμηνο στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη ζήτηση χρηματοπιστωτικών μέσων και επενδυτικών υπηρεσιών από ιδιώτες επενδυτές, τον τρόπο διαφήμισης αυτών των μέσων από τις εποπτευόμενες εταιρείες και τον τρόπο με τον οποίο οι ιδιώτες πελάτες ή/και μεριδιούχοι επιλέγουν να επικοινωνούν με εποπτευόμενες εταιρείες. Επιπλέον, καταγράφει το ενδιαφέρον των επενδυτών και την παροχή από τις εποπτευόμενες εταιρείες καινοτόμων επενδυτικών προϊόντων. Τα αποτελέσματα της επεξεργασίας των στατιστικών στοιχείων χρησιμοποιούνται για τη διαμόρφωση άποψης, σχετικά με τις τάσεις που καταγράφονται κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελληνική αγορά. Επιπλέον, τα εν λόγω

ευρήματα υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA), με τη μορφή απαντήσεων σε σχετικά ερωτηματολόγια, όπως, αντίστοιχα, σχετικά στοιχεία υποβάλλονται και από τις υπόλοιπες εθνικές εποπτικές αρχές της ΕΕ στην ESMA, για τη διαμόρφωση άποψης σχετικά με αυτές τις τάσεις στις αγορές των κρατών μελών της ΕΕ.

Ειδικότερα, από τις εποπτευόμενες από την ΕΚ εταιρείες (επιχειρήσεις επενδύσεων, εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων, πιστωτικά ιδρύματα που έχουν αδειοδοτηθεί και παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες) ζητείται να αποστέλλουν ανά εξάμηνο στοιχεία για τον κύκλο εργασιών τους που προέρχεται από την παροχή συγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών (εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών, παροχή επενδυτικών συμβουλών και διαχείριση χαρτοφυλακίου), την αξία συναλλαγών αγοράς και πώλησης των πελατών τους επί επενδυτικών προϊόντων, τον αριθμό των ιδιωτών πελατών ή/και μεριδιούχων, κατά περίπτωση, τον τρόπο επικοινωνίας που αυτοί οι πελάτες/μεριδιούχοι έχουν επιλέξει για να επικοινωνούν με τις εταιρείες και, τέλος, τον τρόπο προώθησης/διαφήμισης επενδυτικών προϊόντων. Επίσης, ζητείται από τις εποπτευόμενες εταιρείες να αναφέρουν τον αριθμό των ιδιωτών πελατών τους που ζήτησαν ή εκδήλωσαν ενδιαφέρον για συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα ή στους οποίους παρείχαν ή προτίθενται να παρέχουν τα συγκεκριμένα καινοτόμα προϊόντα.

Ειδικά για το α' εξάμηνο 2018, υποβλήθηκαν στοιχεία από 44 επιχειρήσεις επενδύσεων, 6 πιστωτικά ιδρύματα, 13 εταιρείες διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων και 2 εταιρείες διαχείρισης οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων. Από τα στοιχεία που υποβλήθηκαν, προκύπτουν οι εξής μεταβολές σε σχέση με το β' εξάμηνο 2017:

- Μείωση στη ζήτηση για όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα (μετοχές, ομόλογα, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, παράγωγα) εκτός από δομημένες κινητές αξίες (δηλαδή, προϊόντα με προκαθορισμένο τύπο για τον υπολογισμό της απόδοσης και προκαθορισμένο τύπο για τον υπολογισμό του κινδύνου) και μέσα χρηματαγοράς (δηλαδή, κατηγορίες μέσων που συνήθως αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στη χρηματαγορά, όπως τα έντοκα γραμμάτια, τα αποδεικτικά κατάθεσης και τα εμπορικά γραμμάτια, εξαιρουμένων των μέσων πληρωμής) για τα οποία η ζήτηση αυξήθηκε.

Ζήτηση για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα/υπηρεσίες

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Μετοχές Shares				✓	
Ομόλογα Bonds				✓	
Δομημένες κινητές αξίες Structured securities		✓			
Μέσα χρηματαγοράς Money-market securities		✓			

Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων <i>Mutual funds</i>				✓	
Παράγωγα <i>Derivatives (options, futures, etc.)</i>				✓	
<i>CFDs</i>				✓	

- Μείωση στη χρήση των υπηρεσιών εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών και παροχής επενδυτικών συμβουλών και αύξηση στη διαχείριση χαρτοφυλακίου.

Χρήση διαύλων διάθεσης χρηματοπιστωτικών μέσων

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Μόνο εκτέλεση				✓	
Παροχή Συμβουλών				✓	
Διαχείριση πλούτου/χαρτοφυλακίου		✓			

- Αύξηση στη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων επικοινωνίας (προσωπική επαφή, τηλέφωνο, διαδίκτυο).

Τρόπος επικοινωνίας εποπτευόμενων εταιριών με πελάτες τους

	Αυξήθηκε σημαντικά	Αυξήθηκε	Παρέμεινε αμετάβλητο	Μειώθηκε	Μειώθηκε σημαντικά
Πρόσωπο με πρόσωπο		✓			
Μέσω τηλεφώνου		✓			
Μέσω διαδικτύου		✓			

- Αμετάβλητη η διαφήμιση των προαναφερθέντων χρηματοπιστωτικών μέσων εκ μέρους των εταιρειών.
- Αυξανόμενο ενδιαφέρον για καινοτόμα επενδυτικά προϊόντα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τη χρήση του 2018 τα οποία συντάσσονται με βάση το Δημόσιο Λογιστικό, τα συνολικά έσοδα ανήλθαν σε 8.370 χιλ ευρώ έναντι 10.487 χιλ ευρώ το 2017 καταγράφοντας μείωση κατά 20%, η οποία αποδίδεται κύρια στο γεγονός ότι τα έσοδα από εισφορές και τέλη των εποπτευόμενων φορέων της αντίστοιχης περυσινής χρήσης ήταν ιδιαίτερα αυξημένα λόγω των εισπράξεων οφειλόμενων εισφορών προηγούμενων χρήσεων.

Τα έξοδα στη χρήση του 2018 ανήλθαν σε 8.828 χιλ. ευρώ έναντι 8.860 χιλ. ευρώ το 2017 καταγράφοντας μείωση κατά -0,7%. Στην εν λόγω διαμόρφωση των εξόδων συνέβαλλαν η μείωση των δαπανών για αμοιβές και έξοδα προσωπικού και για δαπάνες μισθωμάτων και κοινοχρήστων, οι οποίες αντισταθμίστηκαν από αντίστοιχη αύξηση των δαπανών για αγορές εξοπλισμού, συνδρομές σε διεθνείς οργανισμούς και λοιπές λειτουργικές δαπάνες.

Συνέπεια των ανωτέρω ήταν το αποτέλεσμα της χρήσης του 2018 να διαμορφωθεί σε έλλειμα ύψους 458 χιλ. ευρώ έναντι πλεονάσματος ύψους 1.627 χιλ το 2017.

ΠΙΝΑΚΑΣ 30. Οικονομικός Απολογισμός ΕΚ, 2016-2018

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	2018 (ποσά σε ευρώ)	2017 (ποσά σε ευρώ)	2016 (ποσά σε ευρώ)	Ποσοστιαία μεταβολή 2018-2017
Σύνολο Εσόδων	8.369.888,60	10.487.310,62	8.150.545,75	-20,2%
• Εισφορές εποπτευόμενων	6.830.722,31	8.878.823,98	6.612.150,23	-23,1%
• Χρηματοοικονομικοί πρόσοδοι	1.354.235,12	1.321.381,71	1.363.554,10	2,5%
• Λοιπά έσοδα	184.931,17	287.104,93	174.841,42	-35,6%
Σύνολο Εξόδων	8.827.685,12	8.859.503,38	9.500.047,97	-0,7%
• Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	6.378.513,57	6.506.241,05	6.486.344,95	-2,0%
• Μισθώματα-κοινόχρηστα	776.481,41	810.740,08	807.662,34	-4,2%
• Κεφαλαιουχικές δαπάνες	30.753,60	12.303,67	473.862,00	+150,0%
• Συνδρομές σε Διεθνείς Οργανισμούς	722.063,14	630.461,18	584.863,88	14,5%
• Λειτουργικά και λοιπά έξοδα	919.873,40	899.757,40	1.147.314,80	+2,2%
Καθαρό Αποτέλεσμα	-457.796,52	1.627.807,24	-1.349.502,22	-220,62%

(*) Σημειώνεται ότι τα στοιχεία των χρήσεων 2017 και 2016 είναι σύμφωνα με τους εγκεκριμένους από το Υπουργείο Οικονομικών απολογισμούς, ενώ τα στοιχεία του 2018 είναι σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού. Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ESMA)

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (European Securities and Markets Authority, ESMA) είναι ανεξάρτητη ευρωπαϊκή αρχή, η οποία σκοπό έχει τη διαφύλαξη της σταθερότητας του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, μέσω της εξασφάλισης της ακεραιότητας και της διαφάνειας της αγοράς και της προστασίας των επενδυτών. Αποτελεί μέρος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (European System of Financial Supervision, ESFS), μαζί με τις άλλες δύο ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority, EBA) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA), με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) καθώς και με τις εθνικές εποπτικές αρχές.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως και οι εποπτικές αρχές των λοιπών 28 κρατών μελών, καθώς και των 3 χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX) που συμμετέχουν ως μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκπροσωπείται στο Συμβούλιο Εποπτών της ESMA (Board of Supervisors) μέσω του Προέδρου της. Το Συμβούλιο Εποπτών της ESMA είναι το κατεξοχήν όργανο της ESMA με αποφασιστικές αρμοδιότητες για σημαντικά θέματα, μεταξύ άλλων για την έκδοση τεχνικών προτύπων (technical standards) και κατευθυντήριων γραμμών (guidelines). Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ενεργά, με εξειδικευμένα και έμπειρα στελέχη της, στις εργασίες των διαρκών επιτροπών (standing committees) και των λοιπών επιτροπών της ESMA.

Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης (Supervisory Convergence Standing Committee)

Στο πλαίσιο εφαρμογής του Προγράμματος Στρατηγικής της ESMA για την περίοδο από 2016-2020, η Διαρκής Επιτροπή Εποπτικής Σύγκλισης έχει σκοπό να προάγει κοινή και συνεπή εποπτική προσέγγιση μεταξύ των μελών της ESMA και να αναπτύξει ένα πλαίσιο όσον αφορά στη χρήση εργαλείων εποπτικής σύγκλισης. Είναι επίσης σημαντικός ο ρόλος της ως *forum* για τη συνεργασία ανάμεσα σε εθνικές εποπτικές αρχές.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε τις εργασίες μίας άσκησης αξιολόγησης από ομοτίμους (peer reviews), και η ESMA δημοσίευσε την τελική έκθεση: η αξιολόγηση αφορούσε στις κατευθυντήριες γραμμές ESMA σχετικά με τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια και άλλα θέματα που αφορούν τους ΟΣΕΚΑ (ESMA42-111-4479/30.7.2018).

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του 2018, στο πλαίσιο των εργασιών της Διαρκούς Επιτροπής, δημοσιεύθηκε από την ESMA η έκθεση με τα αποτελέσματα μίας *follow-up* ασκήσεως αξιολόγησης από ομοτίμους, που αφορούσε στην εφαρμογή ορισμένων από τις κατευθυντήριες γραμμές για την καταλληλότητα στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID I (ESMA42-111-4653/24.7.2018).

Η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε, επίσης, με την αναθεώρηση του κειμένου με τη μεθοδολογία για τη διενέργεια των ασκήσεων αξιολόγησης από ομοτίμους (ESMA42-111-4661/20.7.2018), την προετοιμασία του Προγράμματος Εργασίας Εποπτικής Σύγκλισης της ESMA για το 2019, ενώ παρακολούθησε την πρόοδο της εφαρμογής του Προγράμματος Εργασιών Εποπτικής Σύγκλισης 2018, τα δύο τελευταία σε συνεργασία με την αρμόδια εσωτερική ομάδα εποπτικής σύγκλισης της ESMA.

Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες (Post-Trading Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις μετασυναλλακτικές δραστηριότητες ασχολείται με την εκκαθάριση και τον διακανονισμό των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων των υποδομών των χρηματοπιστωτικών αγορών καθώς και κάθε άλλης οντότητας που παρέχει μετασυναλλακτικές υπηρεσίες. Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία και την εξειδίκευση θεμάτων που περιλαμβάνονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 648/2012 για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους Κεντρικούς Αντισυμβαλλόμενους και τα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (European Markets Infrastructure Regulation, EMIR). Η Διαρκής Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη της πολιτικής της ESMA σε σχέση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 για τα κεντρικά αποθετήρια τίτλων (Central Securities Depositories Regulation, CSDR) και για τις εποπτικές και ρυθμιστικές συνέπειες του προγράμματος TARGET2.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα εξής κείμενα, τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στη διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων από κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (ESMA70-151-1094/7.2.2018),

-κείμενο διαβούλευσης ESMA (ESMA70-151-1013/8.1.2018) και τελική έκθεση με κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά αντι-προκυκλικά μέτρα περιθωρίου (Anti-Procyclicality Margin Measures) για κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους (ESMA 70 -151-1293/28.5.2018),

-έκθεση που αφορά σε εποπτικά μέτρα και κυρώσεις στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR (ESMA70-151-1400/13.6.2018),

-γνώμη (opinion) αναφορικά με την εκτίμηση του κινδύνου ρευστότητας κεντρικών αντισυμβαλλόμενων με βάση το άρθρο 44 παρα 1 του EMIR (ESMA70-151-1149/22.6.2018),

-δημοσίευση επικαιροποιημένης λίστας με κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους που είναι εγκατεστημένοι σε τρίτες χώρες και που έχουν αναγνωριστεί να παρέχουν υπηρεσίες και δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με το άρθρο 25 του EMIR (ESMA70-152-348/8.1.2019),

-κείμενο διαβούλευσης Νο 6 όσον αφορά στις υποχρεώσεις εκκαθάρισης (ESMA70-151-1530/11.7.2018) και τελική έκθεση (ESMA70-151-1768/27.9.2018),

-δήλωση για τις υποχρεώσεις εκκαθάρισης και διαπραγμάτευσης (ESMA70-151-1773/31.10.2018),

-τελική έκθεση για τις υποχρεώσεις εκκαθάρισης όσον αφορά στις διαπραγματεύσεις ανανέωσης (novated trades) στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA70-151-1854/8.11.2018),

-πρόταση της ESMA για ρυθμιστική αλλαγή για την υποστήριξη των προετοιμασιών, λόγω της αποχώρησης του HB από την ΕΕ, των κεντρικών αντισυμβαλλόμενων για περιπτώσεις μη εκκαθάρισης εξωχρηματιστηριακών παραγώγων (ESMA71-99-1055/8.11.2018),

-δήλωση αναφορικά με τη διαχείριση κινδύνων σε περιπτώσεις μη συμφωνίας όταν το HB αποχωρήσει από την ΕΕ, όσον αφορά σε θέματα κεντρικής εκκαθάρισης (ESMA70-151-1948/23.11.2018),

-ενημερωτική δήλωση (communication) για τις υποχρεώσεις εκκαθάρισης για συνταξιοδοτικά προγράμματα (ESMA70-151-1462/3.7.2018),

-κατευθυντήριες γραμμές για εκθέσεις εσωτερικοποιημένου διακανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 9 του CSDR (ESMA70-151-1258/28.3.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές ESMA για αναφορά περιπτώσεων αδυναμιών διακανονισμού (ESMA70-151-1855/20.12.2018),

-δήλωση της ESMA όσον αφορά σε θέματα αναγνώρισης Βρετανικών κεντρικών αντισυμβαλλόμενων και κεντρικών αποθετηρίων τίτλων σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας πριν την αποχώρηση του ΗΒ από την ΕΕ (ESMA70-151-2032/19.12.2018),

-κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στον υπολογισμό θέσεων από αρχεία καταγραφής συναλλαγών στο πλαίσιο του EMIR (ESMA70-151-1272/27.3.2018),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού EMIR (ESMA70-1861941480-52/3.12.2018),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή του CSDR (ESMA70-708036281-2/12.11.2018),

-κείμενο διαβούλευσης της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών αναφορικά με τις τροποποιήσεις που αφορούν στις υποχρεώσεις εκκαθάρισης στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης (Securities Financing Transactions Regulation, SFTR) (JC 2018-14/4.5.2018).

Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών (Investor Protection and Intermediaries Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Διαμεσολαβητών και Προστασίας Επενδυτών ασχολείται με θέματα που αφορούν στην προστασία των επενδυτών κατά την παροχή σε αυτούς επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της MiFID/MiFID II/MiFIR. Οι εργασίες της αποσκοπούν στην εποπτική σύγκλιση σε θέματα οργανωτικών απαιτήσεων, κανόνων συμπεριφοράς και διασυννοριακής παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από τους αδειοδοτημένους παρόχους, ήτοι επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και πιστωτικά ιδρύματα. Επίσης, αποσκοπούν στην ολοκλήρωση του ενιαίου εγχειριδίου κανόνων (single rulebook) με την παροχή τεχνικής συνδρομής (technical advice) στην ΕΕ και την εκπόνηση τεχνικών προτύπων (technical standards) και συστάσεων (recommendations), στην προστασία των επενδυτών μέσω της έκδοσης προειδοποιήσεων (warnings) και, υπό το νέο νομοθετικό πλαίσιο MiFID II/MiFIR, στο συντονισμό και την άσκηση των εξουσιών παρέμβασης σε επενδυτικά προϊόντα (product intervention).

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα τα οποία δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης για τη λήψη μέτρων απαγόρευσης/επιβολής περιορισμών στη διάθεση CFDs και binary options (ESMA35-43-904/18.1.2018),

-κοινή προειδοποίηση των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (EEA-ESAs) προς το επενδυτικό κοινό όσον αφορά σε κρυπτονομίσματα (ESMA50-164-1284/12.2.2018),

-επιπλέον πληροφόρηση όσον αφορά στα μέτρα της ESMA για την απαγόρευση/επιβολή περιορισμών στη διάθεση CFDs και binary options (ESMA35-43-1000/27.3.2018),

-τελική έκθεση για κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένες πτυχές καταλληλότητας στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II (ESMA35-43-869/28.5.2018) και τελικό κείμενο με τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές (ESMA35-43-1163/6.11.2018),

-δήλωση των EBA και ESMA όσον αφορά στο χειρισμό της επένδυσης ιδιωτών επενδυτών σε χρηματοπιστωτικά μέσα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για την αποκατάσταση και εξυγίανση πιστωτικών ιδρυμάτων (ESMA71-99-991/30.5.2018),

-έκθεση για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας απαγόρευσης από την ESMA της διάθεσης binary options (ESMA50-162-214/1.6.2018),

- έκθεση για την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας επιβολής περιορισμών από την ESMA στη διάθεση CFDs (ESMA50-162-215/1.6.2018),

-ενημερωτικό για την εφαρμογή των κανόνων καταλληλότητας στο πλαίσιο της Οδηγίας MiFID II (ESMA35-43-1206/13.11.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για την ενσωμάτωση κινδύνων και παραγόντων βιωσιμότητας στη MiFID II (ESMA35-43-1210/19.12.2018),

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) για θέματα προστασίας επενδυτών και λειτουργίας επιχειρήσεων επενδύσεων (ESMA35-43-349/3.10.2018).

Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων (Investment Management Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη Διαχείριση Επενδύσεων έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση του ρυθμιστικού πλαισίου και των εποπτικών πρακτικών αναφορικά με τη διαχείριση συλλογικών επενδύσεων και τα εναρμονισμένα και μη εναρμονισμένα επενδυτικά κεφάλαια.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-κείμενο διαβούλευσης όσον αφορά σε σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών αναφορικά με σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού για τα επενδυτικά κεφάλαια χρηματαγοράς (money market funds, MMFs), (ESMA34-49-131/28.9.2018),

-επιστολή από την ESMA προς την ΕΙΟΡΑ σχετικά με την Οδηγία για τους διαχειριστές εναλλακτικών επενδύσεων (AIFMD) (ESMA34-32-427/7.8.2018),

-κείμενο διαβούλευσης σε σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για εκθέσεις αναφοράς προς αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο εφαρμογής του άρθρου 37 του Κανονισμού για τα επενδυτικά κεφάλαια χρηματαγοράς (money market funds, MMFs) (ESMA 34-49-144/13.11.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για την ενσωμάτωση κινδύνων και παραγόντων βιωσιμότητας στις Οδηγίες UCITS (Οδηγία 2009/65/EK) και AIFMD (Οδηγία 2011/61/ΕΕ) (ESMA34-45-569/19.12.2018),

-επικαιροποίηση των Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με την εφαρμογή των Οδηγιών AIFMD (ESMA34-32-352/4.10.2018) και UCITS (ESMA34-43-392/23.7.2018).

Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα Αγοράς (Market Data Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για Δεδομένα της Αγοράς συμβάλλει στο έργο της ESMA σε θέματα σχετικά με την γνωστοποίηση συναλλαγών, τις επενδυτικές θέσεις, την τήρηση αρχείων εντολών και τα στοιχεία αναφοράς για χρηματοπιστωτικά μέσα.

Κατά την διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και επεξεργάστηκε τα εξής κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-επικαιροποιημένες Ερωτήσεις-Απαντήσεις (Q&As) σχετικά με την αναφορά συναλλαγών στο πλαίσιο του Κανονισμού MiFIR (ESMA70-1861941480-56/25.5.2018),

-σχεδίασε, παρακολούθησε, αξιολόγησε τα στοιχεία και εξήγαγε συμπεράσματα από την έρευνα (Data Quality Review) αναφορικά με την ποιότητα των δεδομένων που υποβάλλονται από τους υπόχρεους στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών, στο πλαίσιο του Κανονισμού EMIR, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των δεδομένων της αξιοπιστίας του συστήματος.

Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς (Market Integrity Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για θέματα κατάχρησης της αγοράς σκοπό έχει την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των εποπτικών δραστηριοτήτων των εθνικών εποπτικών αρχών για περιπτώσεις κατάχρησης αγοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2018, το έργο της Διαρκούς Επιτροπής επικεντρώθηκε κυρίως στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA:

- γνώμη (opinion) όσον αφορά στην αποδεκτή πρακτική της αγοράς της Γαλλικής εποπτικής αρχής αναφορικά με τις συμβάσεις ρευστότητας (ESMA70-145-442/13.4.2018),

-κατάλογος με τις εθνικές εποπτικές αρχές που έχουν αυξήσει τα όρια για την υποβολή γνωστοποιήσεων προσώπων με διευθυντικά καθήκοντα και άλλων στενά σχετιζόμενων προσώπων (ESMA70-145-1020/7.11.2018),

-ετήσια έκθεση για διοικητικές και ποινικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 596/2014 (Market Abuse Regulation, MAR) (ESMA70-145-1081/15.11.2018),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής του MAR (ESMA70-145-111/12.11.2018).

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) στο πλαίσιο εφαρμογής του BMR (ESMA70-145-114/18.12.2018).

Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών (Committee for Economic and Markets Analysis- CEMA)

Η Διαρκής Επιτροπή για την οικονομική ανάλυση και την ανάλυση των αγορών συνδράμει την ESMA στην παρακολούθηση των εξελίξεων στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Στο πλαίσιο αυτό, η CEMA συλλέγει πληροφόρηση βάσει ερωτηματολογίου από τα μέλη της και σύμφωνα με γενικότερες αναλύσεις επεξεργάζεται τα Οικονομικά Δελτία που δημοσιεύει η ESMA σε περιοδική βάση. Τα κείμενα αυτά είναι:

-το Τριμηνιαίο Δελτίο «Risk Dashboard» το οποίο παρέχει ενημέρωση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ, στους συμμετέχοντες στις αγορές και στο ευρύτερο κοινό ως προς τους κινδύνους στις χρηματοοικονομικές αγορές, και

-η εξαμηνιαία ανάλυση «Trends, Risks and Vulnerabilities» σχετικά με τις τάσεις, τους πιθανούς κινδύνους και τις ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού συστήματος σε όλο το εύρος των αγορών.

Επίσης, η CEMA επεξεργάζεται μελέτες σε θέματα κεφαλαιαγοράς που εκπονεί είτε η ίδια η ESMA είτε τα μέλη της CEMA.

Η CEMA το 2018, πέρα από την επεξεργασία των περιοδικών εκδόσεων που αναφέρονται ανωτέρω, επικεντρώθηκε σε μελέτες που αφορούσαν σε θέματα όπως:

- η ανάλυση κόστους/απόδοσης των συλλογικών επενδύσεων (όπου έγινε αναφορά και στην επεξεργασία των σχετικών στατιστικών στοιχείων από την Ελληνική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς),
- ανάλυση βάσει δεικτών κινδύνου για τη δομή και τα χαρακτηριστικά των Ευρωπαϊκών αγορών παραγώγων το 2017 βάσει υποβαλλόμενων στοιχείων στα Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) εγγεγραμμένα στην ESMA.
- η στατιστική παρουσίαση της αγοράς για τις εναλλακτικές επενδύσεις (AIFs)
- οι εξελίξεις στις τεχνολογίες εποπτείας (Reg Tech & Sup Tech) και πόσο αυτές μπορούν να συμβάλουν στη δραστηριότητα αφενός των εποπτευόμενων φορέων όσο και σε εκείνη των εποπτικών αρχών,
- Τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του μηχανισμού Double Volume Cap (DVC) στις ευρωπαϊκές αγορές μετοχών μετά την εφαρμογή της MiFID II. Η ανάλυση επικεντρώθηκε στα θέματα αλλαγής στη ρευστότητα των αγορών, στο βάθος και το εύρος τους.
- Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων στις αγορές των αμοιβαίων κεφαλαίων χρηματαγοράς (MMF Stress Testing).

Τέλος, το 2018 αποφασίστηκε η δημιουργία εντός του CEMA τριών ομάδων εργασίας (Task Forces) για ζητήματα του θεσμικού πλαισίου 1) EMIR, 2) AIFMD, 3) MiFIDII.

Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων (Corporate Finance Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων έχει την ευθύνη της επεξεργασίας όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την Οδηγία και τον Κανονισμό για το Ενημερωτικό δελτίο (Prospectus Directive and Regulation) και θέματα Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επίσης, ασχολείται με τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης σύμφωνα με την Οδηγία για τη Διαφάνεια (Transparency Directive). Η Επιτροπή προωθεί την αποτελεσματικότητα στην καθημερινή εργασία των εθνικών εποπτικών αρχών σχετικά με τα θέματα αυτά, ενισχύει την εποπτική σύγκλιση και διασφαλίζει τη συνεπή εφαρμογή των κανόνων σε όλα τα κράτη μέλη.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε κυρίως και προχώρησε στην εκπόνηση των εξής κειμένων που δημοσίευσε η ESMA για τα ενημερωτικά δελτία:

-τελική έκθεση με την Τεχνική Συνδρομή αναφορικά με τη μορφή και το περιεχόμενο του ενημερωτικού δελτίου που πρέπει να δημοσιεύεται κατά τη δημόσια προσφορά κινητών αξιών ή κατά την εισαγωγή κινητών αξιών προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 (ESMA31-62-800/3.4.2018),

-κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με το περιεχόμενο της ελάχιστης πληροφόρησης σε περιπτώσεις εξαιρέσεων για έκδοση ενημερωτικού δελτίου (ESMA31-62-962/13.7.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με παράγοντες κινδύνου στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 σχετικά με το ενημερωτικό δελτίο (ESMA31-62-996/13.7.2018),

-επιστολή προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο εφαρμογής του νέου Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1129 αναφορικά με το περιεχόμενο της ελάχιστης πληροφόρησης σε περιπτώσεις εξαιρέσεων για έκδοση ενημερωτικού δελτίου (ESMA31-59-995/13.7.2018),

-έκθεση με στατιστικά στοιχεία για τον αριθμό των ενημερωτικών δελτίων που εγκρίθηκαν και διακινήθηκαν στις χώρες του EOX το 2017 (ESMA31-62-1114/15.10.2018),

-επικαιροποίηση Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) για το Ενημερωτικό Δελτίο (ESMA31-62-780/28.3.2018).

Στον τομέα της Οδηγίας για την Διαφάνεια, δημοσιεύτηκε πρακτικός οδηγός των υποχρεώσεων γνωστοποίησης της συμμετοχής μετόχων σε εισηγμένες εταιρείες στα κράτη μέλη (ESMA31-67-535/25.5.2018).

Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές (Secondary Markets Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές ασχολείται με τη δομή, τη διαφάνεια και την αποτελεσματική λειτουργία των δευτερογενών αγορών για τα χρηματοπιστωτικά μέσα, περιλαμβανομένων πλατφορμών εκτέλεσης συναλλαγών και εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών. Ειδικότερα, η Διαρκής Επιτροπή για τις δευτερογενείς αγορές μελετά την επίπτωση των αλλαγών της δομής των αγορών στη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα της διαπραγμάτευσης σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα, διαμορφώνει

την πολιτική της ESMA και προάγει την εποπτική σύγκλιση μεταξύ των εθνικών εποπτικών αρχών σε θέματα της αρμοδιότητας της.

Κατά το 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και εκπόνησε τα ακόλουθα κείμενα που δημοσίευσε η ESMA:

-δημοσίευση των δεδομένων του μηχανισμού μεγίστου ορίου συναλλαγών (ESMA71-99-953/7.3.2018),

-γνώμη (opinion) της ESMA όσον αφορά στην υποχρέωση διαπραγμάτευσης πακέτου εντολών στο πλαίσιο εφαρμογής της MiFID II (ESMA70-156-322/21.3.2018),

-τελική έκθεση με τις τροποποιήσεις στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2017/587 (RTS 1) (ESMA70-156-354/26.3.2018),

-δημόσια δήλωση της ESMA για τη χρήση του αναγνωριστικού αριθμού νομικής οντότητας (Legal Entity Identifier-LEI) (ESMA70-145-872/20.6.2018),

-γνώμη (opinion) της ESMA αναφορικά με τις τροποποιήσεις του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2017/587 (RTS 1) (ESMA70-156-769/20.9.2018),

-γνώμη (opinion) της ESMA αναφορικά με την παρεπόμενη υπηρεσία του υπολογισμού του μεγέθους της αγοράς (ESMA70-156-478/2.10.2018),

-κείμενο διαβούλευσης αναφορικά με περιοδικούς πλειστηριασμούς για μετοχικούς τίτλους (ESMA70-156-785/9.11.2018),

-κείμενο διαβούλευσης με τροποποιήσεις του πλαισίου θήματος τιμής (tick size) στο πλαίσιο εφαρμογής του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού 2017/588 (RTS 11) (ESMA70-156-357/13.7.2018) καθώς και τελική έκθεση (ESMA70-156-834/14.12.2018),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα αναφοράς συναλλαγών στο πλαίσιο εφαρμογής του MIFIR (ESMA70-1861941480-56/26.9.2018),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) που αφορά σε θέματα συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο του MiFIR (ESMA70-872942901-35/4.1.2019),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα παραγώγων επί εμπορευμάτων στο πλαίσιο εφαρμογής των MiFID II και MIFIR (ESMA70-872942901-36/4.1.2019),

-επικαιροποιημένο κείμενο Ερωτήσεων-Απαντήσεων (Q&As) σχετικά με θέματα διάρθρωσης των αγορών (ESMA70-872942901-38/14.11.2018).

Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία (Financial Innovation Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή για τη χρηματοοικονομική καινοτομία συντονίζει τη συμπεριφορά των εθνικών εποπτικών αρχών έναντι των νέων και καινοτόμων χρηματοπιστωτικών δραστηριοτήτων και παρέχει συμβουλές στην ESMA σχετικά με τη δράση της στον τομέα αυτό, όπως για παράδειγμα την έκδοση

προειδοποιήσεων ή την ανάληψη εποπτικών δράσεων απαραίτητων για την εποπτική σύγκλιση ή την αποτροπή πρόκλησης ζημιών σε επενδυτές ή κινδύνων στη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Μέρος των δραστηριοτήτων της Διαρκούς Επιτροπής αποτελεί η συλλογή, ανάλυση και αναφορά των τάσεων των επενδυτών. Επίσης, η Επιτροπή συμβάλλει στο έργο της Κοινής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (Joint Committee) σχετικά με τις χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες, τη χρηματοπιστωτική καινοτομία και θέματα που αφορούν τους καταναλωτές επενδυτικών προϊόντων.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε κυρίως και ολοκλήρωσε την εκπόνηση σχετικών οδηγιών προς τις εθνικές εποπτικές αρχές επί των ζητημάτων παρέμβασής τους στη διάθεση επενδυτικών προϊόντων (product intervention), η οποία αποτελεί νέα εποπτική εξουσία που προβλέπεται στον Κανονισμό MiFIR.

Ακόμα, η Διαρκής Επιτροπή ασχολήθηκε με τη διενέργεια έρευνας και την εκπόνηση σχετικού κειμένου που δημοσιεύθηκε από την ESMA και αφορά σε συμβουλή της ESMA προς τα Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα – την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο - για αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων και κρυπτονομίσματα (ESMA50-157-1391/9.1.2019).

Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης (Corporate Reporting Standing Committee)

Η Διαρκής Επιτροπή Εταιρικής Πληροφόρησης επεξεργάζεται θέματα που σχετίζονται με τη λογιστική, τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και την περιοδική χρηματοοικονομική πληροφόρηση, στο πλαίσιο της Οδηγίας για τη Διαφάνεια. Ειδικότερα, παρακολουθεί και συμβάλλει στις εποπτικές εξελίξεις στον τομέα της λογιστικής και της ελεγκτικής, περιλαμβανομένης της διαδικασίας ενσωμάτωσης από την Ευρωπαϊκή Ένωση των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), καθώς και στην εργασία των σχετικών Επιτροπών που ασχολούνται με λογιστικά ή ελεγκτικά θέματα. Επίσης, η Διαρκής Επιτροπή συντονίζει τις δραστηριότητες των εθνικών εποπτικών αρχών του ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου που εποπτεύουν τη συμμόρφωση των οικονομικών καταστάσεων των εκδοτών με τα ΔΠΧΑ προκειμένου να επιτευχθεί σύγκλιση των αποφάσεων που λαμβάνουν, όσον αφορά στα θέματα εφαρμογής των ΔΠΧΑ.

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Διαρκής Επιτροπή επικεντρώθηκε στις ακόλουθες κυρίως δραστηριότητες:

-επεξεργασία επιστολών που εστάλησαν από την ESMA προς το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (International Accounting Standards Board), τη Συμβουλευτική Ομάδα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (European Financial Reporting Advisory Group) και την Επιτροπή Διερμηνειών των ΔΠΧΑ (IFRS Interpretation Committee), αναφορικά με τη θέση της ESMA επί της ανάπτυξης νέων και τροποποίησης υφισταμένων προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς, της συνεπούς εφαρμογής τους και λοιπών εποπτικών θεμάτων,

-δήλωση (statement) για τη λογιστικοποίηση των επιπτώσεων στη φορολογία εισοδήματος σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ του United States Tax Cuts and Jobs Act (ESMA32-63-423/26.01.2018),

-έκθεση αναφορικά με τις δράσεις των αρχών εποπτείας της εφαρμογής των ΔΠΧΑ για το 2017 (ESMA32-63-424/3.4.2018),

-δημοσιοποίηση επιλεγμένων αποφάσεων από τη βάση δεδομένων της ESMA αναφορικά με την εφαρμογή των ΔΠΧΑ που λήφθηκαν από τις εθνικές εποπτικές αρχές την περίοδο Αυγούστου 2016 – Ιουλίου 2017 (ESMA32-63-427/19.4.2018),

-συνδρομή στις εργασίες της Διαρκούς Επιτροπής για τα Χρηματοοικονομικά Θέματα των Επιχειρήσεων (Corporate Finance Standing Committee) για τη διαμόρφωση των Ρυθμιστικών Τεχνικών Προτύπων σύμφωνα με την Οδηγία για τα Ενημερωτικά Δελτία (ESMA31-62-1002/17.7.2018),

-δήλωση (statement) για κοινές προτεραιότητες εποπτείας με σκοπό την ομοιόμορφη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) στις οικονομικές καταστάσεις του 2018 (ESMA32-63-503/26.10.2018),

-συνδρομή στην επεξεργασία των απαντήσεων της ESMA στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με τον Έλεγχο Καταλληλότητας του Ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου για τις δημόσιες εκθέσεις των εταιριών, (ESMA32-51-522/17.7.2018),

-προετοιμασία και δημοσιοποίηση στην ιστοσελίδα της ESMA του πρώτου εκπαιδευτικού βίντεο (video tutorial), σχετικά με την Ευρωπαϊκή Ενιαία Ηλεκτρονική Μορφή (European Single Electronic Format–ESEF), η οποία αποτελεί την ηλεκτρονική μορφή που θα χρησιμοποιείται από όλους τους εκδότες για την υποβολή των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων των χρήσεων που ξεκινούν από την 1 Ιανουαρίου 2020, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Οδηγία για τη Διαφάνεια (2004/109/EC, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/50/EU), με σκοπό να διευκολυνθεί η προσβασιμότητα, η ανάλυση και η συγκρισιμότητα των ετήσιων οικονομικών εκθέσεων (ESMA32-60-403/19.11.2018).

Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (Technical Committee on Credit Rating Agencies)

Η Τεχνική Επιτροπή για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας (ΟΑΠΙ) είναι υπεύθυνη για την παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα πολιτικής που αφορούν τους ΟΑΠΙ, όπως η αξιολόγηση του νομοθετικού και εποπτικού πλαισίου τρίτης χώρας ως προς την πλήρωση των απαιτήσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 1060/2009 για τους ΟΑΠΙ (όπως έχει τροποποιηθεί) και η διεξαγωγή δραστηριοτήτων αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας από ΟΑΠΙ τρίτης χώρας (Κανονισμός CRA). Επίσης ασχολείται με τον Κανονισμό για τις τιτλοποιήσεις (Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2402 για τις τιτλοποιήσεις – Securitisation Regulation (SR)).

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Τεχνική Επιτροπή ασχολήθηκε με:

-την ετήσια έκθεση για το 2017 και το πρόγραμμα εργασιών της για το 2018 για την εποπτεία των ΟΑΠΙ, των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και την παρακολούθηση των κεντρικών αντισυμβαλλόμενων τρίτων χωρών (ESMA80-199-153/8.2.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του καθεστώτος προσυπογραφής σύμφωνα με το άρθρο 4 (3) του Κανονισμού CRA (ESMA33-9-235/27.3.2018) και τελική έκθεση (ESMA33-9-246/18.7.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για την αναθεώρηση των κατευθυντήριων γραμμών για την περιοδική πληροφόρηση από ΟΑΠΙ (2^η έκδοση) (ESMA33-9-252/19.7.2018),

-δήλωση ESMA όσον αφορά στα έκτακτα μέτρα για ΟΑΠΙ, αρχεία καταγραφής συναλλαγών στο πλαίσιο αποχώρησης του HB από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ESMA80-187-149/9.11.2018),

-ετήσια έκθεση για τον υπολογισμό του μεριδίου αγοράς των ΟΑΠΙ (ESMA33-9-281/30.11.2018),

-κείμενο διαβούλευσης για κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά στις υποχρεώσεις διαφάνειας για τους ΟΑΠΙ (ESMA33-9-290/19.12.2018).

Στον τομέα των τιτλοποιήσεων ασχολήθηκε με την τελική έκθεση για σχέδια τεχνικών ρυθμιστικών προτύπων για την αδειοδότηση εταιρειών που παρέχουν υπηρεσίες STS επαλήθευσης στο πλαίσιο εφαρμογής του SR (ESMA33-128-473/16.7.2018), καθώς και την τελική έκθεση όσον αφορά σε γνωστοποιήσεις STS στο πλαίσιο εφαρμογής του SR (ESMA33-128-477/16.7.2018).

Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής (IT Management and Governance Group)

Η Ομάδα Εργασίας για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής της ESMA (ITMG) συμβάλλει με τις εργασίες της στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη λειτουργία πανευρωπαϊκών έργων πληροφορικής. Κύριος στόχος των έργων είναι η διασφάλιση της συμμόρφωσης των εθνικών εποπτικών αρχών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την ευρωπαϊκή νομοθεσία, και η εξασφάλιση ότι το κόστος της απαιτούμενης διαχείρισης δεδομένων συμβαδίζει με το αντίστοιχο όφελος.

Οι βασικές εργασίες της Ομάδας κατά το 2018 ήταν οι ακόλουθες:

-πολυετές πρόγραμμα έργων πληροφορικής, στρατηγική και μεθοδολογία πληροφορικής και τεχνικές οδηγίες,

-επιχειρησιακές απαιτήσεις (σε συνεργασία με την αρμόδια κάθε φορά επιτροπή της ESMA), λειτουργικών και τεχνικών προδιαγραφών, προδιαγραφών δοκιμών σε έργα και διεπαφές (interfaces) πληροφορικής.

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2018, η Ομάδα Εργασίας λειτούργησε το πανευρωπαϊκό σύστημα FIRDS (Financial Instruments Reference Data System). Το FIRDS συλλέγει, διαχειρίζεται και δημοσιοποιεί δεδομένα αναφοράς χρηματοπιστωτικών μέσων και στοιχείων συναλλακτικής διαφάνειας στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας MiFID II και των Κανονισμών MiFIR και MAR. Στο πλαίσιο του FIRDS λειτουργούν υπό την εποπτεία του ITMG επίσης τα υποσυστήματα 1| FITRS: υπολογισμοί στοιχείων προσυναλλακτικής και μετασυναλλακτικής διαφάνειας, 2| SARIS: αναστολή-διαγραφή διαπραγμάτευσης Χ/Μ, 3| DVCAP: συλλογή και δημοσιοποίηση στοιχείων όγκου συναλλαγών στον ΕΟΧ. Το συγκεκριμένο έργο πληροφορικής ανατέθηκε στην ESMA, για την υλοποίηση και τη λειτουργία του, από 27 εθνικές εποπτικές αρχές του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Κατά το ίδιο έτος και με την ίδια διαδικασία ανάθεσης στην ESMA συνεχίστηκε η λειτουργία του συστήματος TRACE για την πρόσβαση των εθνικών εποπτικών αρχών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα στοιχεία συναλλαγών που εκτελούνται σε εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και γνωστοποιούνται σε Αρχεία Καταγραφής Συναλλαγών (Trade Repositories) στο πλαίσιο εφαρμογής του EMIR. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει και στα δύο προαναφερόμενα έργα.

Τέλος, το ενοποιημένο ηλεκτρονικό μητρώο της ESMA (ESMA Registers) τέθηκε σε λειτουργία κατά το ίδιο έτος υπό την τεχνική εποπτεία του ITMG.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και φορείς

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (European Systemic Risk Board, ESRB) στόχο έχει την πρόληψη των συστημικών κινδύνων που απειλούν τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ευρωπαϊκή Ένωση εντός του χρηματοοικονομικού συστήματος και την αποτροπή τυχόν σοβαρών αρνητικών επιπτώσεων τόσο στο χρηματοοικονομικό σύστημα όσο και στην οικονομία γενικότερα. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στο Συμβούλιο (General Board) και την Τεχνική Συμβουλευτική Επιτροπή (Advisory Technical Committee).

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Κατά τη διάρκεια του 2018, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολούθησε, σε τεχνικό επίπεδο, τους εξής φακέλους ενώπιον του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (European Council): την πρόταση Κανονισμού για το «Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν» (Pan-European Personal Pension Product), την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR και ειδικά όσον αφορά τις διαδικασίες για την αδειοδότηση κεντρικών αντισυμβαλλομένων και τις αρχές που συμμετέχουν καθώς και τις απαιτήσεις για την αναγνώριση κεντρικών αντισυμβαλλομένων τρίτων χωρών, την πρόταση για την τροποποίηση του Κανονισμού EMIR σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματοστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών (EMIR REFIT), την πρόταση τροποποίησης της οδηγίας 2007/36/EK όσον αφορά την ενθάρρυνση της μακροπρόθεσμης ενεργού συμμετοχής των μετόχων και της οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά ορισμένα στοιχεία της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, την πρόταση Οδηγίας και Κανονισμού σχετικά με την προληπτική εποπτεία επιχειρήσεων επενδύσεων (IFS), την πρόταση Κανονισμού για την ενίσχυση της διασυννοριακής διανομής συλλογικών επενδυτικών κεφαλαίων και για την τροποποίηση των Κανονισμών 345/2013 και 346/2013, τη δέσμη νομοθετικών προτάσεων για τη βιώσιμη χρηματοοικονομική (sustainable finance), την πρόταση Κανονισμού για την τροποποίηση των Κανονισμών 596/2014 και 2017/1129 όσον αφορά στην προώθηση της χρήσης των αγορών ανάπτυξης (SME listing), την πρόταση Κανονισμού σχετικά με τους Ευρωπαίους παρόχους υπηρεσιών πληθοχρηματοδότησης για επιχειρήσεις (crowdfunding), καθώς και την πρόταση για την τροποποίηση των ιδρυτικών Κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESFS Review Package).

Επίσης, κατά τη διάρκεια του 2018, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετείχε στις εργασίες της ομάδας των Εμπειρογνομήμων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα κεφαλαιαγοράς (EGESC), του Informal Company Law Expert Group και του Κολλεγίου για τους δείκτες αναφοράς (Benchmarks).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO)

Ο Διεθνής Οργανισμός Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (*International Organization of Securities Commissions, IOSCO*) είναι το βασικό *forum* για τη διεθνή συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών της κεφαλαιαγοράς και ο διεθνής φορέας για την θέσπιση προτύπων για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Η IOSCO επί του παρόντος έχει 129 τακτικά μέλη από περισσότερες από 100 χώρες. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εκπροσωπείται στις εργασίες της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής (*European Regional Committee*) καθώς και της ολομέλειας των Προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς, μελών της IOSCO, μέσω του Προέδρου της. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει ακόμα ενεργά στις εργασίες της ομάδας εργασίας *IOSCO Committee 4*, της οποίας οι εργασίες αφορούν στην πρόληψη και τον εντοπισμό παραβάσεων της κεφαλαιαγοράς σε διεθνές επίπεδο, κυρίως με την ενίσχυση και ενθάρρυνση της συνεργασίας των εποπτικών αρχών. Επίσης, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συμμετέχει στις εργασίες του *IOSCO Screening Group*, το οποίο διενεργεί τις αξιολογήσεις των υποψηφίων χωρών για την υπογραφή του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας της IOSCO (*IOSCO MMoU*), καθώς και του νέου Ενισχυμένου Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας (*Enhanced MMoU – EMMoU*), που υιοθετήθηκε από την IOSCO τον Απρίλιο του 2017. Το EMMoU διευρύνει τις περιπτώσεις παροχής συνδρομής μεταξύ εποπτικών αρχών, με την προσθήκη, μεταξύ άλλων, νέων κατηγοριών εμπιστευτικών πληροφοριών που θα μπορούν να ανταλλάσσουν μεταξύ τους οι εποπτικές αρχές. Αυτές οι νέες πληροφορίες και/ή μορφές παροχής συνδρομής είναι οι ακόλουθες: πληροφορίες που σχετίζονται με πρόσωπα που κατέχουν ή ελέγχουν άλλα πρόσωπα ή περιουσιακά στοιχεία, πληροφορίες που σχετίζονται με ελεγκτική δράση, ιδίως όσον αφορά στον έλεγχο χρηματοοικονομικών καταστάσεων, υποχρέωση παρουσίας φυσικού προσώπου για μαρτυρική κατάθεση ενώπιον της αρχής που παρέχει τη συνδρομή, δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων, όπου επιτρέπεται από την νομοθεσία, και πληροφορίες από παρόχους τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών και υπηρεσιών διαδικτύου (*data traffic records*).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και λοιποί διεθνείς φορείς

Πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία

Στο πρόγραμμα για τη Μεσογειακή Συνεργασία (*Mediterranean Partnership of Securities Regulators, MPSR*) συμμετέχουν οι Αίγυπτος, Αλγερία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μαρόκο, Πορτογαλία, Τουρκία, Τυνησία με σκοπό την ανάπτυξη συμπληρωματικών δράσεων και τη διασφάλιση της εφαρμογής των αρχών της IOSCO από τις εποπτικές αρχές κεφαλαιαγοράς στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Το 2018, φιλοξενήθηκε στην Αθήνα, από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η ετήσια συνάντηση των προέδρων των εποπτικών αρχών κεφαλαιαγοράς που μετέχουν στο πρόγραμμα καθώς και το σεμινάριο που διεξάγεται παράλληλα με την ετήσια συνάντηση.

Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (*Organisation for Economic Cooperation and Development, OECD*) στόχο έχει την προώθηση πολιτικών για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής

ευημερίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας Δράσης για την προστασία των καταναλωτών (Task Force on Financial Consumer Protection).

Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης

Η Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης (Financial Action Task Force) είναι ένα διεθνές όργανο χάραξης πολιτικής που θέτει διεθνή πρότυπα για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και μέτρα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παρακολουθεί τις εργασίες της Ομάδας τόσο σε επίπεδο ολομέλειας όσο και σε επίπεδο επιμέρους ομάδων εργασιών της.

Διμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας

Ο σκοπός των Πρωτοκόλλων Συνεργασίας είναι η εδραίωση και εφαρμογή διαδικασίας παροχής συνδρομής μεταξύ των εποπτικών αρχών, προκειμένου να διευκολυνθούν στην άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μέχρι σήμερα έχει υπογράψει 26 διμερή και 2 πολυμερή Πρωτόκολλα Συνεργασίας για την ανταλλαγή πληροφοριών και γενικότερα την παροχή συνδρομής.

ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στο πλαίσιο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID)

Στο τέλος του 2018, 2.564 επιχειρήσεις κρατών του ΕΟΧ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες, έναντι 2.452 στο τέλος του 2017 (βλ. πίνακα 31).

Όσον αφορά την κατανομή των επιχειρήσεων ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.892 εταιρίες, και ακολουθούν ενδεικτικά η Κύπρος με 224 εταιρίες, η Γερμανία με 60 εταιρίες, το Λουξεμβούργο με 52 εταιρίες, η Ολλανδία με 50 εταιρίες και η Γαλλία με 48 εταιρίες αντίστοιχα.

Είκοσι (20) ΑΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε κράτη του ΕΟΧ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 31. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2018	2017	2016
Αυστρία	31	30	28
Βέλγιο	10	9	10
Βουλγαρία	8	6	6

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2018	2017	2016
Γαλλία	48	44	40
Γερμανία	60	55	50
Δανία	11	9	9
Εσθονία	1	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	1.892	1.836	1.831
Ιρλανδία	45	38	39
Ιταλία	16	16	16
Ισλανδία	1	0	0
Ισπανία	14	13	11
Κροατία	1	1	0
Κύπρος	224	206	178
Λετονία	2	2	1
Λιθουανία	1	1	1
Λιχτενστάιν	14	13	12
Λουξεμβούργο	52	49	52
Μάλτα	26	22	20
Νορβηγία	29	27	29
Ολλανδία	50	44	43
Ουγγαρία	1	1	1
Πολωνία	1	1	2
Πορτογαλία	2	2	1
Ρουμανία	1	2	2

Χώρα	Σύνολο Ενεργών Επιχειρήσεων		
	2018	2017	2016
Σλοβακία	3	2	2
Σλοβενία	1	1	1
Σουηδία	6	8	8
Τσεχία	3	3	3
Φινλανδία	10	10	9
Σύνολο	2.564	2.452	2.406

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ σχετικά με τους Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ)

Στο τέλος του 2018, 76 ΔΟΕΕ της ΕΕ παρείχαν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες (MiFID) στο πλαίσιο της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ, έναντι 68 το 2017 (βλ. πίνακα 32).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 62 ΔΟΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32. Παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID) από ΔΟΕΕ της ΕΕ στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ της ΕΕ		
	2018	2017	2016
Γαλλία	4	2	2
Γερμανία	2	1	0
Κύπρος	1	0	0
Ηνωμένο Βασίλειο	62	61	56
Λουξεμβούργο	3	0	0
Μάλτα	2	2	2
Ολλανδία	2	2	2
Σύνολο	76	68	62

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα μεριδίων ή μετοχών Οργανισμού Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΟΕΕ) του ΕΟΧ από Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων (ΔΟΕΕ) του ΕΟΧ

Στο τέλος του 2018, 65 ΔΟΕΕ του ΕΟΧ προωθούσαν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές 201 ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, έναντι 69 και 205 αντίστοιχα το 2017 (βλ. πίνακα 33 και 34).

Όσον αφορά την κατανομή των ΔΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 30 ΔΟΕΕ.

Όσον αφορά την κατανομή των ΟΕΕ του ΕΟΧ ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Λουξεμβούργο με 129 ΟΕΕ.

Τρεις (3) ΑΕΔΟΕΕ που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προωθούν εμπορικά 4 ΟΕΕ της ΕΕ σε κράτη μέλη της ΕΕ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 33. ΔΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούν εμπορικά (marketing) μερίδια ή μετοχές ΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2018	2017	2016
Γαλλία	2	1	1
Δανία	1	1	0
Ηνωμένο Βασίλειο	30	37	32
Ιρλανδία	6	6	6
Ιταλία	0	0	1
Κύπρος	1	4	3
Λιχτενστάιν	1	0	0
Λουξεμβούργο	18	13	14
Μάλτα	2	2	0
Νορβηγία	1	1	2
Ολλανδία	2	1	1
Σλοβενία	0	1	0

Χώρα	Σύνολο ΔΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2018	2017	2016
Σουηδία	1	2	4
Σύνολο	65	69	64

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 34. ΟΕΕ του ΕΟΧ που προωθούνται εμπορικά (marketing) από ΔΟΕΕ του ΕΟΧ στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο ΟΕΕ του ΕΟΧ		
	2018	2017	2016
Γαλλία	0	1	1
Ηνωμένο Βασίλειο	14	37	46
Ιρλανδία	50	65	113
Ιταλία	0	0	1
Κύπρος	1	3	2
Λιχτενστάιν	2	0	0
Λουξεμβούργο	129	92	76
Μάλτα	4	3	3
Νορβηγία	0	0	1
Ολλανδία	1	2	3
Σλοβενία	0	1	0
Σουηδία	0	1	4
Σύνολο	201	205	250

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων (EuVECA) από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Εταιρειών Επιχειρηματικών Κεφαλαίων της ΕΕ (Διαχειριστές EuVECA)

Στο τέλος του 2018, 29 Διαχειριστές EuVECA προωθούσαν εμπορικά (marketing) 47 EuVECA στην Ελλάδα, έναντι 20 και 26 αντίστοιχα το 2017 (βλ. πίνακα 35 και 36). Όσον αφορά την κατανομή των Διαχειριστών EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 11 Διαχειριστές EuVECA. Όσον αφορά την κατανομή των EuVECA ανά χώρα, την πρώτη θέση κατέχει το Ηνωμένο Βασίλειο με 23 EuVECA.

ΠΙΝΑΚΑΣ 35. Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ που προωθούν εμπορικά (marketing) EuVECA στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο Διαχειριστών EuVECA		
	2018	2017	2016
Αυστρία	2	1	0
Γαλλία	1	1	1
Γερμανία	4	2	3
Ηνωμένο Βασίλειο	11	8	7
Ιρλανδία	2	2	2
Λετονία	0	0	1
Λουξεμβούργο	1	1	1
Ολλανδία	2	1	0
Πορτογαλία	1	0	0
Σουηδία	5	4	2
Σύνολο	29	20	17

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ 36. EuVECA που προωθούνται εμπορικά (marketing) από Διαχειριστές EuVECA της ΕΕ στην Ελλάδα, 2016-2018

Χώρα	Σύνολο EuVECA		
	2018	2017	2016
Αυστρία	3	1	0

Χώρα	Σύνολο ΕυVECA		
	2018	2017	2016
Γαλλία	2	1	1
Γερμανία	4	2	3
Ηνωμένο Βασίλειο	23	13	9
Ιρλανδία	2	2	2
Λετονία	0	0	1
Ολλανδία	3	1	0
Λουξεμβούργο	3	3	2
Πορτογαλία	1	0	0
Σουηδία	6	3	2
Σύνολο	47	26	20

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Εμπορική προώθηση (marketing) στην Ελλάδα Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας (EuSEF) της ΕΕ από Διαχειριστές Ευρωπαϊκών Ταμείων Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας της ΕΕ (Διαχειριστές EuSEF)

Στο τέλος του 2018, 1 Διαχειριστής EuSEF από το Ηνωμένο Βασίλειο προωθούσε εμπορικά (marketing) 1 EuSEF του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ελλάδα.

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύνοψη Περίληψη Απόφασης
1/808/7.2.2018 (ΦΕΚ Β/ 812/7.2.2018)	Οργανωτικές απαιτήσεις αναφορικά με την προστασία των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων πελατών, την παρακολούθηση των προϊόντων και την παροχή ή λήψη αμοιβών, προμηθειών ή άλλων χρηματικών ή μη χρηματικών οφελών	Αφορά στην ενσωμάτωση της κατ' εξουσιοδότηση οδηγίας (ΕΕ) 2017/593 της Επιτροπής της 7ης Απριλίου 2016 «για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη διατήρηση των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων που ανήκουν στους πελάτες, τις υποχρεώσεις παρακολούθησης των προϊόντων και τους κανόνες που ισχύουν για την παροχή ή λήψη αμοιβών, προμηθειών ή άλλων χρηματικών ή μη χρηματικών οφελών.
2/808/7.2.2018 (ΦΕΚ Β/ 59622.2.2018)	Εγγραφή συνδεδεμένων αντιπροσώπων σε μητρώο	Αφορά στην τήρηση μητρώου συνδεδεμένων αντιπροσώπων ΑΕΠΕΥ, ΑΕΕΔ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
18/809/21.2.2018 (ΦΕΚ Β'/ 859/12.3.2018)	Πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018	Αφορά την πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018
19/809/21.2.2018 (ΦΕΚ Α' 14/30.1.2018)	Ύλη εξετάσεων για την πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018	Αφορά στην εξεταστέα ύλη για την πιστοποίηση καταλληλότητας προσώπων που παρέχουν υπηρεσίες σύμφωνα με το άρθρο 93 του ν. 4514/2018
5/820/30-5-2018 (ΦΕΚ Β 2732/10.7.2018)	Τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» (ΦΕΚ Β/834/6.5.2009)»(ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ).	Αφορά στην τροποποίηση της παραγράφου 2 του άρθρου 10 της απόφασης 1/506/8.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας
15/824//19.7.2018 (ΦΕΚ Β 3879/7.9.2018)	Έγκριση τροποποίησης του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών	Αφορά στις τροποποιήσεις του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών, όπως αυτές αποφασίστηκαν στις υπ. αριθμ. 163/04.05.2018

Αριθμ. Απόφασης/ΦΕΚ	Τίτλος Απόφασης	Σύντομη Περίληψη Απόφασης
		και 164/29.06.2018 16 συνεδριάσεις της Διοικούσας Επιτροπής Χρηματιστηριακών Αγορών
16/824//19.7.2018 (ΦΕΚ Β 3879/7.9.2018)	Τροποποίηση της απόφασης 3/304/10.6.2004 (ΦΕΚ 901B/16.6.2004) της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Κανονισμός Λειτουργίας του Συστήματος Άυλων Τίτλων»	Αφορά στην αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 36 του Κανονισμού Χρηματιστηρίου Αθηνών
4/831/6.11.2018 (ΦΕΚ Β 5645/2018)	Τροποποίηση της υπ' αριθ. 2/621/12.07.2012 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς «Αύξηση του επενδυτικού ορίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν.3283/2004 για τα αμοιβαία κεφάλαια που αναπαράγουν τη σύνθεση του χρηματιστηριακού δείκτη «Γενικός Δείκτης Τιμών Χ.Α.».	Αφορά την Αύξηση του επενδυτικού ορίου της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του ν.3283/2004 για τα αμοιβαία κεφάλαια που αναπαράγουν τη σύνθεση του Γενικού Δείκτη Τιμών Χ.Α.
17/834/20.12.2018 (ΦΕΚ Β 6056/2018)	Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων ΟΣΕΚΑ, την 24η Δεκεμβρίου 2018.	Αφορά την Αναστολή της εξαγοράς μεριδίων κάθε κατηγορίας ΟΣΕΚΑ, την 24η Δεκεμβρίου 2018.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΟΔΟΥΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΨΕΙΣ

- 17 Ιανουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 17 Ιανουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 23 Ιανουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μεταφορά της Οδηγίας 2016/2341 στην εθνική νομοθεσία των κρατών μελών,
- 26 Ιανουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 29 και 30 Ιανουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 30 Ιανουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 30 Ιανουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συναντήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή της Ομάδας Εργασίας Εταιρικού Δικαίου (EU Corporate Governance) σχετικά με την τροποποίηση της Οδηγίας 2007/36/EK και του Company Law expert group,
- 31 Ιανουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 1 και 2 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 6 Φεβρουαρίου 2018, Μαδρίτη, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,
- 13 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 14 Φεβρουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση του Κολλεγίου για τον Δείκτη Αναφοράς Euribor,
- 15 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ειδικής ομάδας για αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων και κρυπτονομίσματα της Διαρκούς Επιτροπής ESMA για την χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 16 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 19 Φεβρουαρίου 2018 , Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 19 έως 23 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συναντήσεις ομάδων εργασίας και ολομέλειας FATF (Financial Action Task Force),
- 21 Φεβρουαρίου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 21 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,

- 22 Φεβρουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τις τροποποιήσεις που αφορούν στην εποπτεία συστημικών εταιρειών επενδύσεων,
- 26 Φεβρουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί εποπτείας των κεντρικών συμβαλλομένων και αναγνώρισης κεντρικών συμβαλλομένων τρίτων χωρών,
- 27 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 27 Φεβρουαρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την πρόταση για Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν,
- 28 Φεβρουαρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 1 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 5 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 6 έως 7 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 7 έως 8 Μαρτίου 2018, Μιλάνο, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 8 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 8 Μαρτίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 9 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 9 Μαρτίου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 15 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 20 έως 21 Μαρτίου 2018, Λονδίνο, Συμμετοχή σε σεμινάριο της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών με θέμα: *Workshop and training on the risk-based approach to anti-money-laundering and counter-terrorist financing*,
- 20 έως 22 Μαρτίου 2018, Σιγκαπούρη, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 21 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 22 έως 23 Μαρτίου 2018, Σόφια, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 26 Μαρτίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ειδικής ομάδας για αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων και κρυπτονομίσματα της Διαρκούς Επιτροπής ESMA για την χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 26 Μαρτίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,

- 27 Μαρτίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τις τροποποιήσεις που αφορούν στην εποπτεία συστημικών εταιρειών επενδύσεων,
- 28 Μαρτίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την πρόταση για Πανευρωπαϊκό Ατομικό Συνταξιοδοτικό Προϊόν,
- 12 Απριλίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 13 Απριλίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τη διασυννοριακή διανομή επενδυτικών κεφαλαίων,
- 16 Απριλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 17 έως 18 Απριλίου, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 17 έως 18 Απριλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 19 Απριλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 20 Απριλίου 2018, Λονδίνο, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τη διασυννοριακή εποπτεία των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε ιδιώτες επενδυτές,
- 23 έως 24 Απριλίου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 24 Απριλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 24 Απριλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 25 έως 27 Απριλίου 2018, Σόφια, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2018,
- 3 έως 4 Μαΐου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 7 έως 11 Μαΐου 2018, Βουδαπέστη, Ετήσια Σύνοδος IOSCO,
- 16 Μαΐου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 17 Μαΐου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τη διασυννοριακή διανομή επενδυτικών κεφαλαίων,
- 18 Μαΐου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για τη διασυννοριακή εποπτεία των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε ιδιώτες επενδυτές,
- 22 Μαΐου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ειδικής ομάδας για αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων και κρυπτονομίσματα της Διαρκούς Επιτροπής ESMA για την χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 23 Μαΐου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 23 έως 24 Μαΐου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 29 έως 30 Μαΐου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 29 έως 30 Μαΐου 2018, Πράγα, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,

- 6 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 6 έως 7 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 7 έως 8 Ιουνίου 2018, Λισαβόνα, Συμμετοχή σε σεμινάριο με θέμα *ESMA/CMVM Training on Key Issues Regarding the Detection and Enforcement of the Market Abuse Regime under the New Regulatory Framework*,
- 8 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 11 Ιουνίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση *transposition workshop* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (για την ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2341 του ΕΚ και του Συμβουλίου για τις δραστηριότητες και την εποπτεία των ιδρυμάτων επαγγελματικών συνταξιοδοτικών παροχών),
- 11 έως 12 Ιουνίου 2018, Στοκχόλμη, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα *International Takeover Regulators Conference Stockholm*,
- 12 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις δευτερογενείς αγορές,
- 12 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 13 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 14 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 13 έως 14 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 18 έως 20 Ιουνίου 2018, Νέα Υόρκη, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα *7th Greek Investment Forum in New York*,
- 19 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (*ESMA Enforcement Network*),
- 20 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 20 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 21 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-ομάδας εργασίας *ESEF Working Group* της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 21 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (*Supervision Co-ordination Network*),
- 22 Ιουνίου 2018, Λισαβόνα, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα *«Joint ESAs Consumer Protection Day 2018»*,
- 24 έως 29 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συναντήσεις ομάδων εργασίας και ολομέλειας *FATF (Financial Action Task Force)*,
- 26 Ιουνίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής της ESMA για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας,
- 28 Ιουνίου 2018, Φρανκφούρτη, 30η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 2 έως 3 Ιουλίου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για *PRIIPS* της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,

- 3 έως 4 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 5 Ιουλίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 10 Ιουλίου 2018, Εστορίλ, Συμμετοχή στο EurAfrican Forum με θέμα «Crafting Coalition for Change»,
- 10 έως 11 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 10 έως 11 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 17 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 18 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 19 Ιουλίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ειδικής ομάδας για αρχικές προσφορές εικονικών νομισμάτων και κρυπτονομίσματα της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 3 Σεπτεμβρίου 2018, Άμστερνταμ, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 5 έως 7 Σεπτεμβρίου 2018, Άμστερνταμ, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 5 έως 7 Σεπτεμβρίου, Βιέννη, Συμμετοχή στο Eurofi High Level Seminar 2018,
- 6 έως 7 Σεπτεμβρίου 2018, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 11 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 12 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 13 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 14 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση υπο-ομάδας εργασίας της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 18 έως 19 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 19 Σεπτεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο για την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί εποπτείας των κεντρικών συμβαλλομένων και αναγνώρισης κεντρικών συμβαλλομένων τρίτων χωρών,
- 19 έως 20 Σεπτεμβρίου 2018, Λονδίνο, Συμμετοχή σε συνέδριο με θέμα 13th Annual Greek Roadshow,
- 20 έως 21 Σεπτεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τις μετα-συναλλακτικές δραστηριότητες,
- 24 έως 28 Σεπτεμβρίου 2018, Μόσχα, Συμμετοχή σε σεμινάριο εκπαίδευσης αξιολογητών FATF (Financial Action Task Force),
- 26 Σεπτεμβρίου 2018, Βιέννη, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 26 Σεπτεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομόνων στο Συμβούλιο για την αναθεώρηση των ιδρυτικών κανονισμών των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών,
- 27 Σεπτεμβρίου 2018, Φρανκφούρτη, 31η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,

- 28 Σεπτεμβρίου 2018, Φρανκφούρτη, Συμμετοχή στο 3^ο Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 28 Σεπτεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για θέματα Συμμετοχικής Χρηματοδότησης,
- 2 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-ομάδας για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs),
- 3 Οκτωβρίου 2018, Λισαβόνα, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 4 Οκτωβρίου 2018, Λουξεμβούργο, Συνάντηση της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Επιτροπής της IOSCO,
- 4 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 5 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάριο της ESMA με θέμα προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,
- 10 έως 11 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,
- 15 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τις τροποποιήσεις που αφορούν στην εποπτεία συστημικών εταιρειών επενδύσεων,
- 16 έως 17 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 16 έως 19 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συναντήσεις ομάδων εργασίας και ολομέλειας FATF (Financial Action Task Force),
- 17 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 18 Οκτωβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ομάδας εργασίας της ESMA για θέματα εφαρμογής και διαδικασιών επιβολής κύρωσης που ακολουθούνται από τις εθνικές εποπτικές αρχές (ESMA Enforcement Network),
- 5 Νοεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για την πρόταση για τη συμμετοχική χρηματοδότηση,
- 6 έως 7 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς,
- 7 έως 8 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA και Κοινή συνάντηση του με τους εκπροσώπους της Ομάδας Συμφεροντούχων της ESMA (SMSG),
- 6 έως 8 Νοεμβρίου 2018, Μαδρίτη, Συμμετοχή στο 2018 IOSCO Seminar Training Program,
- 14 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Τεχνικής Επιτροπής της ESMA για τους Οργανισμούς Αξιολόγησης Πιστοληπτικής Ικανότητας,
- 14 έως 15 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συμμετοχή σε Workshops της ESMA με τίτλους : 1) EU Alternative Investment Funds Market και 2) ESMA on costs and past performance of retail investment,
- 15 έως 16 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη διαχείριση επενδύσεων,
- 16 Νοεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση ομάδας εμπειρογνομένων στο Συμβούλιο για τις τροποποιήσεις που αφορούν στην εποπτεία συστημικών εταιρειών επενδύσεων,
- 20 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 21 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τα δεδομένα αγοράς,
- 22 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την προστασία των επενδυτών και τους μεσολαβητές,

- 23 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εποπτική σύγκλιση,
- 23 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για χρηματοοικονομικά θέματα των επιχειρήσεων,
- 27 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας Εργασίας της ESMA για τη διαχείριση και διακυβέρνηση θεμάτων πληροφορικής,
- 27 έως 29 Νοεμβρίου 2018, Μαδρίτη, Συναντήσεις IOSCO Screening Group και IOSCO Policy Committee 4,
- 28 Νοεμβρίου 2018, Βρυξέλλες, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 28 έως 29 Νοεμβρίου 2018, Παρίσι, Συμμετοχή σε σεμινάρια ESMA συμμετάσχει στα σεμινάρια ESMA με θέματα 1) MIFID II – Information to clients on costs and charges – Investor Protection and Intermediaries και 2) Advance Training on MIFID II,
- 29 έως 30 Νοεμβρίου, Φρανκφούρτη, Συνάντηση της υπο-ομάδας για PRIIPS της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών (ESAs) για την προστασία των επενδυτών και τη χρηματοοικονομική καινοτομία,
- 4 έως 5 Δεκεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για οικονομική ανάλυση και ανάλυση αγορών,
- 7 Δεκεμβρίου 2018, Φρανκφούρτη, 32η συνάντηση της ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Συστημικού Κινδύνου,
- 11 Δεκεμβρίου 2018 Λονδίνο, Συμμετοχή στο Bloomberg Global Regulatory Forum 2018,
- 11 έως 12 Δεκεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της υπο-επιτροπής «European Enforcers Coordination Sessions (EECS)» της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την εταιρική πληροφόρηση,
- 14 Δεκεμβρίου 2018, Λονδίνο, Συνάντηση της υπο-ομάδας Διαρκούς Επιτροπής της EBA σχετικά με τον σχεδιασμό μέτρων εξυγίανσης,
- 18 Δεκεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της ολομέλειας του Συμβουλίου Εποπτών της ESMA,
- 19 Δεκεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Ομάδας της ESMA για την Εποπτική Συνεργασία (Supervision Co-ordination Network),
- 19 έως 20 Δεκεμβρίου 2018, Παρίσι, Συνάντηση της Διαρκούς Επιτροπής της ESMA για την ακεραιότητα της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3. ΠΙΝΑΚΕΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι. Μεγέθη Χρηματιστηρίου Αθηνών και Αλλοδαπών Χρηματιστηρίων, 2018

Χρηματιστήριο	Χρηματιστηριακή Αξία		Αξία Συναλλαγών ¹ επί μετοχών (EOB)		Δείκτης εμπορ/ τητας ² (%)	Αριθμός εισηγμένων εταιριών
	Ποσό (εκατ. USD)	Ετήσια% μτβ	Ποσό (εκατ. USD)	Ετήσια % μτβ		
NYSE (US)	20,679,476.9	-6.3%	19,340,917.9	33.1%	93.5%	2285
Nasdaq (US)	9,756,836.1	-2.8%	16,789,814.7	48.1%	172.1%	3058
Japan Exchange Group	5,296,811.1	-14.9%	6,296,851.2	8.3%	118.9%	3657
Shanghai Stock Exchange	3,919,420.3	-23.0%	6,116,030.5	-19.1%	156.0%	1450
Euronext ³	3,730,398.3	-15.1%	2,203,335.0	13.4%	59.1%	1208
Hong Kong Exchanges	3,819,215.4	-12.2%	2,340,205.1	19.6%	61.3%	2315
LSE Group	3,637,996.0	-18.3%	2,547,770.6	9.4%	70.0%	2479
TMX Group	1,937,902.7	-18.1%	1,447,555.4	16.3%	74.7%	3383
Shenzhen Stock Exchange	2,405,459.5	-33.6%	7,562,568.9	-17.0%	314.4%	2134
Deutsche Boerse AG	1,755,172.8	-22.4%	1,818,479.4	22.7%	103.6%	514
SIX Swiss Exchange	1,441,160.5	-14.5%	965,716.1	2.4%	67.0%	270
Australian Securities	1,262,800.3	-16.3%	859,303.9	3.5%	68.0%	2146
Korea Exchange	1,413,716.5	-20.2%	2,520,790.6	31.3%	178.3%	2207
Nasdaq Nordic Exchanges ⁴	1,322,817.5	-13.7%	849,594.0	6.0%	64.2%	1019
BME Spanish Exchanges	723,691.0	-18.6%	649,890.1	-7.4%	89.8%	3006
Athens Stock Exchange	38,370.8	-24.2%	12,802.3	-11.7%	33.4%	187

Πηγή: World Federation of Exchanges, LSE Group: Bloomberg

Σημειώσεις:

1. Εξαιτίας διαφορετικών μεθόδων παρουσίασης και υπολογισμού της αξίας των συναλλαγών, τα μεγέθη δεν είναι απολύτως συγκρίσιμα μεταξύ τους.
2. Δείκτης Εμπορευσιμότητας: Αξία Συναλλαγών προς Χρηματιστηριακή Αξία.
3. Το Euronext περιλαμβάνει τις αγορές Βελγίου, Αγγλίας, Γαλλίας, Ολλανδίας και Πορτογαλίας.
4. Στοιχεία από τα χρηματιστήρια της Στοκχόλμης, της Κοπεγχάγης, του Ελσίνκι, της Ισλανδίας, του Ταλίν, της Ρίγα και του Βίλνιους.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ. Μερίδιο αγοράς και αξία ενεργητικού ανά ΑΕΔΑΚ, 2016-2018

ΑΕΔΑΚ	31.12.2018				31.12.2017				31.12.2016			
	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου	Αριθμός Α/Κ	Ενεργητικό (€ εκατ.)	Μερίδιο αγοράς (%)	Μεταβολή μεριδίου
EUROBANK ASSET MANAGEMENT (EFG)	114	1.808,38	29,84	-1,,30	111	2.073,39	31,15	-7,,17	119	2.460,85	38,32	-7,58
ALPHA ASSET MANAGEMENT	42	1.111,18	18,34	0,15	48	1.210,90	18,19	0,18	27	1.156,71	18,01	3,19
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	2	1.068,27	17,63	0,64	2	1.131,14	16,99	3,39	2	873,20	13,60	2,61
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	26	802,40	13,24	-0,02	24	882,60	13,26	-0,47	27	881,53	13,73	1,15
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	53	506,66	8,36	-0,02	28	557,63	8,38	2,94	28	349,48	5,44	-0,55
ALPHA TRUST	17	205,79	3,40	0,01	13	225,42	3,39	0,49	13	186,13	2,90	0,59
TRITON ASSET MANAGEMENT (HSBC)	6	143,53	2,37	0,42	6	129,59	1,95	0,39	6	99,85	1,56	0,23
METLIFE (ALICO)	12	128,02	2,11	-0,01	13	144,26	2,17	-0,29	14	158,17	2,46	0,25
ALLIANZ	7	72,56	1,20	-0,05	7	82,75	1,24	0,18	7	67,99	1,06	0,18
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ	6	67,63	1,12	0,04	5	71,79	1,08	0,26	5	52,39	0,82	0,15
3Κ INVESTMENT PARTNERS (ING)	9	66,02	1,09	0,20	9	59,18	0,89	0,11	5	49,98	0,78	0,00
ΑΤΤΙΚΑ WEALTH MANAGEMENT	5	35,63	0,59	-0,03	6	40,94	0,62	-0,04	6	42,08	0,66	-0,16
CPB ASSET MANAGEMENT (MARFIN GLOBAL)	4	29,15	0,48	-0,05	5	35,44	0,53	-0,01	5	34,86	0,54	-0,02
ATHOS ASSET MANAGEMENT	13	14,74	0,24	0,02	5	2,51	0,04	0,00	-	-	-	-
THETIS (ex INTERNATIONAL)	-	-	-	-	4	9,34	0,14	0,01	4	8,06	0,13	-0,01
ΣΥΝΟΛΟ	316	6.059,95	100		286	6.656,89	100		268	6.421,29	100,00	-

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ. Κατανομή ενεργητικού (%) αμοιβαίων κεφαλαίων ανά ΑΕΔΑΚ,31.12.2018

ΑΕΔΑΚ	Χρηματαγοράς			Ομολογιακά	Μικτά	Μετοχικά	Funds of Funds	Δείκτη	Σύνθετα
	Βραχείας Διάρκειας	Διαχείρισης Διαθεσίμων	Σύνολο						
3K INVESTMENT PARTNERS	4,62	-	4,62	9,11	10,17	76,09	-	-	-
ALLIANZ	-	6,77	6,77	30,86	44,61	17,76	-	-	-
ALPHA ASSET MANAGEMENT	-	10,54	10,54	28,50	20,36	20,34	18,43	0,93	0,90
ALPHA TRUST	2,53	-	2,53	18,93	24,69	36,61	17,24	-	-
ATHOS ASSET MANAGEMENT	-	9,02	9,02	41,66	33,93	15,40	-	-	-
ATTICA WEALTH MANAGEMENT	-	-	-	39,20	37,10	17,12	6,58	-	-
CPB ASSET MANAGEMENT	-	32,52	32,52	-	-	32,54	34,94	-	-
EUROBANK ASSET MANAGEMENT	11,14	13,15	24,29	26,53	2,00	8,20	29,87	-	9,12
METLIFE	-	7,00	7,00	46,81	7,81	27,01	5,37	6,00	-
TRITON ASSET MANAGEMENT	-	36,92	36,92	14,14	12,81	36,13	-	-	-
ΑΕΔΑΚ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	-	-	-	29,36	70,64	-	-	-	-
ΕΘΝΙΚΗ ASSET MANAGEMENT	-	2,58	2,58	50,03	16,55	18,94	11,90	-	-
ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΠΙΣΤΗ ASSET MANAGEMENT	-	-	-	44,88	7,61	47,50	-	-	-
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ASSET MANAGEMENT	4,35	19,44	23,79	36,58	5,98	13,80	19,86	-	-
ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ	3,82	9,10	12,93	31,27	21,81	14,37	16,44	0,30	2,89

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ IV. Ετήσια απόδοση αμοιβαίων κεφαλαίων, 2016-2018

Ονοματολογική Κατάταξη	Ετήσια Απόδοση (%)		
	2018	2017	2016
ΜΕΤΟΧΙΚΑ			
Μετοχικά ΑΚ Αμερικής	-2,58	1,76	7,07
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυγμένων Αγορών	-8,34	6,53	7,55
Μετοχικά ΑΚ Αναπτυσσόμενων Αγορών	-9,18	3,92	19,21
Μετοχικά ΑΚ Δείκτη	-22,63	20,41	-2,49
Μετοχικά ΑΚ Διεθνή	-7,79	-1,48	4,79
Μετοχικά ΑΚ Ελλάδας	-16,21	20,44	0,51
Μετοχικά ΑΚ Ευρωζώνης	-13,92	6,25	-4,29
Ομολογιακά ΑΚ Διεθνή	1,28	-0,29	3,39
Ομολογιακά ΑΚ Ελλάδας	-0,07	22,89	10,17
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυγμένων Χωρών	0,38	0,82	2,98
Ομολογιακά ΑΚ Κρατικά Αναπτυσσόμενων Χωρών	-7,07	5,31	3,63
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Επενδυτικής Διαβάθμισης	-0,85	-1,03	1,93
Ομολογιακά ΑΚ μη Κρατικά Υψηλής Απόδοσης	-	-	4,83
Μικτά Αμοιβαία Κεφάλαια	-7,84	16,85	3,99
Διαχείρισης Διαθεσίμων Βραχ. Διάρκειας	-0,26	-0,08	0,02
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1,20	0,14	3,00
Σύνθετα ΑΚ Absolute Return	0,72	1,67	0,57
Σύνθετα ΑΚ Ειδικού Τύπου	-1,51	7,31	6,71
Funds of Funds Μετοχικά	-8,71	4,94	5,63
Funds of Funds Μικτά	-4,14	1,59	3,04
Funds of Funds Ομολογιακά	-0,07	-1,85	2,87

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ V. Ενεργητικό Α/Κ, κεφαλαιοποίηση εισηγμένων εταιριών και ο ΓΔΤ/ΧΑ,2016-2018

Μήνας /Έτος	Ενεργητικό Α/Κ (εκατ. ευρώ)	Μηνιαία Μεταβολή (%)	Κεφαλαιοποίηση εταιριών ΧΑ (εκατ. ευρώ)	ΓΔΤ/ΧΑ	Μηνιαία Μεταβολή ΓΔΤ (%)
Δεκ-18	6.059,95	-2,28	44.884,04	613,30	-2,69
Νοε-18	6.201,04	-0,94	45.731,51	630,23	-1,55
Οκτ-18	6.259,99	-2,33	46.108,53	640,15	-7,45
Σεπ-18	6.412,88	-0,75	49.714,12	691,69	-5,20
Αυγ-18	6.461,25	-1,74	51.653,39	729,62	-4,15
Ιουλ-18	6.575,46	-0,17	53.426,67	761,23	0,48
Ιουν-18	6.586,78	0,57	52.447,18	757,57	0,23
Μαϊ-18	6.549,52	-3,57	52.549,71	755,85	-11,93
Απρ-18	6.791,81	2,76	58.296,75	858,22	9,96
Μαρ-18	6.609,61	-1,46	54.325,85	780,50	-6,60
Φεβ-18	6.707,43	-3,24	56.507,74	835,66	-4,91
Ιαν-18	6.931,99	4,13	58.545,48	878,83	9,53
Δεκ-17	6.656,89	2,04	54.055,32	802,37	8,40
Νοε-17	6.523,77	-0,25	50.409,68	740,20	-2,52
Οκτ-17	6.540,03	0,33	51.842,66	759,30	0,49
Σεπ-17	6.518,24	-1,68	51.395,06	755,61	-8,46
Αυγ-17	6.629,88	-0,38	55.132,84	825,48	1,63
Ιουλ-17	6.655,42	-1,44	53.714,09	812,21	-1,40
Ιουν-17	6.752,40	-0,67	54.338,74	823,74	6,26
Μαϊ-17	6.798,11	0,70	51.791,16	775,24	8,86
Απρ-17	6.750,76	2,17	47.802,24	712,17	6,92
Μαρ-17	6.607,07	1,10	45.854,51	666,06	3,12
Φεβ-17	6.534,93	3,23	44.371,94	645,88	5,58
Ιαν-17	6.330,51	-1,41	42.330,19	611,75	-4,95
Δεκ-16	6.421,29	-2,73	45.101,80	643,64	2,37
Νοε-16	6.601,72	2,64	44.204,38	628,75	6,36
Οκτ-16	6.431,99	0,38	41.620,48	591,13	4,53
Σεπ-16	6.407,42	-1,87	40.186,46	565,53	-2,05
Αυγ-16	6.529,56	-0,22	41.253,94	577,39	1,06
Ιουλ-16	6.543,96	0,32	40.562,76	571,33	5,39
Ιουν-16	6.523,28	-6,83	38.949,65	542,12	-16,21
Μαϊ-16	7.001,38	3,10	46.109,85	646,97	10,85
Απρ-16	6.791,07	0,22	41.843,34	583,65	1,13
Μαρ-16	6.775,89	2,33	41.239,27	577,12	11,69
Φεβ-16	6.621,91	-2,79	37.310,86	516,71	-6,53
Ιαν-16	6.812,04	-5,89	40.434,69	552,83	-12,44

Πηγή: Χρηματιστήριο Αθηνών, Ένωση Θεσμικών Επενδυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI. Στοιχεία εισηγμένων ΑΕΕΧ,31.12.2018

ΑΕΕΧ	Τιμή μετοχής (ευρώ)	Εσωτερική Αξία Μετοχής (ευρώ)	Premium / Discount (%)	Απόδοση Εσωτερικής Αξίας	Καθαρή αξία ενεργητικού (NAV) (εκατ. ευρώ)
ALPHA TRUST ΑΝΔΡΟΜΕΔΑ	22,20	25,53	-13,04	-2,45	10,66

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

ΠΙΝΑΚΑΣ VII. Αξία ενεργητικού επενδυτικών κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ,2017-2018

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ (εκατ. ευρώ)		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ (εκατ. ευρώ)	
	30.12.2018	31.12.2017	30.12.2018	31.12.2017	30.12.2018	31.12.2017
Αυστρία	172.895	182.882	75.639	82.228	97.256	100.654
Βέλγιο	147.588	155.255	124.752	120.462	22.837	34.793
Βουλγαρία	721	654	713	645	9	9
Κροατία	3.078	2.966	2.579	2.487	499	480
Κύπρος	4.025	2.748	198	167	3.827	2.581
Τσεχία	11.816	11.674	10.593	10.746	1.222	928
Δανία	273.197	300.824	124.882	129.153	148.316	171.671
Φινλανδία	110.050	116.254	97.005	102.932	13.044	13.323
Γαλλία	1.812.731	1.929.115	783.481	873.868	1.029.250	1.055.247
Γερμανία	2.037.195	2.038.192	347.604	371.779	1.689.591	1.666.413
Ελλάδα	7.629	7.834	4.553	4.928	3.077	2.906
Ουγγαρία	19.200	19.768	1.330	1.579	17.870	18.189
Ιρλανδία	2.421.457	2.396.089	1.810.825	1.830.519	610.632	565.569
Ιταλία	302.489	322.125	237.233	255.784	65.257	66.341

Κράτη	Συνολικό ενεργητικό		Ενεργητικό αγοράς ΟΣΕΚΑ		Ενεργητικό αγοράς ΟΕΕ	
	(εκατ. ευρώ)		(εκατ. ευρώ)		(εκατ. ευρώ)	
	30.12.2018	31.12.2017	30.12.2018	31.12.2017	30.12.2018	31.12.2017
Λιχτενστάιν	44.324	46.396	26.792	28.132	17.532	18.263
Λουξεμβούργο	4.064.644	4.159.614	3.360.468	3.486.445	704.176	673.169
Μάλτα	11.666	10.804	2.654	2.714	9.013	8.089
Ολλανδία	827.540	843.488	33.779	37.153	793.761	806.335
Νορβηγία	113.482	115.682	113.482	115.682	-	-
Πολωνία	59.674	66.786	25.452	25.847	34.222	40.939
Πορτογαλία	21.860	23.080	8.818	8.827	13.042	14.252
Ρουμανία	8.359	9.164	4.162	4.874	4.197	4.289
Σλοβακία	6.605	6.578	4.896	4.926	1.709	1.652
Σλοβενία	2.589	2.657	2.469	2.657	-	-
Ισπανία	286.242	295.265	222.837	225.419	63.405	69.846
Σουηδία	333.037	335.421	312.874	312.505	20.162	22.916
Ελβετία	539.710	550.799	444.780	451.486	94.930	99.313
Τουρκία	20.535	25.649	7.355	10.994	13.179	14.656
Ην. Βασίλειο	1.492.836	1.647.175	1.092.186	1.224.737	400.649	421.322

ΠΙΝΑΚΑΣ VIII. Διάρθρωση ενεργητικού αμοιβαίων κεφαλαίων σε κράτη-μέλη ΕΕ, 2017-2018

Τύποι Α/Κ	31.12.2018		31.12.2017	
	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)	Συν. Ενεργ. (δισ. ευρώ)	Ποσοστό επί του συν. (%)
Μετοχικά	3.455	37	3.742	39
Μικτά	1.728	19	1.748	18
Ομολογιακά	2.536	27	2.625	27
Διαχείρισης Διαθεσίμων	1.190	13	1.190	12
Εγγυημένα	7	0,1	11	0,1
Λοιπά	368	4	398	4
ΣΥΝΟΛΟ	9.284	100	9.714	100
Εκ των οποίων:				
ΔΑΚ (ETF)	624	7	613	6
Funds of Funds	-	-	384	4

ΕFAMA

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΧ. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου με έκδοση νέων μετοχών καθώς και έκδοση ομολογιακών δανείων εισηγμένων στο Χ.Α. εταιριών, 2018

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
1	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε. ⁽¹⁾	Κύρια Αγορά	-	-	-	15/3/2018	41.325.000,00	4,35	9.500.000	Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων με ιδιωτική τοποθέτηση	-
2	ΣΩΛΗΝΟΥΡΓΕΙΑ ΛΙΜΠΑΡ. ΤΖΙΡΑΚΙΑΝ PROFIL Α.Ε. ⁽²⁾	Επιτήρηση	24/4/2018	-	-	30/4/2018	8.128.000,00	32,00	254.000	Κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ Πιστωτών	-
3	ΑΤΤΙΚΑ BANK ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ⁽³⁾	Κύρια Αγορά	24/4/2018	30/4/2018	4/5/2018- 18/5/2018	30/5/2018	88.883.536,80	0,30	296.278.456	Δημόσια προσφορά (4N-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
4	ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ⁽⁴⁾	Κύρια Αγορά	-	-	-	31/07/2018	43.461.941,40	1,80	24.145.523	Κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων τρίτων και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των	-

α/α	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. έγκρισης από Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
										παλαιών μετόχων	
5	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ Α.Ε.Β.Ε.» ⁽⁵⁾	Κύρια Αγορά	19/7/2018	24/7/2018	27/7/2018-10/8/2018	22/8/2018	5.065.267,20	0.32	15.828.960	Δημόσια προσφορά (2N-1Π) υπέρ παλαιών μετόχων	
6	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΗΧΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ Ανώνυμη Εταιρεία ⁽⁶⁾	Κύρια Αγορά	30/11/2018	-	-	7.12.2018	-	-	51.728.103	Μετατροπή προνομιούχων άνευ ψήφου ονομαστικών μετοχών και εισαγωγή για διαπραγμάτευση νέων μετοχών	-
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΙΝΗΤΩΝ ΑΞΙΩΝ (€)							<u>186.863.745,40</u>				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 9.500.000 νέες, κοινές, άυλες, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της εταιρίας, ονομαστικής αξίας € 0,30 και τιμή διάθεσης € 4,35 η κάθε μια, πραγματοποιήθηκε με καταβολή μετρητών με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών Μετόχων μέσω ιδιωτικής τοποθέτησης σε επιλεγμένους επενδυτές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, όπως αποφασίστηκε από την έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 9.2.2018.
2. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 254.000 νέες, κοινές, άυλες, ανώνυμες μετά ψήφου μετοχές της εταιρίας, ονομαστικής αξίας € 0,30 η κάθε μια, πραγματοποιήθηκε με κεφαλαιοποίηση ισόποσων υποχρεώσεων υπέρ των κύριων πιστωτών-μετόχων και με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, όπως αποφασίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων στις 31.7.2017. Το συνολικό ποσό των υποχρεώσεων που κεφαλαιοποιήθηκαν ανήλθε σε € 8.128.000.
3. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της Τράπεζας όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 22.12.2017 και επικυρώθηκε από 22/12/2017 Αυτόκλητη Ιδιαίτερη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων της Τράπεζας, καλύφθηκε κατά 44,90% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 88.883.536,80 € που αντιστοιχεί σε 296.278.456 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας και τιμής διάθεσης 0,30€ έκαστη. Συγκεκριμένα ποσό 88.712.580,60 ευρώ που αντιστοιχεί σε 295.708.602 νέες κοινές μετοχές μετά ψήφου (ήτοι ποσοστό 44,81% της Αύξησης) καλύφθηκε από τα πρόσωπα που άσκησαν Δικαίωμα Προτίμησης, ποσό 36.751,50 ευρώ που αντιστοιχεί σε 122.505 (ήτοι ποσοστό 00,02% της Αύξησης) καλύφθηκε από τα πρόσωπα που άσκησαν Δικαίωμα Προτίμησης και εξέφρασαν ενδιαφέρον εγγραφής σε

αδιάθετες μετοχές, και ποσό 134.204,70 ευρώ που αντιστοιχεί σε 447.349 νέες κοινές μετοχές μετά ψήφου (ήτοι ποσοστό 0,07% της Αύξησης) καλύφθηκε από λοιπούς επενδυτές βάσει των αιτήσεων τους κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Με την από 21.05.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας πιστοποιήθηκε η μερική κάλυψη της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ανωτέρω αναφερόμενου ποσού χωρίς κάλυψη των αδιάθετων μετοχών και η καταβολή του νέου κεφαλαίου.

4. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά 24.145.523 νέες, κοινές, άυλες, ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της εταιρίας, ονομαστικής αξίας € 0,30 και τιμή διάθεσης 1.80 η κάθε μια, πραγματοποιήθηκε με κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων τρίτων και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων όπως αποφασίστηκε από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της 26/06/2018.
5. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων της εταιρίας, όπως αποφασίστηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 30/01/2018, σε συνδυασμό με την από 4/06/2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, καλύφθηκε κατά 100% του συνόλου της αύξησης, με την καταβολή συνολικού ποσού 5.065.267,20€ που αντιστοιχεί σε 15.828.960 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 0,30€ και τιμής διάθεσης 0,32€ έκαστη. Η αύξηση καλύφθηκε κατά 91,91% από ασκήσαντες το δικαίωμα προτίμησης μετόχους με την καταβολή συνολικού ποσού 4.655.701,76 ευρώ που αντιστοιχεί σε 14.549.068 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ενώ οι υπόλοιπες 1.279.892 αδιάθετες μετοχές διατέθηκαν στους ασκήσαντες το δικαίωμα προεγγραφής επενδυτές σύμφωνα με την από 13/08/2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρίας. Κατόπιν των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας αυξήθηκε κατά 4.748.688 ευρώ και ποσό 316.579,20 ευρώ πιστώθηκε στο λογαριασμό «Υπέρ το άρτιο».
6. Οι νέες 51.728.103 κοινές ονομαστικές μετοχές που εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση σειράς Α' και Β', κατόπιν λήψης των σχετικών εγκρίσεων (για τη σειρά Α' ΕΓΣ 26/07/2013 και αριθμ. καταχώρησης στο ΓΕΜΗ 157730/13.02.2014 , ενώ για τη σειρά Β' ΕΓΣ 25/07/2014 και αριθμ. καταχώρησης στο ΓΕΜΗ 24801/05.03.2015,), προέκυψαν από μετατροπή ίσου αριθμού προνομιούχων άνευ ψήφου ονομαστικών μετοχών, οι οποίες είχαν εκδοθεί στα πλαίσια αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου, κατά τις οικονομικές χρήσεις των ετών 2013 και 2014, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Χ. Δημόσια προσφορά και εισαγωγή κινητών αξιών για πρώτη φορά στο Χ.Α., 2018

α/α	Εταιρία	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ.	Κατηγορία Διαπραγμ./Κλάδος/ Υποκλάδος	Εύρος Τιμών Διάθεσης (€) ή Εύρος Επιτοκίου Διάθεσης	Τιμή Διάθεσης ή Τιμή Έναρξης Διαπραγμ. (€)	Αριθμός νέων κινητών αξιών με Δημ. Προσφ. ή/και Εισαγωγή	Αντληθέντα κεφάλαια (€)	Κύριος Ανάδοχος της Δημ. Προσφοράς	Σύμβουλοι Εκδοσης
1.	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩ Ν ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ	27/3/2018- 29/3/2018	5/4/2018	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,85% - 4,40%	1.000	120.000	120.000.000	ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ, ΑΛΦΑ BANK, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK	ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡ ΙΑΚΗ
2.	CORAL ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔ ΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	7/5/2018- 9/5/2018	14/5/2018	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	3,00% - 3,50%	1.000	90.000	90.000.000	ΑΛΦΑ BANK, ΕΘΝΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ, EUROBANK, ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	ΑΛΦΑ BANK
3	B&F ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚ Η ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	20/6/2018- 22/6/2018	27.6.2018	Τίτλων Σταθερού Εισοδήματος	4,95%	1.000	25.000 κοινές ανώνυμες ομολογίες	25.000.000	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΛΛΑΔΟΣ, EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.	EUROXX ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡ ΙΑΚΗ Α.Ε.Π.Ε.Υ.
4	CNL CAPITAL Ε.Κ.Ε.Σ. -	24/7/2018- 26/7/2018	31/7/2018	Κύρια Αγορά	€10,10-€10,50	10.40	400.000	4.160.000	MERIT ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ

Δ.Ο.Ε.Ε	ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)	239.160.000,00

α/α	Κατανομή σε Ιδιώτες επενδυτές	Κατανομή σε Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Ζήτηση από Ιδιώτες επενδυτές (τεμ.)	Συνολική Ζήτηση από Ειδικούς επενδυτές (εγχώρια και διεθνής)	Υπερκάλυψη από Ιδιώτες	Υπερκάλυψη από Ειδικούς επενδυτές	Συνολική Υπερκάλυψη	Συμμετέχοντα κεφάλαια (€)
1.	78.000	42.000	147.450	101.740	1,89	2,42	2,08	249.190.000
2.	45.000	45.000	152.576	187.107	3,39	4.16	3,77	339.683.000
3	13.652	11.348	13.652	12.348	1,00	1,09	1,04	26.000.000
4	183.775	216.225	183.775	227.292	1,00	1,05	1,03	4.275.097

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Σημειώσεις:

1. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 120.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας € 1.000 της εταιρίας «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ» και συνολικού ποσού € 120.000.000 με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου επταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,95%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,95% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε € 1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 2,077 φορές περίπου και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 4.481.
2. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα μη εξασφαλισμένου ομολογιακού δανείου της εταιρίας CORAL A.E. ποσού έως €90.000.000, η οποία καλύφθηκε πλήρως, με την άντληση €90.000.000 και την έκδοση 90.000 άυλων ονομαστικών μη μετατρέψιμων ομολογιών, ονομαστικής αξίας €1.000. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 3,00%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 3,00% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η Δημόσια Προσφορά καλύφθηκε κατά 3,77 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 3.665.
3. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα με καταβολή μετρητών και την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση στην κατηγορία τίτλων σταθερού εισοδήματος της οργανωμένης αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών 25.000 κοινών ομολογιών ονομαστικής αξίας 1.000€ της εταιρίας Β&F ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ και συνολικού ποσού 25.000.000€ με έκδοση κοινού ομολογιακού δανείου πενταετούς διάρκειας. Η τελική απόδοση των ομολογιών ορίστηκε σε 4,95%, το επιτόκιο των ομολογιών σε 4,95% και η τιμή διάθεσης των ομολογιών σε €1.000 εκάστη, ήτοι 100% της ονομαστικής αξίας της. Η δημόσια προσφορά υπερκαλύφθηκε κατά 1,04 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 703.
4. Δημόσια προσφορά στην Ελλάδα νέων μετοχών της εταιρίας CNL CAPITAL ΕΚΕΣ-ΔΟΕΕ, η οποία καλύφθηκε πλήρως, με την άντληση κεφαλαίων ύψους €4.160.000 και την έκδοση 400.000 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας €10,00 εκάστη και τιμής διάθεσης € 10,40. Η Δημόσια Προσφορά καλύφθηκε κατά 1,03 φορές και το σύνολο των συμμετεχόντων επενδυτών ανήλθε σε 339.

ΠΙΝΑΚΑΣ XI. Αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου λόγω συγχώνευσης και εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στο Χ.Α., 2018

	Εταιρία	Κατηγορία Διαπραγμ.	Ημερ. Ενημέρωσ ης Ε.Κ.	Ημερομηνία Αποκοπής Δικαιώματος	Περίοδος Εγγραφών	Ημερομ. έναρξης διαπραγμ. νέων κινητών αξιών	Αντληθέντα κεφάλαια (ευρώ)	Τιμή διάθεσης (ευρώ)	Αριθμός τίτλων	Δικαιούχοι	Σύμβουλος/ Ανάδοχος
1.	Συγχώνευση με απορρόφηση από την ανώνυμη εταιρεία ΧΑΛΚΟΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ» της εταιρίας «ΕΛΒΑΛ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», με αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.	Κύρια Αγορά	26/1/2018	-	-	1/2/2018	107.857.960,28	-		Μέτοχοι της ΕΛΒΑΛ	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΤΛΗΘΕΝΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (€)							107.857.960,28				

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

1. Τα από 26.9.2017 Διοικητικά Συμβούλια των Συγχωνευόμενων εταιρειών, ενέκριναν το Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, το οποίο προέβλεπε ότι κάθε μέτοχος της εταιρείας ΕΛΒΑΛ θα αντάλλαζε 0,0987220346164922 μετοχές που κατείχε στην ΕΛΒΑΛ για μία (1) μετοχή της εταιρίας ΧΑΛΚΟΡ όπως προέκυψε από την Συγχώνευση. Οι αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων εγκρίθηκαν από τις Γενικές Συνελεύσεις των Συγχωνευόμενων στις 22.11.2017. Το μετοχικό κεφάλαιο του Εκδότη πριν τη συγχώνευση ανέρχόταν σε 38.486.258,26 ευρώ (ποσό που αντιστοιχεί σε 101.279.627 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 0,38 ευρώ) και μετά τη συγχώνευση σε 146.344.218,54 ευρώ (ποσό που αντιστοιχεί σε 375.241.586 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 0,39 ευρώ).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΙΙ. Κατάσταση εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιριών, 31.12.2018

Αγορά	Κανονική Διαπραγμάτευση	Υπό αναστολή	Σύνολο
Κύρια Αγορά	135		
Υπό επιτήρηση	28		
Σύνολο εταιριών με μετοχές εισηγμένες στην Αγορά Χρεογράφων	163	15	
Σύνολο εταιριών με ομολογίες εισηγμένες στην Αγορά Αξιών Σταθερού Εισοδήματος	9		
Γενικό Σύνολο	172	15	187

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2018			
Εταιρία	Ημερομηνία	Εταιρία	Ημερομηνία
CNL Capital A.E. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ	13.7.2018		

Εταιρίες οι κοινές ομολογίες των οποίων εισήχθησαν στο ΧΑ το 2018			
Εταιρία	Ημερομηνία	Εταιρία	Ημερομηνία
CORAL A.E. ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	23.04.2018	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ.	21.03.2018
B&F ABEE ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	14.06.2018		

Εταιρίες οι μετοχές των οποίων διαγράφηκαν από το ΧΑ το 2018				
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	Αιτιολογία	Πρότερη κατάσταση
1.	KORRES AE ΦΥΣΙΚΑ ΠΟΪΟΝΤΑ	03.08.2018	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Υπό Αναστολή
2.	AΘΗΝΑ ΑΤΕ	03.08.2018	Απόφαση ΔΣ της ΕΚ σύμφωνα με παρ. 5 άρθρ. 17 Ν.3371/2005	Υπό Αναστολή
3.	ALTEC ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΒΕΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
4.	ΑΛΚΟ ΕΛΛΑΣ ΑΒΕΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
5.	ΑΤΤΙ-ΚΑΤ ΑΤΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
6.	ΒΑΛΚΑΝ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε.	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
7.	ΕΔΡΑΣΗ – Χ. ΨΑΛΛΙΔΑΣ ΑΤΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
8.	ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΑΒΕΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
9.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΖΑΧΑΡΗΣ ΑΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή

10.	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΕΒΤ & ΤΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
11.	ΤΕΞΑΠΡΕΤ ΑΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
12.	ΤΡΟΠΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕΒΕ (πρώην ΣΑΝΥΟ ΕΛΛΑΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΑΕΒΕ)	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
13.	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3 άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή
14.	T-BANK ΑΤΕ (πρώην Aspis Bank ΑΤΕ)	12.12.2018	Απόφαση ΔΣ του ΧΑ (παρ.3θ άρθρ. 2.6.12 του Κανονισμού του ΧΑ)	Υπό Αναστολή

Εταιρίες υπό επιτήρηση					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία
1.	ΕΛΒΙΕΜΕΚ ΑΕ	04.04.2006	15.	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ ΑΕ	05.04.2013
2.	ΑΕΓΕΚ ΑΕ ΑΕΓΚΝΤΓ&ΔΕ	27.06.2008	16.	MEDICON ΕΛΛΑΣ ΑΕ	05.04.2013
3.	ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΑΕ	21.12.2009	17.	ΚΡΕΚΑ ΑΕ	05.04.2013
4.	SATO ΑΕ	08.04.2011	18.	Γ.Ε. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Α.Ε.Ε (πρώην INTERNATIONAL GROUP ΑΕ, πρώην ΣΠ. ΤΑΣΟΓΛΟΥ ΑΕ – DELONGHI)	08.04.2015
5.	ΥΑΛCO - Σ.Δ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ & ΥΙΟΣ ΑΕ	08.04.2011	19.	ΑΚΡΙΤΑΣ ΑΕ	08.04.2015
6.	ΔΟΥΡΟΣ ΑΕ	06.09.2011	20.	ΝΤΙΟΝΙΚ Α.Ε.Β.Ε.	10.04.2014
7.	FORTHNET ΑΕ	25.11.2011	21.	Α.Β.Ε.Π.Ε. ΑΕ "ΒΑΡΑΓΚΗΣ"	15.04.2016
8.	ΒΙΟΤΕΡ ΑΕ	10.04.2012	22.	ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	15.04.2016
9.	Π. Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ	10.04.2012	23.	FRGIGOGLOSS ΑΒΕΕ	15.04.2016
10.	ΣΙΔΜΑ Α.Ε	10.04.2012	24.	ΜΠΗΤΡΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΗ ΑΕ	10.05.2017
11.	ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	10.04.2012	25.	ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΑΤΕ	15.02.2018
12.	ΛΑΥΡΗΑΡΜ ΑΕ	31.07.2012	26.	ΕΥΡΩΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΕ	11.05.2018
13.	ΑΝΕΚ ΑΕ	05.04.2013	27.	«ΕΡΙΟΥΡΓΙΑ ΤΡΙΑ ΑΛΦΑ» ΑΕ	25.10.2018
14.	PASAL ΑΕ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	05.04.2013	28.	ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΨΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ	07.11.2018

Εταιρίες υπό αναστολή					
α/α	Εταιρία	Ημερομηνία	α/α	Εταιρία	Ημερομηνία
1.	ΜΠΑΜΠΗΣ ΒΩΒΟΣ ΔΙΕΘΝΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΕ	02.04.2012	12.	Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ - Π. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ & ΣΙΑ ΑΕ	03.10.2017
2.	ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ ΑΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΚΕΡΑΜΕΙΑ ΑΛΛΑΤΙΝΗ ΑΒΕΤΕ)	31.08.2012	13.	EUROBROKERS ΜΕΣΙΤΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΕ	30.04.2018
3.	ΝΕΩΡΙΟΝ ΑΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (πρώην ΝΕΩΡΕΙΟΝ ΝΕΑ ΑΕ ΝΑΥΠΗΓΕΙΩΝ ΣΥΡΟΥ)	31.08.2012	14.	ΥΙΟΙ Ε. ΧΑΤΖΗΚΡΑΝΙΩΤΟΥ – ΑΛΕΥΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΥΡΝΑΒΟΥ ΑΕ	30.04.2018
4.	ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΛΕΣΒΟΥ ΑΕ	01.09.2015	15.	EUROMEDICA ΑΕΠΙΥ	02.5.2018
5.	ΤΗΛΕΤΥΠΟΣ ΑΕ	08.03.2016	16.	FOLLI FOLLIE ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΕ	28.05.2018
6.	ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ ΑΕ (πρώην ΑΛΦΑ-ΓΚΡΙΣΙΝ INFOTECH ΑΕ)	18.04.2017	17.	ΑΙΟΛΙΚΗ ΑΕΕΧ	20.07.2018
7.	ΑΧΟΝ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	02.05.2017	18.	Ι. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ & ΥΙΟΣ HOLDING ΑΕ	02.10.2018
8.	ΠΗΓΑΣΟΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ	03.10.2017	19.		

Πηγή: Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

Πληροφορίες Επικοινωνίας:

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ (Ν.Π.Δ.Δ.)

Κολοκοτρώνη 1 και Σταδίου,

105 62 Αθήνα.

Τηλ. Κέντρο (210) 33.77.100

<http://www.hcmc.gr>